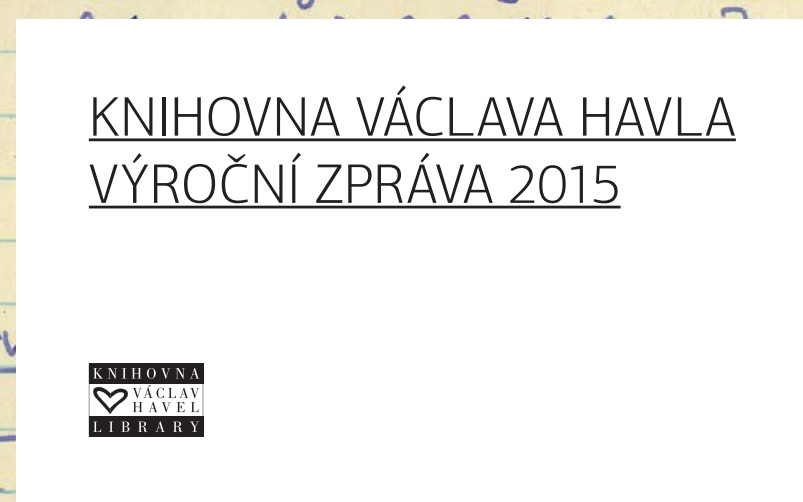

Prohlašuji: Vyprávění, povídky, spisy a dobrozdání
s velkým množstvím, množstvím s možností dělení.
(Lidé nepřetlačují velké množství, nejsem tak
ani když je pár úředních dokumentů)

ROTVET
HK
HK

ROTVET: Nic zaručeno. Je tomu tak má ústní
administrativní věz: měl jsem si a
oblastního symptome vzrušenost
dobrozdání a měl jsem vám je odvydat

HK: No vidíte, Putrke, já vám lund
níkal, abyste si z toho medikal stavití,
a abyste

mandu, že?
nepřesim,
... máte každý

alku.
u dopisu.
je včasně!

ty ani nevíš, Xiboyi, jak máš světe
dobrozdání! S takovým dobrozdáním,
to už se da' nero' detat! Já to přeje,
muj' Xiboyi, užel, níkal, že při včasně
úředník a že to nešam dostaneš. A
zpomínáš, jak jsem ti níkal, že ~~to~~ ziar
je v podstatě spravedlivý? Těd' se to
potvrdilo. Poznali konečně mé dobré
pádro. Poznali, co o tobě je. Navda mně
užel, zintezit - e zintezita i v tuem
mupadě. Nešlo ti urřideno. Já to ošem
uřil, že to tak dopadne, ale nechtel jsem
ti xmedicamě - als jak veřl teba zhlamak.
o tom informovat Ale ted' už ti to
molem říct - je to zde, čerme' na bitem.
Bylo s to přeje absurdní als ty, Xiboy
Putrket, ... nemolem to urřec' dozdet!

ROTVET: Děruj' vám. Holosr Havla's komentů!

vydala Knihovna Václava Havla, o. p. s. v roce 2016
registrovaná u Městského soudu v Praze ve složce O 338 dne 26. července 2004
statutární zástupce: Michael Žantovský
Sídlo: Ostrovní 13, 110 00 Praha 1
IČ 27169413 / DIČ CZ27169413

BANKOVNÍ SPOJENÍ:

7077 7077 / 0300 CZK; IBAN: CZ61 0300 0000 0000 7077 7077
7755 7755 / 0300 EUR; IBAN: CZ40 0300 0000 0000 7755 7755
7747 7747 / 0300 USD; IBAN: CZ66 0300 0000 0000 7747 7747
SWIFT CODE: CEKO CZPP

Tel.: (+420) 222 220 112

Fax: (+420) 222 212 472

e-mail: info@vaclavhavel-library.org

Knihovna Václava Havla je registrovaná podle knihovního zákona
pod evidenčním číslem 6343/2007 u Ministerstva kultury

www.vaclavhavel-library.org

www.facebook.com/KnihovnaVaclavaHavla

www.facebook.com/VaclavHavelLibrary

www.youtube.com/knihovnavaclavahavla

www.twitter.com/KnihovnaVH

SMYSL TO CELÉ MÁ JEDINĚ JAKO
ŽIJÍCÍ ČI ŽIVOUcí ORGANISMUS, KTERÝ
ZAUIJÍMÁ SVÉ NEPŘEHLÉDNUTELNÉ
MÍSTO V CELKU VEŘEJNÉHO
A POLITICKÉHO ŽIVOTA. [...] KNIHOVNA
MUSÍ NĚČÍM ORIGINÁLNÍM BÝT
JAKO TAKOVÁ, SAMA O SOBĚ, VE
SVÉ KAŽDODENNOSTI, JAKO TRVALE
EXISTUJÍCÍ FENOMÉN ČI MÍSTO.

VÁCLAV HAVEL,
NĚKOLIK VĚT KE KNIHOVNĚ VÁCLAVA HAVLA,
HRÁDEČEK

OBSAH

KNIHOVNA VÁCLAVA HAVLA	6
LIDÉ KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA	7
Zakladatelé	
Správní rada	
Dozorčí rada	
Statutární zástupce	
Tým Knihovny	
Externí spolupráce	8
Dobrovolníci / stážisté	
Služby	
Poděkování	
za finanční podporu	
za nefinanční podporu	
za celoroční spolupráci	
za spolupráci při realizaci jednotlivých projektů	
jednotlivcům	9
zvláštní poděkování	
za poskytnutí archivních materiálů a knih	
dalšími dary přispěli	
SLOVO ŘEDITELE MICHAELA ŽANTOVSKÉHO	10
DOKUMENTAČNÍ CENTRUM	12
Archiv	
Archiv v číslech	13
Spolupráce na badatelských projektech	
Nové přírůstky	
Knihovna	
Fotoarchiv	14
Spolupráce na veřejných akcích	
PUBLIKAČNÍ ČINNOST	17
Sešity Knihovny VH	
Edice Knihovny VH	
Studentská řada Knihovny VH	18
Hovory v Lánech	
Spisy VH	
Dílo Pavla Juráčka	
Konference Knihovny VH	19
Mimo edice	
Nakladatelská spolupráce	20

SVĚT VÁCLAVA HAVLA	21
Cena Václava Havla za lidská práva 2015	
Václav Havel European Dialogues	22
Naše cesta zpět na mapu světa	24
Lavička Václava Havla	28
Kabinet Havel 2014/2015	30
Další akce	32
KLUB KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA	38
Rodina a přátelé VH	
English Evenings	40
Občanská práva a společnost	45
Ukrajina a Rusko	51
Osobnosti v Knihovně VH	53
Diskuse Knihovny Václava Havla	56
Debaty s Respektem	60
Urbanismus a společnost	62
Výzvy, paradoxy, hry Václava Havla	65
Václav Havel a proměny české společnosti ve fotografii	68
Literární večery	69
Divadelní představení	85
VZDĚLÁVÁNÍ	87
Stálá expozice Knihovny VH	
Soutěž o nejlepší studentský esej 2015	
Workshop Havel v kostce	
Fenomén undergroundu	88
Večery s Markem Orko Váchou	
Ruská kultura očima Tomáše Glance	89
Příležitostné přednášky a diskuse	90
OHLASY V MÉDIÍCH	92
NÁVŠTĚVNOST	93
FINANČNÍ PŘEHLEDY	94
FUNDRAISING	96
ZPRÁVA AUDITORA A ÚČETNÍ ZÁVĚRKA	97

KNIHOVNA VÁCLAVA HAVLA

Knihovna Václava Havla shromažďuje, zkoumá, zveřejňuje, šíří a hájí myšlenkový, literární a politický odkaz velké postavy moderních českých dějin – spisovatele, dramatika, myslitele, bojovníka za lidská práva a československého a českého prezidenta. Zabývá se také osobnostmi, událostmi a jevy, které s odkazem Václava Havla souvisí, a snaží se je přibližovat a zasazovat do dobového i současného kontextu.

Od srpna 2014 sídlí Knihovna Václava Havla na adrese Ostrovní 13, Praha 1. Přízemní prostory této budovy jsou věnovány expozici „Havel v kostce“ a klubovým akcím Knihovny VH: pořádání nejrůznějších seminářů, autorských čtení, přednášek, koncertů a divadelních představení. V prvním patře se nachází kanceláře, archiv, průběžně doplňovaná knihovna a badatelna pro veřejnost.

MEZI HLAVNÍ POSLÁNÍ KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA PATŘÍ

- organizovat archivní, archivně badatelské, dokumentační a knihovnické činnosti zaměřené na dílo Václava Havla a dokumenty či věci s jeho působením související, včetně odborné analýzy jejich vlivu na život a sebe-reflexi společnosti
- formou expozic, debat, autorských čtení, divadelních představení, koncertů, přednášek a dalších kulturních akcí přibližovat široké i odborné veřejnosti historický význam zápasu za lidská práva a svobody v době totality a tvorbu občanské společnosti v době budování demokracie
- organizovat vědecký výzkum a publikační činnost mapující „havlovský“ svět

LIDÉ KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA

ZAKLADATELÉ

Dagmar Havlová
Miloslav Petrusek († 2012)
Karel Schwarzenberg

SPRÁVNÍ RADA

Michaela Bakala (místopředsedkyně
správní rady zvolena od 26. března 2015)
Iva Brožová (nová členka od
1. července 2015)
Gabriel Eichler (nový člen od
1. července 2015, předseda správní
rady od 15. září 2015)
Dagmar Havlová
Michal Horáček (ukončení členství
30. června 2015)
Božena Jirků (nový člen od
24. března 2015)
Bessel Kok (ukončení členství
30. června 2015)
Jan Macháček (zánik členství
a funkce předsedy správní rady
26. ledna 2015)
Martin Palouš
Jacques Rupnik
Nina Smitová
Milan Šimečka (nový člen od
1. července 2015)
Mark Vydra (ukončení členství
30. června 2015)

DOZORČÍ RADA

Dita Stejskalová (ukončení členství
k 30. červnu 2015)
Emil Holub
Ondřej Jonáš
Luděk Niedermayer (nové členství od
1. července 2015)

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE

Marta Smolíková (do 31. srpna 2015)
Michael Žantovský (od 1. září 2015)

TÝM KNIHOVNY

Veronika Brázdilová – koordinátorka
programu
Ivona Dostálová – asistentka
0,45 úvazek, do 28. února 2015
Anna Freimanová – editorka
0,8 úvazek
Pavel Hájek – senior manager
Jan Hron – správa digitálního
archivu, do 1. září 2015, od
1. září 2015 DPČ
Zdenka Potměšilová – kustodka,
zkrácený úvazek 15 hodin týdně,
do 31. prosince 2015
Lucie Prachařová – pracovnice kan-
celáře
Gabriela Romanová – archivářka,
do 31. prosince 2015

Karolína Stránská – vedoucí kancelá-
ře, od 1. září 2015
Libuše Šídlová – kustodka, zkrácený
úvazek 15 hodin týdně, do
31. prosince 2015
Jáchym Topol – šéf dramaturg
Martin Vidlák – vedoucí dokumen-
tačního centra

Marie Císařová – výpomoc na akcích,
DPP – do 31. května 2015
Eva Csémyová – archiv, DPČ
Ondřej Doležal – IT podpora, DPP,
od 1. září 2015
Barbora Hanková – výpomoc na
akcích, DPP
Jakub Hrnčíř – IT podpora, DPP,
do 28. února 2015
Tereza Johanidesová – DPČ knihovnice
Marianna Placáková – kurátorka vý-
stav, koordinace vybraných akcí, DPČ
Filip Rut – výpomoc na akcích, DPP
Filip Simon – výpomoc na akcích, DPP
Lucie Skvrnová – výpomoc na ak-
cích, DPP
Barbora Šenoltová – výpomoc na
akcích, DPP
Tereza Šenoltová – výpomoc na
akcích, DPP
Petr Štefek – archiv, DPČ

Marie Topolová – výpomoc na akcích, DPP
Tomáš Trnka – IT podpora, DPP, do 31. srpna 2015

EXTERNÍ SPOLUPRÁCE

Jiří Bělohradský – IT manager
Klára Binarová – Cena Václava Havla za lidská práva
Zuzana Formánková – Archiv P. Juráčka
Vladimír Hanzel – rešerše, archiv
Zuzana Janečková – Cena Václava Havla za lidská práva
Eva Lorencová – redakce
Ondřej Němec – Fotoarchiv
Šárka Sladovnicková – průvodkyně
Adéla Volfová – Evropské Dialogy Václava Havla
Ian R. Willoughby – překlady
Erika Zlamalová – Archiv I. M. Havla
Hynek Zlatník – překlady
Tomáš Javora – Videozáznamy
Kristýna Šlajchrtová – grafika
Nina Rutová – programy pro školy

DOBROVOLNÍCI / STÁŽISTÉ

Dominik Bergmann – digitalizace, řazení písemností
Kristýna Boháčová – soupisy knih a písemností
Kristýna Čermáková – soupisy knih a písemností
Ondřej Černý – revize překladů
Barbora Ficková – kontrola přepisů audiozáznamů
Zuzana Kofroňová – popisy fotografií

Simona Matulová – opravy v záznamech
Markéta Mikšovská – digitalizace a soupisy kontaktů fotografií
Jan Mudra – digitalizace a řazení písemností
Filip Simon – rozřazení knih

SLUŽBY

Atkins and Langford
Development, s. r. o.
Účetní služby: VGD, s. r. o.
Audit: KPMG Česká republika
Audit, s. r. o.
Webmaster: 2142 net, Jiří Šolc

PODĚKOVÁNÍ

ZA FINANČNÍ PODPORU

Fondation Zdenek et Michaela Bakala
Zastoupení Evropské komise v ČR
Českoněmecký fond budoucnosti
Michal Broža
David Doležil
Marek Kovařík
Tomáš Pikola
Martin Konečný
Tomáš Vtípil
a dalším drobným dárcům

ZA NEFINANČNÍ PODPORU

TechSoup o. s.
KPMG ČR Audit s. r. o.

ZA CELOROČNÍ SPOLUPRÁCI

Rada Evropy
Nadace Dagmar a Václava Havlových

VIZE 97
Václav Havel Library Foundation
Nadace Charty 77
Bison and Rose
Google Cultural Institute
Respekt
Jihočeská univerzita
Pardubická univerzita
Centrum současného umění DOX
Nadace Forum 2000
Filozofická fakulta UK Praha
Fakulta humanitních studií
Univerzity Karlovy
Divadlo Husa na provázku
Boston Consulting

ZA SPOLUPRÁCI PŘI REALIZACI JEDNOTLIVÝCH PROJEKTŮ

Americké centrum
Archiv Kanceláře prezidenta republiky
Artefakt Kulturmanagement
Bulharský kulturní institut
Český rozhlas
Česká televize
České centrum Brusel
Československé dokumentační středisko
European Partnership for Democracy
Festival Americké jaro
Festival Arabské kultury
Festival Kulturus
Festival Nad Prahou půlměsíc
Festival Stranou
Forum kulturního partnerství
Goethe institut
Historická sociologie FHS UK
Iniciativa Evropské hodnoty

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy
Institut umění – Divadelní ústav
Lidská práva bez hranic
Nadace Dagmar a Václava Havlových VIZE 97
Nadace Forum 2000
Nadace Charty 77
Nakladatelství Argo
Nakladatelství LEDA
Nakladatelství Petr Štengl
Nakladatelství Portál
Nakladatelství SLON (Sociologické nakladatelství)
Nakladatelství TORST
Národní archiv
Národní divadlo
Národní filmový archiv
Společnost Negative
NEWTON Media
Občanské sdružení Litera
Open Air Festival Trutnov
Polský institut v Praze
Pražská informační služba
Respekt
reSITE
Sdružení Ferdinanda Peroutky
Spolek Common Law Society
Spolek Politických vězňů.cz
Spolek Slabiky.cz
Stálá mise České republiky při Radě Evropy
Stálé zastoupení ČR při EU
Svět knihy
Ústav pro českou literaturu AV ČR
Ústav pro studium totalitních režimů

Univerzita Karlova – oddělení amerických studií
Univerzita Karlova – Institute for International Studies
Velvyslanectví Státu Izrael
Východoevropský klub FF UK

JEDNOTLIVCŮM

Irmě Comstock
Lence Deverové
Lucii Reitingarové
Pavlu Seifterovi

ZVLÁŠTNÍ PODĚKOVÁNÍ

Dagmar Havlové
Dagmar Havlové Ilkovičové
Ivanu M. Havlovi
Marku Juráčkovi
Ladislavu Hejdánkovi
dědicům Oldřicha Škáchy

ZA POSKYTNUTÍ ARCHIVNÍCH MATERIÁLŮ A KNIH DOKUMENTAČNÍMU CENTRU KNIHOVNY

Ivanu M. Havlovi

DALŠÍMI DARY PŘISPĚLI

Rebeka Bartůňková
Jan Bernard
Lucie Čepcová
David Danaher
David Dušek
Stanislava Dufková
Marie Fantyšová
Gabriela Fárová
Anna Freimanová

velvyslanectví Francouzské republiky
Vaclav Havel Library Foundation
Carl Gershman
Pavel Hájek
Daňa Horáková
David Hrbek
Leslie Chamberlain
Vladimír Junek
Petr Jančárek
Tomáš Jelínek
Marie Klimešová
Cătălin Mamali
Miroslav Masák
Pavla Mazurová
Hana Mottlová
Pavel Mücke
Ondřej Němec
Sandra Novacek
Alan Pajer
James Ragan
Ivana Reichlová
Eduardo Rombauer van den Bosch
Olga Sommerová
Pavla Stejskalová
Lubomír Stiburek
Ivo Šilhavý
Bořek Šípek
Radko Trohař
Vlasta Vavřínová
Věra Velemanová
Visegrádský fond
Dagmar Volencová
George Vyborný
Kieran Williams
Luboš Zahradníček
Michael Žantovský

SLOVO ŘEDITELE

V souladu se svým posláním Knihovna Václava Havla shromažďuje, zkoumá, zveřejňuje, šíří a hájí myšlenkový, literární a politický odkaz velké postavy moderních českých dějin - spisovatele, dramatika, myslitele, bojovníka za lidská práva a československého a českého prezidenta Václava Havla.

Za prvních deset let své existence Knihovna našla svou tvář, své současné sídlo v samém centru hlavního města a své místo v českém kulturním, politickém a společenském životě.

Jádro Knihovny tvoří a bude tvořit i do budoucna soubor dokumentů zachycujících nejrůznější etapy života a díla Václava Havla, osudy jeho rodiny a přátel a dobové souvislosti. V souladu s představami zesnulého prezidenta jsou tyto dokumenty přechovávány především v digitální podobě, která nejen klade menší nároky na prostor a konzervaci, ale umožňuje též dálkový přístup badatelům, studentům a dalším zájemcům o jejich zkoumání. Kapacitní a technické možnosti archivního systému Knihovny jsou k datu této zprávy prakticky vyčerpány. V roce 2016 bude nutné přistoupit k jejich výměně a modernizaci, jakož i k rozšíření kapacity dálkového přístupu a zálohování dat, jejichž bezpečnost a integrita je prvořadým zájmem Knihovny.

Pro šíření odkazu Václava Havla existuje celá řada kanálů, které Knihovna rostoucí měrou využívá. Jedná se o vlastní publikační činnost, a to jak v podobě klasických, tak elektronických publikací. V roce 2015 patřily k nejzajímavějším titulům Perzekuce Václava Havla (edice dokumentů a dopisů z let 1968 - 1989, mapující útisk jakému byl v té době Václav Havel vystaven), a Gauneři z Horních Počernic (antologie textů a fotografií Bohdana Holomíčka,

přibližující atmosféru světové premiéry Žebrácké opery Václava Havla v roce 1975).

Velkou pozornost věnuje Knihovna informování veřejnosti prostřednictvím vlastních webových stránek a sociálních sítí. To se projevuje i v šíření elektronické šlápoty Knihovny ve společnosti, jak o tom svědčí návštěvnost webových stránek, twitterového účtu, velice progresivního YouTube kanálu a především oblíbenost facebookového profilu Knihovny: počet na něj navázaných přátel stoupl za stejné období z 11 063 na 15 615.

Knihovna Václava Havla se snaží vstupovat do aktuálních společenských diskuzí o významných otázkách naší současnosti především prostřednictvím vlastního "klubového" programu, který nachází čím dál větší odezvu, zejména v mladé generaci. Některé pořady Knihovny jsou šířeny i elektronicky ve spolupráci s Českou televizí.

Samostatnou kapitolou v této oblasti jsou dvě významné mezinárodní konference, Evropské dialogy Václava Havla, pořádané v roce 2015 potřetí a každoroční konference při příležitosti udílení Ceny Václava Havla za lidská práva Parlamentním shromážděním Rady Evropy, nadací Charty 77 a Knihovnou Václava Havla. Letošní konference, věnovaná tématům uprchlíků a migrace, se díky laskavosti nadace Vize 97 Dagmar a Václava Havlových odehrála v povznášejících prostorách Pražské křižovatky, starobylého kostela renovovaného zásluhou manželů Havlových.

V roce 2015 došlo ke změně na postu výkonného ředitele. Martu Smolíkovou, které správní rada vyslovila poděkování za tříletou práci v čele Knihovny, nahradil Michael Žantovský. Nový ředitel si dal za úkol navázat na všechno hodnotné, co v uplynulých deseti letech jeho předchůdci vykonali. Současně si vytkl cíl rozšířit dosah a působnost práce Knihovny, a to jak na území České republiky, tak v zahraničí. To se již v prvních čtyřech měsících jeho práce projevilo intenzifikací aktivit Knihovny a navázání spolupráce s celou řadou partnerů. Jako významný pokrok se jeví nalezení optimální formy spolupráce s newyorským partnerem Knihovny Václav Havel Library Foundation, která by se měla prakticky začít projevovat již v následujícím roce.

Jako každá nezisková organizace usiluje Knihovna Václava Havla a rozšíření zdrojů pro svou práci a financování, a to jak nejrůznějšími formami spolupráce s jinými organizacemi, tak hledáním nových zdrojů. Poslední měsíce roku 2015 přinesly v tomto směru již první výsledky. Knihovna bude větší měrou usilovat i o získání prostředků z veřejných zdrojů formou účasti v grantových řízeních a soutěžích. Snaží se též optimalizovat svůj ediční program s ohledem na jeho ekonomickou udržitelnost.

Neustále rostoucí šíří a náročnost aktivit Knihovny Václava Havla si lze těžko představit bez klíčové, velkorysé a dlouhodobé finanční podpory Fondation Zdenek et Michaela Bakala, bez laskavé podpory zakladatelů Dagmar Havlové a Karla Schwarzenberga a v neposlední řadě bez přínosu a práce členů správní a dozorčí rady Knihovny. Klíč k úspěchu práce Knihovny je v mladém, zapáleném a vysoce motivovaném týmu spolupracovníků tvořeném řadou talentovaných jednotlivců, které spojuje vědomí společného cíle.

Laureátka ceny Václava Havla za lidská práva roku 2015, Ljudmila Alexejevová, a Michael Žantovský, ředitel Knihovny Václava Havla.

Rok 2016 bude rokem 80. výročí narození Václava Havla a pátým rokem od jeho úmrtí. Výroční rok bude klást zvýšené nároky na Knihovnu, její vedení a celý její tým. V tomto úsilí chce Knihovna v zájmu zachování, prohloubení a dalšího šíření odkazu Václava Havla obstát co nejlépe.

Podpis Michaela Žantovského.

Michael Žantovský
ředitel – statutární zástupce
17. června 2016

DOKUMENTAČNÍ CENTRUM

Dokumentační centrum pečuje o specializovanou knihovnu zahrnující více než 5 000 katalogizovaných publikací a databázi digitalizovaných materiálů, ve které bylo ke konci roku uloženo bezmála 47 000 položek. Spolu s tím provozuje veřejně přístupnou badatelnu určenou k prezenčnímu studiu a digitalizační pracoviště. Přístup badatelů do digitálního archivu je po registraci zdarma.

Dokumentační centrum spravuje sbírku fyzických dokumentů, artefaktů, audiovizuálních materiálů a fotografií. Průběžně své fondy doplňuje zejména digitalizovanými archiváliemi ze zápůjček jiných institucí a darů soukromých osob. Vedle toho vyvíjí vlastní badatelskou činnost, podílí se na přípravě programu Knihovny, na výstavách i knižní produkci.

V roce 2015 z archivu odešli Jan Hron a Gabriela Romanová, kteří se rozhodli pokračovat ve své práci v jiných institucích. Během téže doby se na práci archivu podílelo celkem 10 stážistek a stážistů: Dominik Bergmann, Kristýna Boháčová, Kristýna Čermáková, Ondřej Černý, Barbora Ficková, Zuzana Kofroňová, Simona Matulová, Markéta Mikšovská, Jan Mudra a Filip Simon.

ARCHIV

Archiv v roce 2015 pokračoval zejména v průběžné digitalizaci archivních dokumentů, v jejich popisu a katalogizaci.

- digitalizoval 5 068 písemností, zejména korespondence a fotografií z archivu Ivana M. Havla a vytvořil k nim základní metadata;
- digitalizoval a zpracoval 300 záznamů dětských kreseb a dopisů, juvenilní poezie a různých dokumentů z 60. let, i některé samizdaty a cizojazyčné překlady textů Václava Havla ze zápůjčky uložené původně na Hrádečku;
- digitalizoval více než 100 titulů knih, vybraných článků ze samizdatových, exilových a cizojazyčných časopisů

v rozsahu cca 5 000 stran ze zápůjčky uložené původně na Hrádečku;

- pokračoval v kontrole přepisů zvukových záznamů rozhovorů Václava Havla z let 2009–2011;
- vypracoval rešerše a shromažďoval rozhovory Václava Havla do roku 1989;
- seřadil 4 archivní kartóny z pozůstalosti Klause Junckera, klíčového divadelního agenta Václava Havla pro období před rokem 1989, a připravil je k dalšímu zpracování;
- dokončil popis unikátního internetového deníku Revoluce (očima) Vladimíra Hanzela, v němž byly soustředěny vzpomínky, dokumenty a především desítky hodin digitalizovaných a popsaných zvukových nahrávek z Občanského fóra pořízených tajemníkem Václava Havla během podzimu a zimy 1989;
- digitalizoval a zpracoval 3 751 stran petice Několik vět;
- pokračoval ve zpracovávání archivu Pavla Juráčka digitalizací rukopisných sešitů, korespondence z 60. až 80. let 20. století a textů souvisejících se vznikem scénářů k filmům Situace vlka a Postava k podpírání.

Archiv rovněž provedl zevrubnou inventuru knižního a archivního fondu, přičemž se soustředil zejména na zápůjčku 1132 knih a periodik a 13 kartónových krabic písemností uložených do roku 2010 na Hrádečku. Šlo vesměs o samizdatovou a exilovou literaturu, dětské kresby a dopisy Václava a Ivana M. Havla, juvenilní poezii

a texty Šestatřicátníků ze 40. a 50. let, domácí i zahraniční výstřižky z tisku k divadelním hrám z 60. let, strojopisy a korespondenci z doby disentu 70. a 80. léta, dramatika z konce 80. let, výstřižky z tisku do roku 1989 a různé texty jiných autorů. Před vrácením zápůjčky dědicům archiv vybrané a dosud nezpracované dokumenty digitalizoval a doplnil chybějícím popisem. V dalších měsících aktualizoval údaje o novém uložení vrácených knih, periodik a písemností v digitálním archivu.

ARCHIV V ČÍSLECH

Celkový počet zpracovaných událostí a dokumentů ke konci roku 2015 dosáhl počtu 46 671, zpracovaných událostí ze života Václava Havla bylo 15 287, počet zpracovaných textů Václava Havla 3 010, textů o Václavu Havlovi 14 688, zpracovaných dopisů 4027, fotografií 1 508, videozáznamů 194 a audiozáznamů 542. Knižní katalog na konci roku obsahoval 5 045 knih a periodik, přibližně čtvrtina z nich s texty Václava Havla.

Dokumentační centrum zodpovědělo 166 samostatných dotazů podaných badateli elektronickou poštou, nebo při osobní návštěvě. Do digitálního archivu se registrovalo 426 nových badatelů, takže jejich celkový počet stoupl na 4 278.

SPOLUPRÁCE NA BADATELSKÝCH PROJEKTECH

Mezi významné a úzce spolupracující badatele patřili především Jan Bernard (FAMU) na vzniku knihy věnované scenáristické a filmové práci Václava Havla a Zdeněk Lukeš mapující knihou *Praha Václava Havla* místa spojená s životem a dílem VH.

Dokumentační centrum rovněž spolupracovalo s Pavlou Kolaříkovou, studentkou Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, oboru Informačních studií a knihovnictví, na její diplomové práci na téma „*Principy služeb prezidentských knihoven*“.

NOVÉ PŘÍRŮSTKY

Nejvýznamnější akvizicí roku 2015 byl nákup celoživotního archivu fotografa Oldřicha Škáchy, včetně veškerých autorských práv, v němž je možné nalézt zejména unikátní fotografie ze srpna 1968, portréty kulturních osobností, okruhu československého disentu i dobu exprezidentství Václava Havla. Významným přírůstkem byla další část postupně digitalizovaného archivu Ivana M. Havla a zápůjčka dokumentů z převzetí čestného doktorátu uděleného Václavu Havlovi in memoriam na univerzitě Kyung Hee v Soulu v roce 2015. Z audiovizuálních akvizic to bylo 10 cívek 16mm filmu od George Vyborného s rozhovory na téma Václav Havel a výtvarné umění natočenými na počátku 90. let. Dalšími dary přispěli: Rebeka Bartůňková, Jan Bernard, Lucie Čepcová, David Dušek, Stanislava Dufková, Marie Fantyšová, Gabriela Fárová, Anna Freimanová, velvyslanectví Francouzské republiky, Vaclav Havel Library Foundation, Carl Gershman, Pavel Hájek, Daňa Horáková, David Hrbek, Vladimír Junek, Petr Jančárek, Tomáš Jelínek, Marie Klimešová, Miroslav Masák, Pavla Mazurová, Hana Mottlová, Pavel Mücke, Alan Pajer, James Ragan, Ivana Reichlová, Olga Sommerová, Lubomír Stiburek, Ivo Šilhavý, Bořek Šípek, Radko Trohař, Vlasta Vavřínová, Věra Velemanová, Dagmar Volencová, George Vyborný, Kieran Williams, Luboš Zahradníček a Michael Žantovský.

KNIHOVNA

Mezi stěžejní práce dokumentačního centra knihovny patřilo průběžné doplňování bibliografie Václava Havla, která je veřejnosti volně přístupná, provázaná se záznamy knižního katalogu a která zachycuje v maximální možné míře jeho texty publikované doma i v zahraničí. Dokumentační centrum navázalo na některé předchozí dílčí práce, avšak je zřejmě jediným pracovištěm, které

se tímto významným úkolem souvisle zabývá. Na konci roku 2015 bylo zpracováno celkem 15 300 bibliografických záznamů. Pokračovalo i rozřazení knižního fondu do nových signatur, přibylo 213 nových knižních a časopiseckých titulů, byly zkompletovány polské a maďarské překlady a opraveny čínské a korejské záznamy. Osobní fond Václava Havla ze soukromé knihovny na Hrádečku, čítající 1132 knih a periodik, včetně samizdatové řady *Edice Expedice*, byl vrácen Dagmar Havlové a označen „Vlastnictví Dagmar Havlové“. Část nejvýznamnějších exemplářů z fondu byla digitalizována a bude zpřístupněna v digitálním archivu.

Knižní fond byl mimo běžné nákupy domácí a zahraniční literatury obohacen o tyto dary: Cătălin Mamali (*Opposing worldviews and political practices. Manifesto of the Communist Party and Civil Disobedience: Havel's way*), Eduardo Rombauer van den Bosch (*Dissertation Concluded – the Art of Spaciousness*), David Danaher (*Reading Havel*), Pavla Stejskalová (bakalářská práce *Úskalí překladu absurdního dramatu v Zahradní slavnosti Václava Havla*), Visegrádský fond (*The Visegrad Group: A Cental European Constellation od Andrzeje Jagodzinského*), Sandra Novacek (*Border Crossings: Coming of Age in the Czech Resistance*), František Raska (*Dlouhá cesta k vítězství*), Miroslav Masák (*A ještě něco*), Marie Fantyšová (zvláštní vydání deníků k úmrtí Václava Havla z pozůstalosti Oldřicha Škáchy), Ondřej Němec (cizojazyčné překlady biografie *Havel* od Michaela Žantovského), Leslie Chamberlain (článek *Vaclav Havel died four years ago: Leaving was his last play*)

Veškeré publikace z knižního fondu byly poskytovány výhradně prezenční formou a katalog fondu byl volně dostupný i bez předchozí registrace na internetových stránkách Dokumentačního centra.

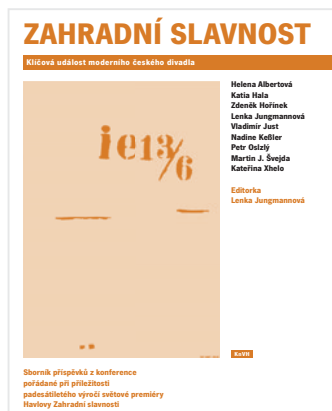
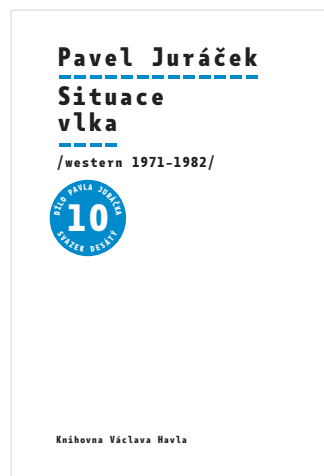
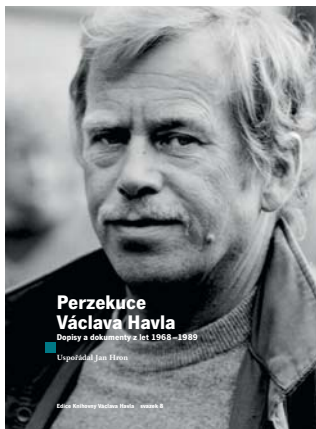
FOTOARCHIV

V roce 2015 bylo zpracováváno více než 1 000 fotografií ze života Václava Havla a fotogalerie na webových stránkách byla obohacena o 80 z nich. Z archivu fotografa Oldřicha Škáchy bylo v první fázi zpracovávání digitalizováno ve vysokém rozlišení více než 200 fotografií, z nichž byla na stránkách Google Cultural Institute připravena virtuální galerie padesáti fotografií z roku 1968 a galerie portrétů Václava Havla. Mezi další rozsáhlé akvizice patří digitalizace 900 fotografií Iva Šilhavého, spolupracovníka Václava Havla. Fotograficky bylo zdokumentováno 94 plakátů a část univerzitních talárů k čestným doktorátům Václava Havla, přefotografováno 110 stran jinak nedostupné skautské kroniky z dětství Václava a Ivana Havlových. Fotoarchiv se rovněž podílel na přípravě publikace *Gauneři z Horních Počernic* obsahující 42 fotografií Bohdana Holomíčka a připravil řadu fotoprojekcí k různým významným akcím Knihovny a dalším příležitostem (mj. večery Jiřiny Šiklové, Michaela Žantovského, o Janu Zajícovi a k výročí *Žebrácké opery* v Horních Počernicích). V archivu byla uložena fotodokumentace 1 500 fotografií k 66 akcím Knihovny za rok 2015 a byly zahájeny přípravy rozsáhlých projektů *Havel@80* a *Hele, Havel!* na rok 2016. Vyřizování požadavků na publikování fotografií tvořilo významnou součást badatelských dotazů.

SPOLUPRÁCE NA VEŘEJNÝCH AKCÍCH

Dokumentační centrum se intenzivně podílelo na veřejné prezentaci Knihovny Václava Havla a tvořilo zázemí klubové a ediční činnosti. Iniciovalo také některé programy, diskuse a besedy, které přinesly informace zájemcům i archivní materiál pro budoucí badatele.

V ediční oblasti šlo zejména o tituly *Gauneři z Horních Počernic* a *Perzekuce Václava Havla. Dopisy a dokumenty z let 1968–1989*.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Jádrem edičního plánu Knihovny je dílo a život Václava Havla, jeho rodiny a blízkých spolupracovníků a přátel. Pro přehlednost je plán členěn do šesti edičních řad: *Sešity Knihovny Václava Havla*, *Edice Knihovny Václava Havla*, *Studentská řada*, *Hovory v Lánech*, *Spisy Václava Havla*, *Dílo Pavla Juráčka a Konference Knihovny Václava Havla*. Tituly, které není možné zakomponovat do některé z předcházejících řad a které i přesto jsou pro ediční činnost Knihovny Václava Havla významné, vycházejí volně, mimo edice.

NEJPRODÁVANĚJŠÍ TITULY Z PRODUKCE ROKU 2015:

Jan Hron (ed.): *Perzekuce Václava Havla. Dopisy a dokumenty z let 1968–1989*

Anna Freimanová (ed.): *Gauneři z Horních Počernic. Zpráva o premiéře Žebrácké opery v roce 1975*

Miroslav Bárta, Václav Cílek (et. Al.): *Česko za sto let. Záznam čtveřice rozprav z konference Evropa a Česko 2113*

Pavel Juráček: *Situace vlka. Western 1971–1982*

NEJPRODÁVANĚJŠÍ TITULY Z PRODUKCE

MINULÝCH LET:

Krystyna Wanatowiczová: *Miloš Havel – český filmový magnát* (2013)

Martin C. Putna: *Václav Havel – duchovní portrét v rámu české kultury 20. století* (2011)

Václav Havel: *Moc bezmocných a jiné eseje* (2012)

Václav Havel: *Sám sobě podezřelý* (2014)

SEŠITY KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA

Nepřavidelný čtvrtletník *Sešity Knihovny* vychází od roku 2009. Svého druhu je laboratoří, experimentálním prostorem, prezentující badatelské výsledky Dokumentačního centra Knihovny (formou reprintu veřejnosti neznámých či nedostupných textů) a nově vzniklé „havlovské“ studie z oblasti kulturní a orální historie, určené studentům a širší veřejnosti.

V roce 2015 probíhaly redakční práce na biografickém textu Jany Wohlmuth Markupové *Od Puzuka k Sakatekovi. Ivan M. Havel 1938–1989*, který byl zařazen do edičního plánu roku 2016 jako Sešit č. 18.

EDICE KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA

„Vlajková“ edice Knihovny, založená v roce 2010, se soustředí na vydávání rozsáhlých studií klíčového významu pro porozumění života a díla Václava Havla. V roce 2015 v této edici vyšel jeden titul:

JAN HRON (ED.): PERZEKUCE VÁCLAVA HAVLA.

DOPISY A DOKUMENTY Z LET 1968–1989

Soubor textů Václava Havla a o Václavu Havlovi zachycuje perzekuci, kterou v době normalizace zažíval Havel na vlastní kůži. Zachycuje ale také zásadní proměnu jeho života. Z dramatika, který se občas veřejně angažuje, se během let 1969–1989 stane politicky angažovaný myslitel, který také občas napíše divadelní hru. Dramatik, ve volném čase též angažovaný občan, se stane disidentem na plný úvazek, ve volném čase též dramatikem. Známé eseje se tu prolínají s osobní korespondencí, rozhovory, prohlášeními a dokumenty. Mnohé z toho je tu publikováno vůbec poprvé: dopisy Josefu Škvoreckému, Pavlu Kohoutovi či Janu Vladislavovi, vězeňské záznamy a další. Jednotlivé

kapitoly zasazuje do širších společenských souvislostí renomovaný „havlovský“ historik Jiří Suk.

Václav Havel je znám především jako dramatik a politik. Jako občanský aktivista je znám přece jen méně a spíše kuse. Víme, že inicioval protesty proti spoutané kultuře, psal prohlášení a otevřené dopisy, popisoval život v byrokracii a nesvobodě, zastával se nespravedlivě stíhaných. Ale spíše to jen vedeme v patrnosti, než abychom to hlouběji rozebrali a ocenili. Dosud nás především zajímal Havel jako umělec zabývající se krizí hodnot a struktur, jako disidentský myslitel a prozápadní politik globálního renomé. Tento sborník dopisů, rozhovorů, zpráv, protokolů z výslechů, obhajob a závěrečných slov – některých již publikovaných a některých zveřejněných poprvé – má ukázat Havla jako toho, kdo se nebál a pouštěl se do nerovného střetu s komunistickým režimem – a to v časech politického tání i tuhnutí. A nemá ho představit jako symbol, ale jako člověka, jenž musel projít tvrdou zkouškou odolnosti. (Z předmluvy Jiřího Suka)

Titul *Perzekuce Václava Havla. Dopisy a dokumenty z let 1968–1989* se setkal s mimořádným zájmem čtenářů a prakticky celý jeho náklad byl během měsíce od vydání rozprodán.

Dvojice dlouhodobě připravovaných titulů – Václav M. Havel: *Mé vzpomínky* a Jan Lukeš: *Právě proto, že jsem bratr. Rozhovor s vědcem Ivanem M. Havlem* – prošla zevrubnou redakcí. Tyto tituly budou vydány v roce 2016. Původně plánovaný titul Jan Bernard, Anna Freimanová (eds.): *Václav Havel a film. Scénáře, analýzy a úvahy z let 1957–1989* bude vydán v roce 2016 mimo ediční řadu a ve spolupráci s Národním filmovým archivem.

STUDENTSKÁ ŘADA

V této řadě vydává Knihovna od roku 2012 tematické výbory z díla Václava Havla, určené především studentům nebo těm, kteří se s jeho tvorbou (a životem) setkávají

poprvé. Jednotlivé svazky doplňují eseje znalců Havlova díla a bohatý fotografický doprovod.

V roce 2015 v této edici nevyšel žádný svazek.

HOVORY V LÁNECH

V roce 2013 založená publikační řada přepisů rozhlasového cyklu rozhovorů s Václavem Havlem *Hovory z Lán* (1990–2000) se v roce 2015 rozrostla o svazek s pořadovým číslem 3 – *Hovory v Lánech 1992* – jenž uzavírá „federální“ část Hovorů. Vzhledem k vleklým technickým problémům ze strany tiskárny vstoupil do běžné knižní distribuce až na začátku roku 2016.

SPISY VÁCLAVA HAVLA

Edice, založená v roce 2013, navazuje na práci nakladatelství Torst. Reviduje jím připravené první knižní vydání Spisů Václava Havla (1999, 2007) za účelem jejich nového vydání formou e-knih. V roce 2014 a 2015 bylo všech 8 svazků pečlivě přehlédnuto a upraveno trojicí renomovaných redaktorů. Elektronické vydání Spisů Václava Havla bylo slavnostně spuštěno dne 6. ledna 2016 v rámci akce *Rok Havla*.

DÍLO PAVLA JURÁČKA

Edice byla založena na jaře 2014, krátce poté, co se Marek Juráček (syn Pavla Juráčka) rozhodl darovat Knihovně veškerou pozůstalost svého otce. Již první seznámení s dochovanými strojopisy a rukopisnými poznámkami odhalilo nezpochybnitelnou literární i kulturněhistorickou hodnotu pozůstalosti, se kterou je nutné nadále systematicky pracovat. Za tímto účelem došlo k vytvoření dílčího Archivu Pavla Juráčka a též vznikl rámcový plán na vydávání jeho díla.

V roce 2015 byly redakčně připraveny první dva svazky Díla Pavla Juráčka; tiskem vyšel svazek s pořadovým

číslem 10: *Situace vlka. Western 1971–1982*. Další svazek pod titulem *Postava k podpírání. Grotoska 1962–1963*, byl vydán v únoru 2016.

PAVEL JURÁČEK: SITUACE VLKA. WESTERN 1971–1982 (10. SVAZEK)

Pavel Juráček napsal *Situaci vlka* na motivy povídky Jacka Londona *Neočekávané*. Nikoli jako její pietní adaptaci. Základní osnovu příběhu z časů „zlaté horečky“ na přelomu 19. a 20. století víceméně převzal, avšak jednání hlavních postav – výrazně nevystupující z žánru klasických zlatopeckých vyprávění – nikoli. Až barvotiskově předvídatelnou touhu po bohatství nahradil syrovou sondou do nitra lidských instinktů. Na půdorysu malého společenství, vydaného všanc nedozírné krajině dalekého severu a jejímu neúprosnému přírodnímu řádu, vytvořil mimořádně působivé, existenciální drama. Komorní, ve všech ohledech úsporné, a zároveň velkolepé, „širokoúhlé“.

KONFERENCE KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA

Nejmladší edice Knihovny byla založena na podzim roku 2014 s cílem mapovat výstupy z vybraných konferencí, na jejichž přípravě a realizaci se Knihovna podílela, bez ohledu na to, zda v roli (spolu)organizátora či garanta. Oproti běžným konferenčním sborníkům je při přípravě těchto svazků věnována mimořádná péče též výtvarnému řešení: Každý svazek doprovází dílo jednoho umělce, které s jeho tématem úzce souvisí a souzní.

V roce 2015 v této edici vyšly dva svazky.

ZAHRADNÍ SLAVNOST 1963–2013

Sborník z konference Zahradní slavnost 1963–2013, do něhož svými texty přispěli přední znalci dramatiky Václava Havla: Helena Albertová, Katia Hala, Zdeněk Hořínek, Lenka Jungmannová, Vladimír Just, Nadine Kešler, Petr Oslzlý, Martin J. Švejda a Kateřina Xhelo.

Knihu doprovází fotografie Jaroslava Krejčího z historicky prvního nastudování *Zahradní slavnosti*, které mělo premiéru v Divadle Na zábradlí dne 3. prosince 1963.

ČESKO ZA STO LET

Záznam čtveřice rozprav z konference Evropa a Česko 2113, kterou Knihovna Václava Havla uspořádala spolu s Ace Academy v prostorách Amerického kulturního centra v Praze v květnu 2013: I. Historie (Miroslav Bárta / Ivo Budil / Václav Cílek / Václav Drška / Martin Kovář / Michal Stehlík), II. Sociologie (Jeroným Klimeš / Stanislav Komárek / Jaroslav Petr / Jitka Rychtaříková / Jan Sokol), III. Ekonomika, vize, katastrofismus i výtvarné umění (Petr Hlaváček / Petr Koubský / Zdeněk Kudrna / Jan Macháček / Daniel Münich / Zbyněk Petráček / Tomáš Pospiszyl), IV. Příroda (Václav Cílek / Lukáš Čížek / Vladimír Kokolia / Vojen Ložek / Jan Zrzavý).

Výtvarný doprovod svazku tvoří originální kresby Františka Skály.

MIMO EDICE

Tematicky se zde publikované práce od běžné produkce Knihovny výrazně neliší. Hlavní rozdíl spočívá především v žánru (zvukové nahrávky, DVD) a vizuálním pojetím (grafická úprava, formát).

V roce 2015 byly takto vydány tituly:

FILIP TOPOL: ANGUS BURGE

Soubor devíti volných listů s perokresbami ze života Anguse Burgeho byl v pozůstalosti Filipa Topola objeven teprve nedávno. Jeho vydání ctí originál do nejmenších detailů, s výjimkou tkalounových desek, které byly nahrazeny jednoduchou šitou vazbou. Rytířský komiks Angus Burge vychází u příležitosti nedožitých 50. narozenin Filipa Topola (19. 6. 1965) v limitovaném nákladu 300 kusů.

**ANNA FREIMANOVÁ (ED.): GAUNEŘI Z HORNÍCH
POČERNIC. ZPRÁVA O PREMIÉŘE ŽEBRÁCKÉ OPERY
V ROCE 1975**

Sborník vzpomínek, dopisů, kritik a studií věnovaných světové premiéře *Žebrácké opery* Václava Havla, od níž 1. listopadu uplynulo rovných čtyřicet let. Texty Anny Freimanové, Václava Havla, Andreje Kroba, Sergeje Machonina, Luboše Pistoria a Jaroslava Vostrého doplňují a ilustrují dobové fotografie Bohdana Holomíčka.

V temných letech normalizace, v sobotu 1. listopadu 1975, bylo v Horních Počernicích v sále hospody U Čelikovských spácháno hned několik závažných zločinů, které nezůstaly bez následků. V síti StB uvízla nejen skupina mladých sedmnácti až pětadvacetiletých delikventů, ale i několik desítek ještě nedávno slavných umělců a významných aktivistů tzv. pražského jara. Museli se podrobit policejním výslechům a pro většinu z nich tak začala dlouholetá estébácká šikana. Šestatřicetiletý AK byl také několikrát vyslýchán, propuštěn ze zaměstnání a až do listopadu 1989 mu byl zakázán výkon povolání kulisáka na území celé tehdejší Československé socialistické republiky. Jako strůjce a organizátor celé události byl pracovníky StB odhalen devětatřicetiletý bývalý spisovatel, provokatér a reakcionář VH.

Co se tenkrát vlastně stalo? Z dnešního hlediska nic výjimečného:

Dramatik napsal hru. Jeho kamarád ji s dalšími kamarády, z nichž založil amatérský divadelní soubor, nazkoušel a pro svou i autorovu radost hru jedenkrát zahrál na hospodském jevišti na okraji Prahy. V hledišti se sešlo asi 200 diváků, většinou přátel a příbuzných, které si pozvali autor a účinkující. Představení se povedlo a mělo úspěch. Diváci zatleskali, herci i autor dostali květiny. Všichni spořádaně opustili sál a odebrali se do jedné z pražských restaurací v centru Prahy. Tam společně oslavili hezký

večer a to, že se – mnozí po dlouhých letech – zase setkali. Nikdo nebyl napaden, nic nebylo rozbito ani ukradeno, nepadly žádné žalovatelné výroky. Přesto se v pondělí rozjela policejní akce skoro tak intenzivní, jakoby měl být onoho sobotního večera svržen komunismus a ohrožena bezpečnost státu...

V roce 2015 postoupily práce též na titulech: *Přítel a tři tečky* (výbor z literární tvorby Filipa Topola), *Lucerna / Barrandov* (výpravná monografie o stavitelských aktivitách rodiny Havlů) a *Rozhovor s Oldřichem Škáchou* (poslední autorizovaný rozhovor doplněný reprezentativním výběrem snímků, stopující Škáchovu „cestu k fotografií“).

NAKLADATELSKÁ SPOLUPRÁCE

V roce 2015 se Knihovna v této oblasti zaměřila na vydávání životopisných knih o Václavu Havlovi. Spolupráce spočívala v poskytování archivních materiálů, konzultace s autory a zpracovávání dílčích rešerší.

SVĚT VÁCLAVA HAVLA

Program, souhrnně nazvaný Svět Václava Havla, tvoří pestrý vějíř domácích a zahraničních „životopisných“ akcí, které Knihovna pořádá či se na nich aktivně podílí. Jeho páteř v roce 2015 tvořil třetí ročník Ceny Václava Havla za lidská práva spolu s projektem Evropské dialogy Václava Havla, cyklus debat Naše cesta zpět na mapu světa a v neposlední řadě též vznikající síť pamětních míst tzv. Laviček Václava Havla.

CENA VÁCLAVA HAVLA ZA LIDSKÁ PRÁVA

Cena je udělována v upomínku na Václava Havla, dramatika, bojovníka proti totalitě, vůdce sametové revoluce 1989, československého a českého prezidenta i symbolu ostražitosti vůči jakékoli zvůli moci. Nominováni na ni mohou být jednotlivci, nevládní organizace či instituce usilující o dodržování lidských práv. Laureáti Ceny Václava Havla za lidská práva obdrží kromě diplomu a plakety též odměnu ve výši šedesát tisíc eur.

Oficiální představení Ceny Václava Havla za lidská práva se uskutečnilo 25. března 2013 v Praze, kde ji za přítomnosti ministra zahraničních věcí ČR Karla Schwarzenberga svým podpisem stvrdili Jean-Claude Mignon, předseda Parlamentního shromáždění Rady Evropy, Marta Smolíková, ředitelka Knihovny Václava Havla, a František Janouch, předseda první Správní rady Nadace Charty 77. Ocenění nahradilo někdejší cenu za lidská práva Parlamentního shromáždění Rady Evropy, která vznikla v roce 2007 a byla udělena každé dva roky. Poprvé byla tato cena udělena British Irish Human Rights Watch v roce 2009, následně pak v roce 2011 ruské nevládní organizaci Výbor proti mučení (Committee against Torture).

O laureátovi Ceny Václava Havla za lidská práva rozhoduje sedmičlenná komise v čele s prezidentem Parlamentního

shromáždění nebo jím pověřenou osobou. Tři z porotců jmenuje úřad Parlamentního shromáždění, další tři pak Knihovna Václava Havla spolu s Nadací Charty 77, přičemž nikdo z nich nesmí být v dané době součástí Parlamentního shromáždění. Tato komise veškeré přijaté návrhy posoudí, vybere tři finalisty, kteří jsou oznámeni veřejnosti měsíc před vyhlášením laureáta, které se koná v rámci prvního podzimního plenárního zasedání Parlamentního shromáždění rady Evropy. Na vyhlášení laureáta ceny jsou do Štrasburku pozváni všichni tři finalisté, kteří se poté přesouvají do Prahy, kde se koná mezinárodní konference na počest laureáta. Šest nezávislých členů komise je vybráno na období dvou let, přičemž zasednout v porotě mohou dvakrát.

Historicky prvním laureátem Ceny Václava Havla za lidská práva se v roce 2013 stal Ales Bialiatski z Běloruska, za něhož Cenu ve Štrasburku přejímala jeho žena Natalia Pinčuk, neboť Bialiatski si v té době odpykával v běloruském vězení trest za údajné daňové úniky. (Omlostněn byl v roce 2014 a mohl se tak zúčastnit konference Knihovny VH v roce 2014).

Laureátem druhého ročníku Ceny se v roce 2014 stal významný ázerbájdžánský ochránce lidských práv Anar Mammadli. Cenu z rukou Anne Brasseur, prezidentky Parlamentního shromáždění Rady Evropy, převzal

29. září 2014 Mammadliho otec, Asaf Mammadov, protože Mammadli byl v prosinci 2013 odsouzen k pěti a půl letům vězení. (Omilostněn byl až v únoru roku 2016.)

Nominace na třetí ročník Ceny byla otevřena od první půle ledna do konce dubna 2015. Odborná sedmičlenná komise z doručených nominací nejprve 25. srpna vybrala a oznámila trojici finalistů:

- Ljudmila Alexejevová z Ruska
- Women for Afghan Women (Ženy pro afghánské ženy; Afghánistán)
- The Youth Initiative for Human Rights (Mládežnická iniciativa pro lidská práva, Balkán)

Laureátkou roku 2015 se stala významná ruská ochránkyně lidských práv Ljudmila Alexejevová. Cenu z rukou Anne Brasseur, prezidentky Parlamentního shromáždění Rady Evropy, převzala osobně ve Štrasburku dne 28. září 2015.

Ljudmila Alexejevová (*1927) je veteránkou v oblasti ochrany lidských práv ve svém rodném Rusku. V mládí se vzdala slibné akademické kariéry a připojila se ke hnutí sovětských disidentů. Později se stala zakládající členkou moskevské Helsinské skupiny. V roce 1977 byla donucena emigrovat. V roce 1989 se navrátila do Ruska a pokračuje ve své práci. Stala se prezidentkou Mezinárodní Helsinské nadace a později členkou Komise ruského prezidenta pro lidská práva. Neúnavně pracuje v oblasti ochrany a prosazování zákona.

Na počest laureátky uspořádala Knihovna Václava Havla mezinárodní konferenci Příběh uprchlíka – Evropa snů a skutečností (30. 9. 2015, Pražská křižovatka). Konferenci uvedla videopozdravem prezidentka

Parlamentního shromáždění Anne Brasseur. Vedle zástupců tří finalistů se jí zúčastnili významné osobnosti z domova i zahraničí: Jiří Dienstbier (ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu), Michael Žantovský (ředitel Knihovny Václava Havla), Martin Palouš (prezident Václav Havel Library Foundation), Šimon Pánek (ředitel organizace Člověk v tísni), Jiří Příbáň (Cardiff University), Tomáš Jungwirth (think-tank AMO), Martin Šimečka (redaktor časopisu Respekt), Safa Hassani (psychiatr), Anastasia Hagen (modelka), Mohammed Kazkji (syrský uprchlík), Katrine Camilleri (členka organizace Maltská jezuitská pomoc uprchlíkům). Závěrečné slovo přednesl Karel Schwarzenberg, zakladatel Knihovny a předseda zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu. Konference v rámci panelů mimo jiné sledovala rozdíly mezi přirozenou a vynucenou migrací, zabývala se myšlenkou evropské hranice coby hranice lidství a v neposlední řadě se vyjadřovala k obavám z případného rozpoutání nového světového konfliktu.

VÁCLAV HAVEL EUROPEAN DIALOGUES

Evropské dialogy Václava Havla jsou mezinárodním projektem, jenž si klade za cíl otevřít a vést diskusi o tématech určujících směřování současné Evropy s přihlédnutím k evropskému duchovnímu odkazu Václava Havla. Hlavním inspiračním zdrojem tohoto projektu je esej Václava Havla *Moc bezmocných*. Evropské dialogy Václava Havla více než jiné projekty obdobného zaměření hodlají nabídnout „bezmocným“ prostor k vyjádření a tedy k posílení jejich pozice v rámci Evropy. Projekt je plánován jako dlouhodobý a zahrnuje spolupráci s dalšími organizacemi v různých evropských městech. Jednotlivé akce probíhající formou konferencí, diskusí, debat či setkání, jsou určeny především středoškolským a vysokoškolským studentům, stejně jako ostatním zájemcům o evropskou problematiku z řad odborné i široké veřejnosti.

ČAS PRO EVROPSKOU POLITIKU

29. – 30. 5. 2015, Centrum současného umění DOX, Praha

V rámci konference byli pozváni akademici, studenti, zástupci občanských iniciativ, politici i novináři. Hlavní příspěvek konference přednesl Gilles Kepel, významný francouzský politolog a znalec současného arabského světa. Konference byla rozdělena do několika tematických bloků.

Nad otázkou Co znamenají sousední země pro Evropu se spolu s Gillesem Kepelem zamýšleli Camino Mortera-Martinez (Madrid-Londýn), Sofia Vasilopoulou (Atény-York) a Anne Valkering (Amsterdam). O významu Evropy pro sousední státy poté diskutovali Andrew Wilson (Londýn), Vladimir Jermolenko (Kyjev), Tornike Gordadze (Tbilisi), Julian Groza (Kišiněv). Problematickou udržitelnosti a životaschopnosti evropských hodnot se následně zabývali Tony Curzon Price (Londýn), Petr Pithart (Praha), Pavel Barša (Praha), Ian Traynor (Brusel) a Moritz Hartmann (Berlín). První den uzavřel příspěvek významného polského myslitele Adama Michnika, který přednesl přednášku na téma Václav Havel a Evropa.

Druhý den, věnovaný směřování a podobě současné evropské politiky, zahájila velmi živá diskuse Jiřího Příbáně s Elmarem Brokem. Řada zde vyřčených myšlenek byla rozvedena v závěrečném panelu o politických stranách a občanské společnosti, kterého se zúčastnili Paul Flather (Oxford), Camino Mortera-Martinez (Madrid-Londýn), Sofia Vasilopoulou (Atény-York), György Petócz (Budapešť), Jan Macháček (Praha), Marta Šimečková (Bratislava) a Tony Curzon Price (Londýn).

Konference *Čas pro evropskou politiku* se konala ve spolupráci se Zastoupením Evropské komise v ČR, Nadací Forum 2000 a Centrem současného umění DOX.

Evropské dialogy Václava Havla 2015: pražská konference Čas pro evropskou politiku.

Adam Michnik na konferenci Čas pro evropskou politiku.

Havel a Německo.

DALŠÍ AKCE V RÁMCI EVROPSKÝCH DIALOGŮ VÁCLAVA HAVLA

NESTABILNÍ SOUSEDÉ NA VÝCHOD OD EVROPY: JAKÁ ROLE PRO OBČANSKOU SPOLEČNOST?

18. listopadu 2015, Evropský parlament, Brusel, Belgie
Program konference byl složen ze dvou panelových diskusí: první na téma východních sousedů EU, které se zúčastnil Volodymyr Ogrysko, bývalý ministr zahraničních věcí Ukrajiny, a Ekaterine Tkeshelashvili, bývalá ministryně pro reintegraci Gruzie. Druhý panel se zaměřil na Evropskou politiku sousedství a její současné hodnocení a účastnili se ho Rostislav Valvoda z organizace Člověk v tísni, Iryna Shvets z Občanské sítě OPORA Ukrajina a Sona Ayvazyan, zástupce Transparency International Armenia a Eastern Partnership Civil Society Forum.

Konference nazvaná „Nestabilní sousedé na východ od Evropy: Jaká role pro občanskou společnost?“ si kladla za cíl pokračovat v debatě o Evropě a přispět k diskusi v kontextu Evropské politiky sousedství a jejího hodnocení, zejména se zaměřením na význam zapojení občanské společnosti pro demokracii. Konferenci organizovali: Knihovna Václava Havla, České centrum v Bruselu, organizace European Partnership for Democracy, Eastern Partnership Civil Society Forum, Stálé zastoupení České republiky při Evropské Unii.

NAŠE CESTA ZPĚT NA MAPU SVĚTA

Cyklus panelových diskusí věnovaných klíčovým zahraničním cestám Václava Havla na začátku jeho prvního prezidentského období, které podstatným způsobem napomohly etablování demokratického Československa v očích světové veřejnosti i politiky.

29. LEDEN 2015 | HAVEL A NĚMECKO

Václav Havel začal po nástupu do prezidentského úřadu koncem roku 1989 zemi otevírat novým zahraničním vztahům. Hned 2. ledna 1990 vyjel do Berlína v Německé demokratické republice a do Mnichova ve Spolkové republice Německo. Symbolicky na den výročí německé okupace pak pozval do Prahy Richarda von Weizsäckera. Tyto události odstartovaly proces smiřování a nové spolupráce mezi oběma národy. Reflexe a budoucnost vztahů tentokrátě Československa, Česka a Německa jsou součástí cyklu věnovaného významným zahraničním cestám Václava Havla v roce 1990.

14.00–15.30 Panel věnovaný vzpomínkám na cestu z roku 1990

Antje Vollmer, František Černý, Milan Horáček a Joachim Bruss

Moderátorka: Eva va de Rakt

16.00–17.30 Panel věnovaný současným vztahům mezi ČR a Německem

Jiří Fajt, Tomáš Kafka, Zuzana Jürgens a Hans-Jörg Schmidt

Moderátor: Tomáš Sacher

2. ÚNOR 2015 | SPOLEČNÁ MEDITACE

Prvním setkáním Václava Havla a Jeho Svatosti XIV. dalajlamy na zámku v Lánech 2. února 1990 započalo nejen hluboké přátelství mezi oběma muži, ale změnilo se i postavení tibetského duchovního vůdce ve světě vysoké politiky. Na setkání vzpomínali tehdejší tajemník Václava Havla Alexandr Neuman, Eda Kriseová a Stašek Slavický. Moderovala Ivana Denčevová.

12. ÚNOR 2015 | HAVEL A USA

Ve dnech 20.–22. února 1990 podnikl Václav Havel se svým již rozsáhlým týmem cestu do Washingtonu a New

Havel a USA.

Havel a Sovětský svaz.

Yorku. Pro obě sněmovny Kongresu USA přednesl legendární projev, v němž paradoxně žádal USA o pomoc Rusku na jeho cestě k demokracii. Cesta zahrnovala setkání s Georgem H. W. Bushem v Bílém domě a s mnoha dalšími významnými politiky, s krajany i se studenty a v newyorské katedrále St. John the Divine byla na počest československého prezidenta připravena oslava, na níž vystoupilo mnoho známých umělců. Tato cesta se stala základem pro přátelské vztahy mezi oběma zeměmi, které vyústily v přijetí ČR do Severoatlantické aliance.

Zahájení: H. E. Ambassador Andrew H. Shapiro, Marta Smolíková

14.00–15.30 Panel o cestě do USA

Alexandr Vondra, Eda Kriseová, Martin Mejstřík

Moderátor: Josef Jařab

16.00–17.30 Panel o současných vztazích USA–ČR a USA–EU

Jiří Pehe, Daniel Anýž, Veronika Bednářová, Raymond A. Castillo, Rada pro tiskové a kulturní záležitosti na Americké ambasádě

Moderátor: Jan Macháček

4. BŘEZEN 2015 | HAVEL A SOVĚTSKÝ SVAZ

Jen několik dní po vystoupení v americkém Kongresu navštívil Václav Havel Moskvu. Ve dnech 26. – 27. února 1990 jednal s Michaiilem S. Gorbačovem o odsunu sovětských vojsk a byla podepsána deklarace o překonání tíživé minulosti a nových základech vztahů mezi oběma zeměmi na principech spravedlnosti, rovnosti a suverenity. Prakticky do roka bylo rozhodnuto o rozpuštění vojenských struktur Varšavské smlouvy (25. února 1991) a v červenci 1991 byl tento pakt členskými státy zrušen.

14:00–15:30 Panel o cestě z roku 1990

Luboš Dobrovský, Alexandr Vondra

Moderátor: Jana Klusáková

16:00–17:30 Panel o současných vztazích mezi ČR a Ruskem

Vlasta Smoláková, Rostislav Valvoda

Moderátor: Libor Dvořák

22. DUBEN 2015 | „VÍTÁM VÁS, SVATÝ OTČE, MEZI NÁMI HŘÍŠNÍKY.“

Večer věnovaný setkání Václava Havla s Janem Pavlem II. v roce 1990, jejich osobnímu přátelství, vztahu Jana Pavla II. k Československu a první návštěvě Svatého otce v českých dějinách vůbec. Hosté: Tomáš Halík, František Mikloško a Pavel Fischer. Moderátor: Veronika Sedláčková.

28. DUBEN 2015 | CESTA DO IZRAELE

Václav Havel byl prvním prezidentem v historii Československa a prvním lídrem postkomunistické země, který navštívil Stát Izrael. Cesta se uskutečnila ve dnech 25. – 27. 4. 1990. Mezi tématy diskusí s izraelským prezidentem Chaimem Herzogem a dalšími představiteli bylo i možné umístění mírových jednání mezi Izraelci a Palestinci do Prahy a exil sovětských Židů přes Československo. Havel během své návštěvy Jeruzaléma přednesl na Hebrejské univerzitě projev Kafka a moje prezidentství. Česká republika a Izrael od té doby rozvíjejí a upevňují historické vazby znovuobjevené Václavem Havlem před čtvrt stoletím.

15.00–15.15 Zahájení: Marta Smolíková, J. E. Gary Koren, Jiří Diensbier

15.15–16.45 Cesta do Izraele v roce 1990

Hosté: Moše Arens, Milan Kňazko, Joel Šer, Alexandr Vondra

Moderátor: Michael Žantovský

Vítám Vás, svatý Otče, mezi námi hříšníky.

Cesta do Izraele.

Budapešť + Praha + Varšava = Bratislava.

**17.00–18.30 Česko a Izrael dnes,
odkaz Václava Havla**

Hosté: Šlomo Avineri, Magdalena Křížová,
Daniel Kumermann, Jiří Schneider

Moderátor: Tomáš Pojar

18.30 Závěrečná řeč Karla Schwarzenberga

**20.00 Koncert skupiny Garage a izraelské
skupiny Malox**

**18. KVĚTEN 2015 | BUDAPEŠŤ + PRAHA + VARŠAVA =
BRATISLAVA**

Setkání představitelů Československa, Maďarska a Polska v Bratislavě 9. 4. 1990 za přítomnosti zástupců Itálie, Jugoslávie a Rakouska bylo věnováno spolupráci a koordinaci zahraničních politik postkomunistických zemí pro začlenění do západoevropských integračních struktur.

Impulsem k němu byla výzva Václava Havla pronesená v polském Sejmu a Senátu 25. 1. 1990 a tato iniciativa doznala konkrétní podoby podpisem společné deklarace představitelů Maďarska, ČSFR a Polska 14. 2. 1991 v maďarském Visegrádu.

Hosté: Andrzej Jagodziński, Miroslav Kunštát,
Ladislav Snopko, György Varga

Moderátor: Luboš Palata.

**LAVIČKA VÁCLAVA HAVLA
(VACLAV HAVEL'S PLACE)**

Budování Laviček Václava Havla je celosvětovým projektem, který inicioval velvyslanec ČR v USA Petr Gandalovič spolu s architektem a designérem Bořkem Šípkem. Jedná se o pamětní místo, které je věnované Václavu Havlovi. Tvoří jej dvě křesla spojená kulatým stolem, jehož středem prorůstá strom,

česká lípa. Záměrem tohoto projektu, koordinovaného Nadací Dagmar a Václava Havlových Vize 97, je vytvoření sítě míst ve veřejném prostoru, jež mohou přispět k setkávání a vedení skutečného dialogu – míst, kde bude možné diskutovat a přemýšlet v duchu ideálů a životních postojů Václava Havla. Na realizaci projektu se v zahraničí podílí rovněž Bill Shipsey, zakladatel Art for Amnesty, který koordinoval instalaci pamětních míst v Benátkách a v Haagu.

V roce 2013 proběhla instalace Laviček Václava Havla ve Washingtonu a v Dublinu, o rok později se počet Laviček rozrostl na devět. V roce 2015 na mapě světa přibyla další šestice pamětních míst:

5. ČERVENEC | KARLOVY VARY

Lavička Václava Havla byla odhalena při příležitosti 50. mezinárodního filmového festivalu. Spolu s primátorem Petrem Kulhánkem ji odhalila Dagmar Havlová, ministr kultury Daniel Herman a ředitelka Knihovny Václava Havla Marta Smolíková.

27. ŘÍJEN | TEL AVIV

Lavičku Václava Havla v areálu telavivské univerzity představil kromě české delegace v čele s ministrem kultury Danielem Hermanem také autor podoby netradičního pamětního místa, architekt Bořek Šípek. Akce byla součástí připomínání 25. výročí obnovení diplomatických vztahů mezi ČR a Izraelem.

5. LISTOPAD | HAAG

Lavička VH byla odhalena za účasti architekta Bořka Šípka, starosty Haagu Joziase van Aartsena a velvyslance ČR v Nizozemsku Jaroslava Horáka. Odhalení předcházela krátká vzpomínková akce na Staré radnici v Haagu. Lavička byla umístěna v parku v umělecké čtvrti Haagu, v ulici před divadlem Diligentia.

Lavička Václava Havla v Tel Avivu.

Lavička Václava Havla v Pardubicích.

13. LISTOPAD | PARDUBICE

Lavička Václava Havla byla slavnostně zpřístupněna v nově otevřeném areálu Univerzity Pardubice. „Takováto forma památníku dobře symbolizuje podstatu osobnosti Václava Havla, který měl vzácný dar poslouchat druhé a vytvářet příjemnou atmosféru pro setkávání, debaty a rozjímání,“ řekla Anna Freimanová z Knihovny Václava Havla.

17. LISTOPAD | KRÁSNÁ LÍPA

Lavička Václava Havla byla odhalena u příležitosti 26. výročí sametové revoluce. Knihovnu Václava Havla zastupoval na slavnostním ceremoniálu bývalý hradní kancléř Ivo Mathé.

19. LISTOPAD | NOVÝ BOR

Lavička VH byla odhalena při otevření zrekonstruované části náměstí v rámci připomínky 26. výročí sametové revoluce. Kromě široké veřejnosti zde byli například přítomní i představitelé města Nový Bor, Libereckého kraje, Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky či přímí účastníci listopadových událostí v roce 1989. Pozvání přijal také Bořek Šípek, autor lavičky Václava Havla.

KABINET HAVEL 2014/2015

Kabinet Havel 2014/2015 aneb všechno, co potřebujeme, je pravda (Praha / Brno)

Volné pokračování cyklu Kabinet Havel, pořádané Knihovnou ve spolupráci s Divadlem Husa na provázku. Akce se konaly střídavě v Národním divadle v Praze a v Divadle Husa na provázku v Brně.

V závěru roku 2014 proběhly první tři debaty:

17. listopadu Bez hranic; 4. prosince Jsme v bezpečí? a 17. prosince Potřebujeme hrdiny? Potřebujeme autority? Potřebujeme vizi?

5. LEDEN 2015 | ČESKO-SLOVENSKÉ KONSTELACE

22 LET POTÉ

Čtvrtý díl cyklu Divadla Husa na provázku a Knihovny Václava Havla věnovaný tentokrát rozdělení Československa i něčemu z toho, čím obě země od té doby prošly. Hosté: Iveta Radičová, bývalá slovenská premiérka, Petr Pithart, bývalý český premiér a Ladislav Snopko, bývalý slovenský ministr kultury. Moderátoři Renata Kalenská a Petr Oslzlý.

18. ÚNOR 2015 | DOKÁŽEME ŽÍT SPOLU NEBO ASPOŇ VEDLE SEBE?

My a oni. Jak vnímáme cizince a jak oni nás? Kdo je tady v menšině? Jak vnímáme odlišnost? Hosté: socioložka a publicistka Jiřina Šiklová a právník Czeslaw Walek. Otázky kladla Renata Kalenská. Moudry přispěl Petr Oslzlý. Na závěr *At' mír dál zůstává s touto krajinou* zazpívá Tereza Marečková.

24. BŘEZEN 2015 | DIKTÁT MÉDIÍ, KULT ZISKU

Jak fungují dnešní média? Orientujeme se v nich a lze si skutečně vybírat? Jaký mají vliv na naše životy, na naše názory, přinášejí podstatné informace, nebo jen vytvářejí clonu? Jak funguje autocenzura a je čtenář obětí nebo spolupachatel?

Podvečer na téma odpovědnosti novinářů a majitelů médií.

Hosté: Tomáš Sedláček a Erik Tabery

Moderátoři: Renata Kalenská a Petr Oslzlý

22. DUBEN 2015 | VIZE NAŠICH VLÁDCŮ

Vize budoucnosti, vedení společnosti s důrazem na duchovní hodnoty a upřednostňování zisků dlouhodobých před okamžitými jsou témata, která prostupují životem a dílem Václava Havla.

Jako občan, umělec, příslušník pronásledované opozice či prezident republiky kladl tyto důležité otázky nejen

Kabinet Havel: Česko-Slovenské konstelace 22 let poté.

Kabinet Havel: Diktát médií, kult zisku.

Kabinet Havel: Vize našich vládců.

politikům a představitelům vlivných domácích a mezinárodních institucí, ale především sám sobě. S odstupem času chceme takové otázky našim představitelům položit i my.

Hosté: Martin Stropnický a Ivan Gabal

Moderátoři: Renata Kalenská a Petr Oslzlý

21. ČERVEN 2015 | KABINET HAVEL 2014/2015 ANEB VŠECHNO, CO POTŘEBUJEME, JE PRAVDA

Finále debatního cyklu o stavu naší společnosti od listopadu 2014 do června 2015.

Hosté: herci Divadla Husa na provázku.

Konferenciéři: Vladimír Morávek a Petr Oslzlý

Na závěr *At' mír dál zůstává s touto krajinou...* zazpívaly Gábina Vermelho a Tereza Marečková.

Osobní pozvánka Vladimíra Morávka:

Přátelé,

když jsme plánovali tento poslední Kabinet Havel – v triumfální lóži Národního divadla Praha – mysleli jsme si, že jen tak hezky pofilozofujeme na téma Quo vadis národe a bude vymalováno, ale pak umřel Ludvík Vaculík a nám se chtělo udělat ještě něco. Tak bychom rádi celé to sezení na balkóně věnovali jemu a dívání se na Vltavu, protože Gabriela Vermelho zazpívá a něco se řekne a mlčet se může a jeden pomyslí si cosi o velkých mužích a naději a beznaději a Zlatá kaplička zaleskne se steskem a dobře bude tak. Umřel velký muž.

DALŠÍ AKCE

9. KVĚTEN 2015 | UNDERGROUND – VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ ONDŘEJE NĚMCE V DAČICÍCH

Pořádal Městský úřad Dačice ve spolupráci s Knihovnou Václava Havla. Následovalo představení komiksu o Magorovi a promítání záznamu Festivalu druhé kultury na Hrádečku.

14. KVĚTEN 2015 | VÁCLAVE HAVLE, CELKOVĚ NÁS ROZČILUJEŠ

Přelet nad nejnovější knižní produkcí Knihovny Václava Havla v rámci festivalu Svět knihy: *Sám sobě podezřelý – souboru osmi osobně laděných prezidentských projevů Václava Havla z let 1990–1995, Perzekuce Václava Havla. Dokumenty a dopisy z let 1968–1989, Hovory v Lánech 1991* a další části díla Pavla Juráčka. Na pódiu se vystřídali Anna Freimánová, Martin Vidlák, Jan Hron, Pavel Hájek a jejich hosté.

13. – 14. ČERVEN 2015 | MUZEJNÍ NOC: FENOMÉN HRÁDEČEK

Stálá expozice o Václavu Havlovi byla otevřena celý večer a doplněna audiovizuálním pásmem sestaveným z archivních materiálů Knihovny Václava Havla, které přiblížily fenomén Hrádečku jako duchovního centra československého disentu, dalece přesahujícího význam pouhé chalupy v Podkrkonoší spjaté s pobyty Václava Havla. Část muzejní noci byla věnována vzpomínce na Ludvíka Vaculíka. Návštěvníci si mohli v našich prostorách prohlédnout dobové fotografie od Oldřicha Škáchy, korespondenci s Václavem Havlem a strojopis románu *Český snář*.

19. – 20. ČERVEN 2015 | STÁNEK KNIHOVNY VH NA FESTIVALU UNITED ISLANDS

Stánek Knihovny na tradičním mezinárodním hudebním multižánrovém festivalu.

21. ČERVEN 2015 | STÁNEK KNIHOVNY VH NA KNIHEXU

KnVH na knižním jarmarku, kde se představují menší nezávislá nakladatelství a jejich produkce pod širým nebem.

22. SRPEN 2015 | TRADIČNÍ KNIŽNÍ OSTROV V MOŘI DECIBELŮ TRUTNOVSKÉHO FESTIVALU

Program Knihovny VH v Undergroundovém stanu na festivalu v Trutnově: třikrát o Ukrajině a promítání fotek

Muzejní noc: Fenomén Hrádeček.

Trutnoff 2015.

Ondřeje Němce. Následovala debata ve stanu Knihovny na téma Islám v Česku a po česku.

10.00–11.30 Ondřej Němec: Václav Havel a underground

Autorská projekce Ondřeje Němce zaměřená především na fotografie Václava Havla, jeho setkání s undergroundem v sedmdesátých letech, přes méně formální dobu začátku jeho prezidentství až po poslední léta Havlova života. Během slide show představil Ondřej Němec též svoji knihu *Torzo* vydanou v roce 2014 nakladatelstvím Revolver Revue složenou z fotografií převážně z undergroundu a disentu sedmdesátých a osmdesátých let dotvořené velkou vodou.

11.30–12.00 Andriy Lyubka

Narodil se ukrajinským rodičům v lotyšské Rize. Na Majdanu se aktivně účastnil všech demonstrací a v tuhých mrazech hřál srdce Ukrajinců svou poezií. Vystudoval lyceum s posílenou vojensko-fyzickou přípravou a následně ukrajinskou filologii na Užhorodské státní univerzitě, kde působil dva roky i jako předseda studentského parlamentu. Jeho politická aktivita ho přivedla až do Běloruské věznice, kde strávil 15 dní, kvůli účasti na demonstraci proti falšování prezidentských voleb v roce 2006. Mezi jeho nejznámější poetické sbírky patří „8 měsíců schizofrenie“ (2007), „Terorismus“ (2009), „40 dolarů a spropitné“ (2012), próza „Spát s ženami“ (2014) a román „Karbíd“ (2015). Jeho díla jsou překládána do češtiny, polštiny, japonštiny, srbštiny a dalších jazyků. Je laureátem několika ukrajinských ocenění a zároveň oceněn titulem „Nejžádanější ženich Zakarpattja“ roku.

12.00–12.30 Tetiana Okopna

Překladatelka, tlumočnice a bohemistka, pracuje v Českém centru v Kyjevě. V průběhu Majdanu pomáhala jako

dobrovolnice v nemocnicích a překládala českým lékařům. Čtou Ukrajinci a Ukrajinky českou literaturu? Jak ovlivňuje současné dění v Ukrajině místní kulturu a naopak? Beseda o překládání české literatury do ukrajinštiny a ukrajinské do češtiny, o ukrajinském angažovaném umění nebo o měsíci autorského čtení, které probíhalo v řadě českých, slovenských a ukrajinských městech.

12.30–13.00 Vojtěch Boháč

Český novinář přispívající do řady českých médií (Respekt, Reportér apod.). V minulosti pracoval v redakci Moscow Times a během svého pobytu na Krymu v době anexe přispíval rovněž do simferopolských novin. V současné době pobývá střídavě v České republice a v Ukrajině, především v místech vojenských střetů na východě země, odkud přináší pravidelné reportáže. Jakou roli hrají v Ukrajině média a mediální propaganda? Je současný český mediální obraz Ukrajiny totožný s realitou? Beseda o současné situaci v Ukrajině, roli médií nebo možnostech novinářiny na východě Ukrajiny.

Stan Knihovny VH: 15.30 Islám v Česku a po česku

Vlivem zahraničních událostí se přítomnost islámu a jeho vyznavačů v Evropě stala veřejně diskutovaným tématem, které vyvolává celou řadu emocí ve společnosti, jež bychom mohli často vnímat jako proti islámské. Jaká je tedy situace islámu v České republice? Kolik žije v České republice muslimů a muslimek? Tvoří zde věřící muslimové komunitu? Kolik mešit bylo vystavěno v České republice a jsou vůbec potřeba? Proč Ústředí muslimských obcí nezískalo registraci II. stupně? Představují muslimové nebezpečí pro společnost? Na tyto a další otázky se pokusili odpovědět hosté Knihovny VH v rámci setkání, kterému předcházelo krátké seznámení s historií a strukturou muslimské komunity na území České republiky.

Stan Knihovny VH na Trutnoff Open Air Festival 2015.

The Prodigy - Trutnoff in Prague.

Tomáš Janků vystudoval obor Religionistika a Management v kultuře na Masarykově univerzitě v Brně a v současnosti je studentem doktorského programu Sociologie na Univerzitě Palackého v Olomouci. Působí jako výzkumný pracovník a projektový manažer ve společnosti SocioFactor s.r.o. Věnuje se především problematice islámu v České republice a sociologii náboženství.

2. – 3. ŘÍJEN 2015 | TABOOK – FESTIVAL DOBRÝCH NAKLADATELŮ V TÁBOŘE

Stánek a prezentace knižních novinek, jakož i titulů osvědčených.

9. – 10. ŘÍJEN 2015 | 25. PODZIMNÍ KNIŽNÍ VELETRH HAVLÍČKŮV BROD

V rámci sobotního doprovodného programu zde Knihovna představila své knižní novinky.

16. LISTOPAD 2015 | THE PRODIGY – TRUTNOFF IN PRAGUE

Koncert pořádal Trutnoff Open Air Festival pod záštitou Městské části Praha 8 a Knihovny Václava Havla. Kapela zvyklá na desetitisícové haly a velké festivaly u nás vystoupila v neobvyklých prostorách – v pražském Foru Karlín. Jednalo se o jediný koncert tohoto druhu z jejich celoročního tour, který se odehrál v semknutější až klubové atmosféře s omezenou kapacitou evokující prostředí festivalu přezdívaného Český Woodstock. Koncert pod názvem „Trutnoff in Prague“ byl oslavou 17. listopadu a připomínkou nedožitých osmdesátin Václava Havla, který je náčelníkem trutnoffského festivalu.

16. LISTOPAD 2015 | NOC DIVADEL V KNIHOVNĚ VÁCLAVA HAVLA: BRNO HRAJE HAVLA

Noc divadel smývá hranice mezi hledištěm a jevištěm, snem a skutečností. Je nocí, kdy se může stát bez nadsázky

cokoli. Pro Knihovnu Václava Havla je též jedinečnou příležitostí, jak nechat promluvit Václava Havla jeho vlastními slovy: divadelními hrami, které od chvíle, co byly napsány, neztratily nic ze své poetičnosti a síly. Že ne? Žabinec brčkem neusmažíš!

19.00 Audience / Katastrofa

Nejznámější vaňkovská aktovka *Audience* inscenovaná společně s jednoaktovkou *Katastrofa*, kterou její autor, nositel Nobelovy ceny za literaturu Samuel Beckett, dedikoval v roce 1982 dlouhodobě vězněnému a vážně nemocnému Václavu Havlovi.

Režie: Ivo Krobot

Hrají:

Audience: Jan Kolařík – Sládek, Alfred Texel – Vaněk

Katastrofa: Jan Kolařík – režisér, Kristýna Hulcová – Asistentka, Alfred Texel – Protagonista, Tomáš Tušer – Lukáš, osvětlovač za scénou

Představení se konalo ve spolupráci s Centrem experimentálního divadla v Brně.

21.00 Z Husy na provázku

Promítání inscenací Divadla Husa na provázku *Prase* (58 min.) a *Zahradní slavnost* (115 min.)

V průběhu noci mohli návštěvníci též zavítat do stálé expozice Knihovny *Havel v kostce*, jejíž jedna část je věnovaná právě divadlu.

12. – 13. PROSINEC 2015 | KNIHOVNA VH NA KNIHEXU 5 1/2

Tradiční Knižní jarmark, tentokrát s titulem 51/2, a Knihovna VH se jej zúčastnila s vervou nemenší než těch předchozích.

18. PROSINEC 2015 | MŠE SVATÁ ZA VÁCLAVA HAVLA

Čtvrtá veřejně přístupná mše svatá za prezidenta Václava Havla organizovaná Nadací Dagmar a Václava Havlových VIZE 97. Na žádost paní Dagmar Havlové zádušní mši opět celebroul kardinál Dominik Duka.

Noc divadel v Knihovně VH: Brno hraje Havla.

Knihex 5 1/2.

KLUB KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA

Klub Václava Havla je stěžejní aktivitou Knihovny pro veřejnost a doplňkem Světa Václava Havla. Jeho prostřednictvím se v prostorách Knihovny pořádají akce určené především studentům, zájemcům o literaturu, divadlo, soudobou historii, politickou diskusi a obecnější společenská témata.

RODINA A PŘÁTELÉ VÁCLAVA HAVLA

14. LEDEN 2015 | PRAŽSKÝ HRAD ZA VÁCLAVA HAVLA 1990–1992

Příchod Václava Havla a jeho přátel na Pražský hrad, otevírání a zpřístupnění Pražského hradu veřejnosti jako symbol otevírání se československé společnosti světu, návrat kultury na Pražský hrad a mnoho jiných témat a zkušeností nejbližších přátel a spolupracovníků. Hosté: Miroslav Masák, Petr Oslzlý a Ivona Raimanová.

26. LEDEN 2015 | BLENDING ČILI SPLÝVÁNÍ

Přednáška Ivana M. Havla. Novotvar „sletenec“ je blendem českých slov „spletenec“ a „slepenec“ – co však může označovat? Snad něco, co je zčásti spletené a zčásti slepené.

Nebo dokonce co se nejdřív slétlo, pak propletlo a nakonec slepilo.

Obdobně ještěvtka je současně ještěrka a vývrtka. Blending, v jazykovědě celkem okrajový lexikologický pojem, se ukazuje být inspirativním tématem pro mnoho oborů od matematiky přes kulturní antropologii až po umění. Něco se slučuje, kříží, prostupuje, navzájem oplodňuje. Ale hlavně – princip blendingu může sloužit jako jedna z metafor použitelných při zkoumání lidské (ale i počítačové) kreativity.

19. ÚNOR 2015 | PŘÍBĚH CHARTY 77

Přednáška Kamily Bendové, signatářky Charty a účastnice tehdejšího dění. Charta 77 jako občanská iniciativa

vznikla v roce 1976 a ukončila svou činnost v roce 1992. Původní dokument, *Prohlášení Charty 77*, podepsalo 242 signatářů, další se připojovali.

Časem se Charta 77 stala nejvýznamnější československou občanskou iniciativou, kritizující tehdejší politickou a státní moc, především za nedodržování lidských a občanských práv. Život Charty byl poměrně krátký, ale pestrý, rok od roku se její vliv a záběr rozšiřoval. Jaké byly úspěchy Charty a její finální podíl na pádu totalitního režimu? Přispěla Charta k položení základů demokracie?

2. DUBEN 2015 | EVANGELIUM PODLE BRABENCE

Vratislav Brabenec ve filmu Miroslava Janka. Na motivy knihy rozhovorů, které s Vráťou Brabencem vedla Renata Kalenská. Po promítání následovala beseda s tvůrci.

17. DUBEN 2015 | KONCERT DG 307

... a uvedení komiksové knihy *Legendy o Magorovi*.

23. DUBEN 2015 | CHROBÁK A PUZUK

Večer o skautském období Václava a Ivana Havlových. Nad zápisy z unikátních kronik zavzpomínali na dobu svého skautování Ivan Havel (Puzuk), Alois Strnad (Lojza), Radko Trohař (Radko) a mnozí další. Moderoval ředitel Skautského institutu Miloš Říha (Šípek). Hudební doprovod: manželé Tichotovi.

Ideály skautingu ovlivnily celé generace. Hlásí se k nim řada významných osobností, kterým se úcta k člověku i přírodě, dobré mravy, sebekázeň, vytrvalost, solidarita

a pokora staly trvalými životními hodnotami. Mezi členy skautských oddílů byli i bratři Havlovi.

21. ZÁŘÍ 2015 | LIBOR FÁRA 90

Blízký přítel Václava Havla, malíř, grafik, scénograf, kostýmní výtvarník Libor Fára (1925–1988) by 12. září 2015 oslavil 90. narozeniny.

Jeho knižní a časopisecká grafika byla neodmyslitelnou součástí českého kulturního prostředí druhé poloviny minulého století. Jako autor loga, divadelních plakátů a programů patřil spolu s Václavem Havlem a Janem Grossmanem k tvůrcům zlaté éry Divadla Na zábradlí. Bohatou osobnost svérázného umělce, jehož práce zasáhla a ovlivnila široké spektrum české kulturní scény, připomněla Knihovna prostřednictvím vzpomínek jeho blízkých a pamětníků, odbornou analýzou, videoprojekcí a fotografiemi.

Na večeru vystoupily Věra Velemanová a Gabina Fárová a zahrál Emil Viklický (klavír) spolu s Petrem Dvorským (kontrabas).

24. ZÁŘÍ 2015 | ALL TOMORROW'S PARTIES BAND

Koncert pražského revivalu legendární kapely Velvet Underground.

20. ŘÍJEN 2015 | DAŇA HORÁKOVÁ: NĚMECKÁ LÉTA PAVLA JURÁČKA

Setkání s Daňou Horákovou, signatářkou Charty 77, německy píšící novinářkou, někdejší hamburskou ministryní kultury (2002–2004) a manželkou (1979–1985) filmového režiséra Pavla Juráčka. Moderoval editor knižní edice *Dílo Pavla Juráčka* Pavel Hájek.

Součástí večera bylo též představení knihy *Situace vlka* (Dílo PJ svazek 10.) – příběhu z dálného severu, inspirovaného hrdiny povídky Jacka Londona. Ukázky četl Lukáš Jůza, herec divadelního spolku Kašpar.

Libor Fára 90.

DG 307.

Chrobák a Puzuk.

Bořek Šípěk (nejen) na Hradě.

23. LISTOPAD 2015 | BOŘEK ŠÍPEK (NEJEN) NA HRADĚ

Debata s designérem, architektem a pedagogem Bořkem Šípkem o životech minulých, současných i budoucích, ale hlavně o jeho přátelství s Václavem Havlem a jejich spolupráci na Pražském hradě i v soukromí. Zvláštní a očekávaný host: Jaroslav Dušek. Moderoval Michael Žantovský.

ENGLISH EVENINGS / ANGLICKÉ VEČERY

Večery určené anglicky mluvícímu publiku, přibližující život a dílo Václava Havla, a zároveň poskytující prostor debatám o aktuálních společenských problémech.

26. ÚNOR 2015 | DISCUSSION ABOUT HUMAN RIGHTS IN CHINA WITH DAVID KILGOUR AND ETHAN GUTMANN

Two renowned specialists on human rights in China debated in English with the moderator Kateřina Šafaříková, mainly about the theme of human organ harvesting. David Kilgour: Former Canadian Secretary of State for Asia-Pacific who was awarded the 2009 Human Rights Prize by the International Society of Human Rights for his comprehensive investigation in this field, as well as being nominated for the 2010 Nobel Peace Prize.

Ethan Gutmann: Award-winning research journalist and author who testified before the U.S. House Committee on Foreign Affairs and recently published "The Slaughter" based on his research on forced organ harvesting in China. In cooperation with the organisation Lidská práva bez hranic (Human Rights without Borders).

10. BŘEZEN 2015 | THE REVOLT OF ISLAM: THE MIDDLE EAST IN TURMOIL

Lecture and discussion in English organized by the Faculty of Social Sciences, the Italian Embassy in Prague and Václav Havel Library with a major Italian journalist Antonio Ferrari, who is a longtime special correspondent of the largest Italian newspaper Corriere della Sera in the Middle East.

Since the late 70s Ferrari has been a direct witness to many events that determined the next course of history, from armed conflicts, through revolution, to the political upheavals in Europe and beyond. In Prague, Ferrari will talk about his experience with radical Islam in practice and about contemporary development in the countries of the Middle East. Lecture and subsequent discussion was held in English. The program started with signing ceremony of the Memorandum of Cooperation between the Institute of International Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University and the Italian Embassy in Prague in the presence of the Italian ambassador to the Czech Republic and Vice-Dean of the Faculty of Social Sciences for Foreign Relations.

30. BŘEZEN 2015 | CROSSED LINES – DO WE REALLY UNDERSTAND ONE ANOTHER?

The next in a series of talks in English with colleagues and friends of Václav Havel. Discussion with Pavel Fischer and Jiří Šitler, both diplomats and colleagues of Václav Havel, chaired by David Vaughan. One of the challenges of the diplomat is to try to understand the way others think. But is this really possible?

Recent experiences of international diplomacy seem to suggest that we spend much of our time talking at cross purposes. Whether we're talking about Ukraine, China or even Greece, the international community seems to be as deeply divided as in the days of the Cold War. Even our shared horror at the recent tragedy in Paris seems to have brought little in the way of real international understanding. But are things really as bad as they might seem at first sight?

29. DUBEN 2015 | RALPH YOUNG: DISSENT – THE HISTORY OF AN AMERICAN IDEA

At its founding the United States committed itself to lofty ideals. When these ideals were not fully realized, many protested and demanded that the United States live up to its promise.

Discussion about human rights in China with David Kilgour and Ethan Gutmann.

Crossed lines - do we really understand one another?

Dr. Ralph Young, Professor of History at Temple University, presented his book *Dissent: The History of an American Idea* and discussed history and the role dissent has played in shaping the United States.

The event was held as a part of Allen Ginsberg Freedom Festival, in cooperation with the Department of American Studies, Charles University.

19. KVĚTEN 2015 | CHARISMATIC LEADER OR AUTHORITARIAN POPULIST?

Panel discussion was a part of the conference „The Current Populism in Europe: A Threat to Liberal Democracy?“ organized by the Faculty of Social Sciences, Heinrich Böll Stiftung, Goethe Institut and Václav Havel Library. In the discussion there were four presentations on various topics regarding authoritarian regimes and their populist attitudes. Giacomo Chiozza from Vanderbilt University in Nashville spoke about the myth of the strong leader in Russia, Tuba Eldem and Esin Kivrak Köroglu from universities in Ankara and Istanbul discussed authoritarianism, democracy and populism in Turkey and Iranian human right activist Nasim Basiri presented current political development in Afghanistan.

8. ČERVEN 2015 | STEVE CRAWSHAW: SMALL ACTS OF RESISTANCE

Nonviolent change – and mischief. Those are the twin themes of *Small Acts of Resistance: How Courage, Tenacity and Ingenuity Can Change the World*, co-written by Steve Crawshaw and John Jackson with a preface by Vaclav Havel. The book has already appeared in Arabic, Persian, Tibetan, Chinese and other languages – and now is out in Czech: *Malé projevy vzdoru – Jak může odvaha, odhodlání a důvtip změnit svět*. The author tell stories and answer questions on protest, humour and change. Many of the stories come from his own experience as journalist (including East

Europe Editor of The Independent from 1988 to 1992), and as a senior human rights advocate at Human Rights Watch and now Amnesty International. The event was chaired by Mark Martin, director of Amnesty International in the Czech Republic.

In cooperation with the publishing house *Anag*.

16. ČERVEN 2015 | JAMES RAGAN: A VIEW OF THE WORLD FROM VACLAV HAVEL'S BALCONY

From the 1960's, James Ragan had visited his family villages in then Czechoslovakia where he began his dissident writings against foreign occupation. As a published poet, playwright, screenwriter, and professor, he met newly-elected Czech President Vaclav Havel in 1991 in Los Angeles.

Acknowledging Ragan's banned activism against communism, Havel extended his hand, saying, "We are colleagues," and invited Ragan to return as a Czecho-Slovak and donate something back to the restored nation. Since that invitation, Ragan has returned to serve each summer for 22 years as Distinguished Visiting Professor of Poetry and Film at Charles University. As the subject of a 2014 documentary, *Flowers and Roots*, Ragan discussed his early days of witness to communist oppression and his relationship as a poet-playwright with Havel. He read poems from *The Hunger Wall (Hladová zeď)* written at Havel's iconic family home at Rasinovo nabrezi.

14. ZÁŘÍ 2015 | PRE-ELECTION BURMA AND THE CHALLENGES OF TRANSITION

Do the upcoming elections in Burma present a true chance for the opposition to grasp power, or are they to be yet another travesty of democracy?

With the sudden change of leadership in the party in power and apparent division between the two most prominent elements of the opposition, the NLD and the

Ralph Young: *Dissent - the history of an American Idea*.

Rosa Maria Payá: Quo vadis Cuba?

88 Generation; with bitter criticism of Aung San Suu Kyi's controversial stance towards the Rohingyas and her inability to run for president of the country, can we expect the Burmese elections to be truly democratic and legitimate? And even if the current regime permits a fair election, can the divided opposition prove powerful enough to bring the changes Burma desperately needs? Moderated by Surendra Munshi (sociologist, India). Speakers: Sein Di Da (Monk, Burma), Anders Ostergaard (film director, Denmark), Šimon Pánek (co-founder and director, People in Need, Czech Republic).

25. LISTOPAD 2015 | QUO VADIS CUBA?

Rosa Maria Payá is daughter of Oswaldo Payá Sardinás, one of the leading Cuban dissidents, the author of Valera Project, a friend of Václav Havel, who died in a car accident in 2012 under strange circumstances that have never been properly investigated.

Rosa Maria continues in the struggle for freedom of Cuba in the footsteps of her father and is now a member of coordinating Commission of Cuban democratic opposition. The conversation in English about the future of Cuba was introduced and facilitated by Martin Palouš, President of the Václav Havel Library Foundation and Director of Václav Havel Program for Human Rights and Diplomacy at Florida International University.

12. ŘÍJEN 2015 | CENSORSHIP AS A WEAPON OF A GOVERNMENT: FIGHTING WHOM AND WHAT FOR?

Censorship in the USSR, Czechoslovakia and in today's Russia: Is there a difference? What is the peril of censorship for an artist? Strategies for resisting censorship in the USSR, Central European countries and in today's Russia.

Self-censorship: How does it manifest itself in a society? Speakers: Artemij Troitsky – rock music critic and historic

(Russia), František “Čuňas” Stárek (Czech Republic). Chair: Anton Litvin.

15. PROSINEC 2015 | THE ROLE OF VOLUNTEERS AND UNIVERSITIES IN THE REFUGEE CRISIS

In the last year's summer months volunteers represented practically the only help to refugees stranded at Budapest's Keleti railway station. Many were students who didn't hesitate to use their time and own funds in such a way. Direct participants, university students and teachers from the Hungary and the Czech Republic, shared their experiences and debate the role universities have had and should have in Europe's ongoing refugee crisis.

Chaired by: Lucia Najšlová, PhD. – Institute of International Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University

Speakers: Constanze Jeitler – volunteer and student from the Central European University, Budapest

Stefan Roch – volunteer and student from the Central European University, Budapest

Layla Bartheldi – Student Movement for Solidarity, Prague, JUDr. Věra Honusková, PhD. - Právnická fakulta UK.

Idle no more.

OBČANSKÁ PRÁVA A SPOLEČNOST

Volný cyklus přednášek a debat.

17. BŘEZEN 2015 | IDLE NO MORE! PROTEST SOUČASNÝCH INDIÁNŮ

Přednáška antropologa Jakuba Hutery z FF UK. V roce 2012 kanadská vláda schválila zákon, jímž je mj. deregulována právní ochrana většiny kanadských jezer, řek a rozsáhlých oblastí pobřeží tří oceánů. Tento čin vedl k radikalizaci původních obyvatel pod heslem Idle No More! – „Nebuďme již nečinní!“.

Aktivisté obvinili vládu z úmyslu dokončit politiku kolonizace původního obyvatelstva industriálními projekty

Ženy v syrské revoluci.

s katastrofickými důsledky pro přírodní prostředí indiánských rezervací a zdraví místních komunit. Nové indiánské politické hnutí představuje pozoruhodnou výzvu k hledání užších souvislostí mezi dodržováním základních lidských práv a otázkou ekologického a udržitelného rozvoje.

31. BŘEZEN 2015 | SQUATTING: OBČANSKÁ AKTIVITA VERSUS ČESKÝ PRÁVNÍ ŘÁD

Kde leží hranice soukromého vlastnictví? Co by znamenala dekriminace, či dokonce legalizace squattingu pro český právní řád? Nad podstatou a právním rozměrem squattingu diskutovali publicista Ivan Brezina, environmentalista Arnošt Novák (iniciativa Klinika), radní pro územní rozvoj hlavního města Prahy Matěj Stropnický a právník Pavel Uhl.

1. DUBEN 2015 | SATIRICON ANEB KOMU TOHLE PROSPĚJE?

Chybí v televizi, rozhlasu a tisku satira? Proč? Jaký je stav a možný vývoj umělecké tvorby a zábavy ve světě médií? Musí být humor osvobodivě laskavý a objektivní? A existují hranice humoru? Debatu moderoval Petr Placák, řečníky byli David Vávra, Tomáš Žižka a Lenka Bočková.

9. DUBEN 2015 | GENOCIDA ARMÉNŮ BĚHEM PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY

Uplynulo 100 let od vyvraždění statisíců Arménů v Osmanské říši. O kořenech genocidy, jejím popírání i reflexi diskutovali armenisté Haig Utidjian a Milada Kiliánová z FF UK a Šimon Krbec, pracovník ETF UK a Výzkumného centra archeologie zla. Diskusi moderoval historik Petr Šulc.

24. DUBEN 2015 | ŽENY V SYRSKÉ REVOLUCI

O nejistém životě uprostřed revoluční Sýrie a především o Sýřankách, jež se zapojily do boje za lidskou důstojnost,

debatovaly Marie Sibařová a Sandra Bitar (přes skype).

Moderátor: Šádí Shanaáh.

Na debatu navázala projekce dokumentárního snímku #chicagoGirl o studentce organizující přes sociální síť protestní hnutí na druhém konci světa (2013, v anglickém znění s českými titulky).

2. ČERVEN 2015 | PRAHA VS. PRACHY

Již rok mapují svým dokumentárním seriálem temné stránky metropole: odhalují nekompromisní svět pražských taxikářů, stejně jako byrokratické zákruty oficiálních míst... Vyprávění obou tvůrců o úskalí natáčení i dění „v zákulisí“ doplnily projekce klíčových děl.

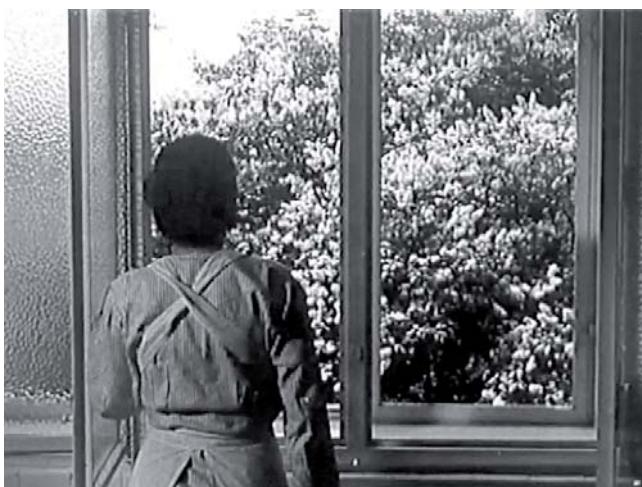
5. ČERVEN 2015 | BŮH A VÁLKA?

Proč se křesťanský duchovní rozhodne pro službu v armádě? Jaké jsou jeho zkušenosti z působení mezi vojáky v naší republice a v zahraniční operaci? S jakými otázkami je konfrontován? Jak prožívá svou víru mezi lidmi, kteří musí být připraveni použít zbraň a zabít? Jak se ho dotýká skutečnost, že se Božím jménem zaštiťují náboženští extremisté při svých nelidských činech?

Přednášeli a diskutovali: pplk. Mgr. Pavel Ruml – duchovní českobratrské církve evangelické, jako vojenský kaplan působí od roku 1999, od roku 2013 je kaplanem Agentury personalistiky ministerstva obrany v Praze. Zúčastnil se zahraničních misí v Bosně a Hercegovině, Iráku a Kosovu. A také kpt. Mgr. Jan Pacner – duchovní katolické církve, jako vojenský kaplan působí od roku 2005, od roku 2008 je kaplanem Univerzity obrany v Brně. Zúčastnil se zahraničních mise v Kosovu.

25. ČERVEN 2015 | DĚTI - NEJMENŠÍ OBĚTI KOMUNISTICKÉHO REŽIMU

Večer věnovaný dětem pohřbeným na Dětském hřbitově v Ďáblicích spojený s projekcí filmu dokumentaristky

Děti - nejmenší oběti komunistického režimu. Záběr z dokumentárního filmu Dagmar Průchové Nesmíš plakat.

Hlasy běloruské svobody.

Dagmar Průchové „Nesmíš plakat“ (ČT, 1990) za její přítomnosti. Večer pořádaly platforma Bez komunistů. cz a Knihovna Václava Havla v rámci projektu „Památku nejde zadusit“ k 65. výročí zavraždění Milady Horákové.

17. ZÁŘÍ 2015 | ŽIVÉ POCHODNĚ V TIBETU

Historický kontext nejdelší vlny sebeupalování V posledních šesti letech se v Tibetu zapálilo na protest proti čínské okupaci a potlačování náboženské svobody již 142 osob. V diskusním večeru byla představena kniha tibetské básničky Ůzer *Sebeupalování v Tibetu*, kterou v roce 2015 vydal český PEN klub. Večerem provázal historik Petr Blažek, básník Vít Kremlička a tibetoložka Zuzana Ondomišiová; byl promítnut film *Víc, než jen čísla: Lidský rozměr sebeupalování v Tibetu* (režie Katie Lin, 2012 anglicky / české titulky, 26 min.)

23. ZÁŘÍ 2015 | HLASY BĚLORUSKÉ SVOBODY

Praha je sídlem běloruské stanice Rádía Svobodná Evropa (Rádía Svoboda) již od roku 1995. Tato rozhlasová stanice, která patří mezi nejdůležitější nezávislá běloruská média, se stala druhým domovem mnoha výrazných intelektuálů – literátů, historiků, publicistů, analytiků, písničkářů... Pozvání KnHV přijali filozof národního obrození a spisovatel Sjarhej Ablamejka, předsedkyně spolku Skaryna a organizátorka česko-běloruské integrace Alena Cichanovič Kovářová, esejista a překladatel-polyglot Jan Maksymiuk a ředitel redakce, spisovatel Aljalexandr Lukašuk. Rozhovor s nimi o rodném Bělorusku, o Svobodné Evropě, o běloruské Praze, o nich samých a jejich tvorbě vedl překladatel Sjarhej Smatryčenska.

29. ŘÍJEN 2015 | FENOMÉN TRANSFORMACE A CO BYLO PŘED A PO ROCE 1989

Institut pro péči o kulturní a intelektuální dědictví čítá přibližně 270 dialogů s osobnostmi vědy, politiky,

akademického života a médií, vztahující se k moderním českým dějinám po roce 1989. Hosté: Monika Pajerová, Roman Joch, Petr Havlík, Mons. Vladimír Hronek, Štěpán Wolde, Karel Kříž a Michael Žantovský. Moderoval Martin Soldát.

Cílem bylo lidskou formou připomenout procesy, které jsou v běžném životě společnosti neprávem opomíjeny nebo vytěšňovány. Součástí večera bylo též uvedení sborníku textů devíti účastníků – akademiků a novinářů, lidí z veřejného prostoru – které ve zkrácené podobě vyšly v revue *Listy*.

Profesor Jiří Přibáň k projektu řekl: „Ojedinělý projekt kombinující metody biografické sociologie a historie s obecnými filozofickými a etickými tématy a dilematy.“

4. LISTOPAD 2015 | ÚTĚK TUNELEM Z LÁGRU NIKOLAJ

Setkání s Antonem Tomíkem, politickým vězněm padesátých let a posledním žijícím účastníkem útěku z jáchymovského tábora Nikolaj dne 6. listopadu 1955.

Pronásledování, na kterém se podílelo tisíc příslušníků bezpečnostních složek, skončilo dopadením všech deseti uprchlíků, sám Tomík byl při akci vážně postřelen. Diskusi k příležitosti 60. výročí útěku moderoval Jan Horník. Večer pořádala KnVH ve spolupráci s Ústavem pro studium totalitních režimů.

10. LISTOPAD 2015 | PODVEČER S JANOU HYBÁŠKOVOU NA TÉMA UPRCHLICKÁ KRIZE

Evropu zachvátila vlna lidí, kteří prchají z míst, kde po staletí žili. Jak tato místa dnes vypadají? Jak se v těchto místech dnes organizuje pomoc, především v uprchlických táborech s tzv. vnitřními uprchlíky? A jak už se zapojila EU a jakým způsobem se můžeme zapojit my?

O těchto a podobných otázkách hovořili Jana Hybášková, bývalá velvyslankyně EU v Iráku, s ředitelem Humanitární a rozvojové sekce Člověka v tísní Janem Mrkvičkou,

Útěk tunelem z lágru Nikolaj.

Šajeni - indiáni v soukolí kolonizace a globalizace.

kteřý má osobní zkušenosti z tureckých uprchlických táborů.

18. LISTOPAD 2015 | MÁ OBČANSKÁ SPOLEČNOST VE VIETNAMU ŠANCI?

O stavu lidských práv ve Vietnamu promluvil zastánce lidských práv, Trinh Huu Long, právní poradce nevládní organizace VOICE (Vietnamese Overseas Initiative for Conscience Empowerment), která byla založena v roce 2005 s důrazem na podporu budování občanské společnosti ve Vietnamu a poskytování pomoci pro vietnamské uprchlíky ve světě.

O vývoji občanské společnosti ve Vietnamu, o jejím významu a možnostech podpory ze strany vietnamských komunit žijících v zahraničí, pohovořil právník a výkonný ředitel VOICE Trinh Hoi.

Spolupořadatelem večera bylo občanské sdružení Van Lang, které se zabývá propagací a prosazováním principů občanské společnosti a sleduje dodržování lidských práv ve Vietnamu.

8. PROSINEC 2015 | ROMAN TADIČ: ŠAJENI – INDIÁNI V SOUKOLÍ KOLONIZACE A GLOBALIZACE

Jak žili a jaké hodnoty ctili lidé, kteří se podíleli mimo jiné na Custerově porážce a inspirovali řadu literárních a filmových děl? Nahlédněme do jedinečné kultury indiánského etnika Velkých plání.

Už více než dvě století se Šajeni „stýkají a potýkají“ se Spojenými státy. Přišli o politickou a ekonomickou nezávislost, o svou suverenitu. Dnes jsou Šajeni plnoprávními občany USA, ale co z jejich identity přežilo? Lze u Šajenu nalézt alternativu k některým paradigmatům západní civilizace?

Přednáška Romana Tadiče, překladatele a badatele, specializovaného na domorodé kultury Velkých plání, byla spojena s prohlídkou původních indiánských artefaktů.

9. PROSINEC 2015 | CENA ČASOPISU NIKÁ

Cena přírodovědeckého časopisu NIKÁ byla udělena významným českým přírodovědcům: Prof. RNDr. Bedřichu Moldanovi, RNDr. Václavu Větvičkovi a Ing. Dr. Vladimíru Valentovi za jejich celoživotní zásluhy o rozvoj ochrany přírody.

UKRAJINA A RUSKO

Cyklus přednášek, debatních večerů a čtení věnovaných nejen problematice lidských práv v oblasti bývalého Sovětského svazu.

22. LEDEN 2015 | VÁLKA, TO JE PŘEŽÍT

Večer s Petrem Tomanem, očitým svědkem války na Ukrajině.

Český fotožurnalista Petr Toman sbírá na Ukrajině rozhovory na téma: Jak mění válka člověka. Sbírá je od Kyjeva po Charkov, ve Lvově, v Dněpropetrovsku. Na frontové linii, v psychiatrických léčebnách, v temných bytech rozpadlých paneláků. Protože válka není jen frontová linie a její oběti. Je to bestie rozlezlá po celé Ukrajině, v myslích, v tělech i ve snech dospělých a dětí. Válka Petra Tomana není hledání viníků, ani historky z fronty. Jsou to příběhy obyčejných lidí, které nabízejí netradiční až mrazivý pohled do zákulisí ukrajinské války.

Moderovala Tatiana Sikorska.

23. ÚNOR 2015 | ROK BEZ JANUKOVYČE

Večer, mapující změny v ukrajinské společnosti tak, jak je vnímají sami Ukrajinci pohledem zevnitř a Češi pohledem zvenčí. Debata s ukrajinskými aktivisty Serhijem Prytulou a Vasilem Galamajem.

Od útěku Viktora Janukovyče do Ruska uplynul rok. Rok, který změnil Ukrajinu a Ukrajince k nepoznání. Polozapomenutý stát kdesi na východě v područí Ruska se vrátil na mapu Evropy. Co přineslo Ukrajincům to neuvěřitelné

Válka, to je přežít. Foto © Petr Toman

Případ Oleg Sencov.

národní vzepětí za svobodu, za lepší budoucnost, za národní hrdost, které jsme viděli před rokem? Jak se změnila ukrajinská společnost, jak se změnili lidé? Jací byli a jakými se stali?

Moderoval David Svoboda.

Serhij Prytula (33) je populární ukrajinský komik a televizní moderátor. Roku 1999 se začal objevovat na soukromém Rádiu Ternopil. V letech 2000–2001 studoval v Londýně. Studium ho však neuspokojovalo, a tak začal pracovat: jako dělník i pomocník kuchaře. Do „svého“ rádia se posléze vrátil. Následovalo angažmá ve stand-up comedy pořadu a televizní kariéra: ranní show či talentová soutěž. Během událostí na Majdanu začal pomáhat aktivistům, nyní shání vybavení pro ukrajinskou armádu. Vasil Galamay (28). Snajpr ho zasáhl do pravé kyčle. Ve vážném stavu byl transportován do střešovické nemocnice v Praze. V České republice se léčil čtyři měsíce. „Nevím, proč jsem přežil právě já. Ale žiju a byla to boží vůle. A musím to Ukrajině vrátit...“ Na podzim 2014 Vasil aktivně vstoupil do lokální politiky ve Lvově.

6. KVĚTEN 2015 | CENA ZA REVOLUCI

Co Majdan Ukrajině dal a vzal... Setkání s ukrajinským publicistou, překladatelem a literárním kritikem Olexandrem Bojčenkem. Diskusi vedla ukrajinkistka Lenka Víchová.

1. ŘÍJEN 2015 | PŘÍPAD OLEG SENCOV

Ukrajinský režisér Oleg Sencov, kritik ruské okupace Krymu, byl v srpnu tohoto roku ruským vojenským soudem za údajný terorismus odsouzen k dvacetiletému vězení. Knihovna VH společně s Českou filmovou a televizní akademií se připojila k celoevropské solidaritě na jeho podporu. V průběhu večera byl promítnut režisérův filmový debut *Hráč* z roku 2011 (*Гравець*, orig. verze, angl. titulky). Setkání moderovali Pavel Strnad z ČFTA a novinář Ondřej Soukup.

7. ŘÍJEN 2015 | RUSKÁ OBČANSKÁ SPOLEČNOST V TICHÉM VZDORU

Jaké jsou perspektivy rozvoje občanské společnosti v dnešním Rusku? A jakou roli v tom mohou sehrát nevládní organizace, které se v posledních letech nacházejí pod tlakem Putinova režimu? O těchto a dalších aktuálních otázkách týkajících se dnešního Ruska diskutovali ředitel Fondu Borise Jelcina Alexandr Drozdov, bývalý velvyslanec v Moskvě Petr Kolář a rusista Jan Machonin. Tlumočení: Karina Vartanian.

OSOBNOSTI V KNIHOVNĚ VÁCLAVA HAVLA

12. LEDEN 2015 | ANNE APPLEBAUM: VĚČNÉ PERIFERIE. EVROPA MEZI VÝCHODEM A ZÁPADEM

Americká historička a spisovatelka, nositelka Pulitzerovy ceny, představila české vydání svých dvou stěžejních děl. Kniha *Mezi Východem a Západem* je záznam cesty pohraničím Západu, od Královce do Oděsy, a také významným pokusem o pochopení dějin a kulturní odlišnosti tohoto regionu. *Železná opona, podrobení střední Evropy 1944–1956* je výjimečnou studií procesu nastolování totalitního režimu. Debatu moderoval Jiří Schneider.

21. LEDEN 2015 | HELENA ILLNEROVÁ: ČAS PRO SVĚTLO

Profesorka Helena Illnerová, přední česká fyzioložka a biochemička, bývalá předsedkyně AV ČR, představila nový knižní rozhovor *Čas pro světlo* (Portál, 2014), který s ní vedl její kolega profesor Pavel Kovář.

Rozhovor mapuje její život od rodinného zázemí po vědecké a veřejné působení. Dotýká se nejen otázek spojených s vědou a vzděláním v naší společnosti, ale také otázek hodnot, výchovy, úcty k tradici. Je svědectvím o síle a charakteru osobnosti, která přes řadu obtíží prožila naplněný a úspěšný lidský a pracovní život. Stala se mezinárodně

Anne Applebaum.

Chálid Biltagi.

uznávanou vědkyní, aniž by si zadala s komunistickým režimem či aniž by rezignovala na mateřství a rodinný život. Moudrost a laskavost, které z textu vychází, jsou inspirací pro všechny, kteří vnímají svou odpovědnost za svět a společnost, v níž žijí.

Hostem besedy byl Rudolf Zahradník, fyzikální chemik a bývalý předseda AV ČR.

Večerem provedl šéfredaktor nakladatelství Portál Martin Bedřich.

19. BŘEZEN 2015 | O ČESKOU NÁRODNÍ IDENTITU

Setkání s Františkem Kautmanem a jeho dílem. Večer se konal u příležitosti vydání stěžejního díla literárního historika, kritika, esejisty, prozaika a básníka Františka Kautmana, signatáře Charty 77, *O českou národní identitu*, které vydalo nakladatelství Pulchra.

Současně byl v rámci večera představen též soubor Kautmanových povídek *Alternativy*, připravený k vydání již v roce 1968, ale publikovaný až po 46 letech v nakladatelství Fra. Večer uváděl a další vystupující představil Jan Šulc.

14. KVĚTEN 2015 | CHÁLID BILTAGI: HAVEL A EGYPT

Setkání s egyptským bohemistou Chálidem Biltagim, mj. autorem arabského překladu *Moci bezmocných* (2012). Řeč byla nejen o Václavu Havlovi a české literatuře, ale též o (ne)rozumitelnosti evropského myšlení pro arabský svět. Akci moderovala Lucie Němečková.

27. KVĚTEN 2015 | JOSEF MICHL: SPOLEČNOST A VĚDA V USA

Profesor Josef Michl (University of Colorado Boulder, USA) je světově proslulý chemik, spolupracující s desítkami akademických pracovišť na všech kontinentech. Ve své přednášce se věnoval nejen fenoménu vědeckého vzdělávání, od základních škol po univerzity, ale též problematice financování vědy a vládních vědeckých institucí.

17. ČERVEN 2015 | KOČKA, KTERÁ NIKDY NESPÍ

Netradiční setkání s paní Jiřinou Šiklovou u příležitosti jejího životního jubilea.

Večer ve stylu jednoho velkého blahopřání úžasné dámě disentu představil druhé, rozšířené vydání knihy *Kočka, která nikdy nespí*, uspořádané Vilémem Prečanem jako hold paní Jiřině již před deseti lety. Zároveň byla uvedena kniha dopisů *Jiřina Šiklová z vězení (Ruzyně) 1981–1982*.

19. SRPEN 2015 | NEOHROŽOVAT SPOLEČNOST SVÝMI NÁZORY!

Setkání se sovětským disidentem a odpůrcem srpnové invaze do Československa Michasem Ignatěvičem Kukobakou.

Kukobaka se narodil v roce 1936 v běloruském městě Babrujsk, kde se vyučil elektrikářem. Několik let pracoval na stavbách a v továrnách v celém Sovětském svazu.

V srpnu 1968 Michas Kukobaka otevřeně vyjádřil svůj nesouhlas s vpádem vojsk Varšavské smlouvy na území Československa předáním dopisu československému konzulovi v Kyjevě. V návaznosti na invazi také odmítl narukovat na vojenské cvičení s tím, že by musel obrátit samopal proti vlastním, proti okupantům. Od roku 1970 do roku 1988 byl střídavě hospitalizován v psychiatrických léčebnách, umísťován do pracovních táborů a vězněn.

Setkání moderovala Michaela Stoilova. Simultánní tlumočení Edita Jiráková.

19. ŘÍJEN 2015 | JURIJ ANDRUCHOVYČ – A PATŘÍ UKRAJINA DO EVROPY?

Světově známý postmoderní performer, básník, spisovatel a mystifikátor ze Stanislavi přečetl ukázky ze svých česky vydaných knih: *Rekreace*, *Moje Evropa* a *Moskoviáda*. Po čtení následovala diskuse, kterou s Jurijem Andruchovyčem vedl Alexej Sevruc.

Michas Ignatěvič Kukobaka.

Jurij Andruchovyč.

Marija Aljochinová.

2. LISTOPAD 2015 | PUSSY RIOT V PRAZE

Ozvěny festivalu Jihlava. Debata s Marijou Aljochinovou, básnířkou, členkou punk-rockové protestní skupiny Pussy Riot a neúnavnou kritičkou současného ruského politického režimu. Po propuštění z dvouletého vězení, kdy byla odsouzena za koncert v moskevském chrámu Krista Spasitele, zahájila kampaň proti porušování lidských práv v ruských věznicích. Debatu moderovala Tamara Moyzes.

O otázce politických vězňů promluvila též Polina Nemirovskaya, členka hnutí Otevřené Rusko, a Xeniya Zhivago z Media zóny (Zona práva), které představila své projekty. Diskuse se zúčastnil Sergey Sharov.

9. LISTOPAD 2015 | YAHIA BELASKRI: IMIGRACE – FRANCOUZSKÁ ZKUŠENOST

Přednáška francouzsko-alžírského novináře a prozaika, jehož hlavním tématem je imigrace, sžívání kultur a vztahy mezi Francií a Alžírskem.

Yahia Belaskri (1952) se narodil v Oranu.

Po studiích sociologie pracoval v několika alžírských institucích, posléze se začal věnovat žurnalistice. Od roku 1988 žije ve Francii a působí jako novinář v Radio France Internationale (RFI). Je autorem mnoha povídek a několika románů. Byl oceněn Prix Ouest-France Etonnants voyageurs 2011.

DISKUSE KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA

15. LEDEN 2015 | DVA ROKY S PŘÍMO VOLENÝM PREZIDENTEM

O hodnocení a vyhlídkách českého prezidentství diskutoval novinář a předseda Správní rady Knihovny Václava Havla Jan Macháček se svými hosty Jiřinou Šiklovou, Romanem Jochem, Janem Kudrnou, Janem Kyselou a Jakubem Patočkou.

22. LEDEN 2015 | KULATÝ STŮL O ALTERNATIVNÍCH MÉDIÍCH: SLOVO MĚNÍ SVĚT

Společně s alternativními médii dneška, jako jsou Stream, Forbes, Echo 24, Reportér/Media Guru, SME.sk, DVTV, Dotyk, Motejlek.com a další, jsme zkoumali nová média v proměnách času, meze jejich svobody a jejich roli ve společnosti. Diskusi vedl Petr Placák. Hosté: Eva Hanáková, Karolína Vrbasová, Dalibor Balšínek, Michal Musil a Miroslav Motejlek.

9. ÚNOR 2015 | ROZHOVORY PŘES HRANICI – S MICHAEM FRANKEM A TOMÁŠEM KAFKOU

Druhý večer diskusní řady (první se uskutečnil na sklonku roku 2014) navázal na Rozhovory o sousedství“ o česko-německých vztazích, iniciované Václavem Havlem v roce 1995.

V mnoha sporných tématech se podařilo nalézt řešení, navázat dialog, rozběhla se řada česko-německých aktivit. Přesto je v České republice povědomí o dění v Německu a o tom, jak nás Němci vnímají, vágní – nejen kvůli jazykové bariéře, ale také vzhledem k povaze české mediální scény. Diskusní večery si kladou za cíl přispět k vyplnění těchto mezer.

Hosty večera byli Michael Frank, novinář a dlouholetý korespondent Süddeutsche Zeitung pro Českou republiku, a Tomáš Kafka, diplomat a básník. Setkání moderovala Zuzana Jürgens, která diskusní řadu ve spolupráci s KnVH připravila.

16. ÚNOR 2015 | TÁBOR SMRTI LETY

Cikánský tábor smrti Lety u Písku jako české trauma 20. a 21. století. Prasečák na místě genocidy dodnes zůstává palčivou a nezodpovězenou otázkou.

Debata nad knihou badatele Paula Polanského *Tábor smrti Lety* (Antifašistická akce, 2014).

Rozhovory přes hranici - Michael Frankem a Tomášem Kafkou.

Pochodeň č. 2. (Na snímku hovoří bratr Jana Zajíce.)

Hosté: romský antifašista Jozef Miker, romistka Helena Sadílková (FF UK), novinář Jindřich Šídlo a aktivista Helsinského občanského shromáždění Václav Trojan. Moderoval novinář Petr Třešňák.

24. ÚNOR 2015 | POCHODEŇ Č. 2

Vzpomínkový večer na Jana Zajíce. Dne 25. února 1969 se v jednom z domů na pražském Václavském náměstí polil hořlavinou a zapálil student železniční průmyslovky v Šumperku Jan Zajíc.

Navazoval na čin Jana Palacha, který chtěl sebeupálením vyburcovat domácí veřejnost z rezignace, do níž se začala propadat necelých pět měsíců po srpnové okupaci Československa. Jan Zajíc se stal nejznámějším Palachovým následovníkem. Jeho životní osudy, motivy jeho šokujícího protestu či reakce veřejnosti a režimu připomněli Branišlav Dorko (autor monografie *Jan Zajíc*) a Monika Horskáková (spoluautorka filmu *Sami proti zlu: Jan Zajíc – pochodeň č. 2*). Moderátorem večera byl historik Petr Blažek.

25. ÚNOR 2015 | FERDINAND PEROUTKA VČERA A DNES

Kdy jindy se setkat a připomenout si život a dílo jednoho z našich největších novodobých žurnalistů, Ferdinanda Peroutky, než v den výročí „Vítězného února“. Obě totality dvacátého století, nacistická i komunistická, zásadně ovlivnily jeho život. Jedna jej uvrhla do koncentračního tábora a před druhou odešel do exilu.

Od roku 1995 se každoročně udílí novinářská cena nesoucí jméno Ferdinanda Peroutky. Předává se na počátku února v předvečer Peroutkových narozenin. K debatě přijali pozvání jak oba letošní laureáti této ceny, Petr Třešňák a Martin Veselovský, tak Peroutkova vnučka Terezie Kaslová nebo novinář Jan Bednář, který se dlouhodobě zabývá především Peroutkovou exilovou publicistikou. Moderoval Martin Groman.

16. BŘEZEN 2015 | ROZHOVORY PŘES HRANICI – S JÖRGE M PLATHEM A RADKOU DENEMARKOVOU

Poslední večer třídílné diskusní řady navázal na *Rozhovory o sousedství* o česko-německých vztazích, iniciované Václavem Havlem v roce 1995. Hosty večera byli Jörg Plath, literární kritik (*Neue Zürcher Zeitung*, *Deutschlandradio Kultur*), který už řadu let píše o české literatuře, a Radka Denemarková, spisovatelka a překladatelka. Moderovala Zuzana Jürgens, která diskusní řadu ve spolupráci s KnVH připravila.

7. DUBEN 2015 | VÁCLAV HAVEL JAKO TVŮRCE JUSTICE

Debatu ke knize *Padni komu padni* neboli biografie české ústavní soudkyně Elišky Wagnerové moderoval Jindřich Šídlo. Hosté: advokát Miroslav Sylla, autor knihy Tomáš Němeček, ústavní soudkyně Kateřina Šimáčková a právník Vojen Güttler.

15. ČERVEN 2015 | NA KTERÝCH HODNOTÁCH STOJÍ NAŠE SPOLEČNOST?

Ruská agrese, tlak islamistů či silná nedůvěra občanů v demokratické instituce staví naši společnost před otázku – které hodnoty jsou pro nás nejdůležitější? Jaké jsou základní stavební kameny naší civilizace, které chceme kultivovat a chránit? Ze kterých hodnotových základů vychází česká ústava a jsou stále platné?

Hosté:

Daniela Drtinová, moderátorka DVTV

Jan Kysela, ústavní právník PF UK

Marek Orko Vácha, kněz a filozof

Milena Jabůrková, členka představenstva IBM ČR, Iniciativa pro evropské hodnoty

Moderátor: Jakub Janda, zástupce ředitele think-tanku Evropské hodnoty.

Rozhovory přes hranici - s Jörgem Plathem a Radkou Denemarkovou.

Debata s Respektem: Jsme všichni Charlie Hebdo?

2. PROSINEC 2015 | UMÍME SE POUČIT Z CHYB MINULOSTI?

Diskusní večer s letohradským knězem Václavem Vackem, jedním z nejprogressivnějších liberálních duchovních v dnešní katolické církvi v Čechách.

DEBATY S RESPEKTEM

Debaty na aktuální společenská a politická témata, pořádané ve spolupráci s týdeníkem Respekt, moderovali Tomáš Sacher a Ondřej Kundra.

8. LEDEN 2015 | Z HRÁDEČKU NA HRAD – Z DISIDENTA STÁTNÍKEM

Jak Havel definoval a unesl roli českého prezidenta. Hosté: Bára Štěpánová, Vladimír Hanzel a Alexandr Vondra.

13. ÚNOR 2015 | DEBATA S RESPEKTEM: JSME VŠICHNI CHARLIE HEBDO?

Jak změní islamisté a útok na svobodu slova evropskou společnost? Pozvání přijali: Tomáš Halík, Bronislav Ostřanský, Emir Omič, Jacques Rupnik a Erik Tabery.

26. BŘEZEN 2015 | DEBATA S RESPEKTEM: VÁLKA ZA DVEŘMI EVROPY

Jak by měla Česká republika správně reagovat na ukrajinskou krizi? Diskutovali: Lubomír Zaorálek, Karel Schwarzenberg, Michaela Šojdrová, Libor Dvořák, Jakub Janda.

16. DUBEN 2015 | DEBATA S RESPEKTEM: LIDSTVO NA ÚTĚKU

Svět zažívá největší uprchlickou vlnu od druhé světové války. Měli bychom se připravit na její důsledky. Hosté: Helena Langšádlová, Jelena Silajdžić, Martin Rozumek a Tomáš Lindner.

**21. KVĚTEN 2015 | DEBATA S RESPEKTEM:
MÁME SE BÁT STÁTNÍHO ZASTUPITELSTVÍ?**

Emancipovali se žalobci a začali vyšetřovat korupci v nejvyšších mocenských patrech, nebo bezdůvodně kriminalizují politiky? Hosté: Lenka Bradáčová, Josef Baxa, Ivo Ištván a Jindřich Šídlo.

**11. ČERVEN 2015 | DEBATA S RESPEKTEM:
ČESKÉ ŠKOLSTVÍ PO CHLÁDKOVI**

Pád dalšího ministra potvrdil, jak neurovnaná je situace v českém školství. Co způsobí chybející miliardy? A selhávají maturity? A existuje vůbec shoda na tom, co chceme od nového ministra/ministryně?

Hosté: Petr Fiala, předseda ODS, Klára Laurenčíková, expertka na inkluzivní vzdělávání, Česká odborná společnost na inkluzivní vzdělávání, Tomáš Feřtek, novinář, Eduin, Filip Jelínek, Česká středoškolská unie.

**22. ZÁŘÍ 2015 | DEBATA S RESPEKTEM:
JAK (NE)RODÍ ČEŠI**

Co způsobil faktický zákaz domácích porodů a jak se v Česku mění pozice ženy jako matky? Pozvání přijali Ivana Königsmarková (porodní asistentka), Alena Gajdůšková (senátorka ČSSD, 1. viceprezidentka Svazu pacientů ČR), Petra Sovová (matka sedmi dětí, z nichž většina přišla na svět mimo zdravotnická zařízení) a Bohuslav Svoboda (porodník, bývalý primátor, ODS).

**15. ŘÍJEN 2015 | DEBATA S RESPEKTEM:
V EVROPĚ SE ZNOVU STAVÍ ZDI**

Rozpadne se jednotná Evropa kvůli uprchlické a dalším aktuálním krizím? Hosté: Helena Illnerová, Luděk Niedermayer, Maciej Ruczej a Michael Žantovský.

Debate s Respektem: České školství po Chládkovi.

Debata s Respektem: Mladé české elity.

30. LISTOPAD 2015 | DEBATA S RESPEKTEM: MLADÉ ČESKÉ ELITY

Jak promění nastupující generace českou společnost a kdo se vlastně hlásí o slovo? Hosté: Petra Hůlová (spisovatelka), Janek Rubeš (novinář Stream.cz), Matěj Stropnický (radní hl. m. Prahy, SZ), Tereza Jurečková (E&Y společensky odpovědná podnikatelka roku, Pragulic.cz) a Vít Klusák (dokumentarista).

10. PROSINEC 2015 | DEBATA S RESPEKTEM: LIDSKÁ PRÁVA: (NE)SMYSL ČESKÉ POLITIKY?

Debata o stavu lidskoprávní agendy naší zahraniční politiky a o fundamentech, na kterých stála a chce dál stát. Součástí večera byl též křest kolektivní monografie, uspořádané Jiřím Přibáněm a Václavem Bělohradským. Pozvání moderátora, redaktora Respektu Ondřeje Kundry, přijali: Kateřina Šimáčková, Eliška Wagnerová, Jiří Pehe, Jiří Přibán a Václav Bělohradský.

URBANISMUS A SPOLEČNOST

Diskusní cyklus o budoucnosti Prahy jako úspěšného, bezpečného, zdravého a konkurenceschopného města 21. století, který Knihovna VH uspořádala ve spolupráci s Institutem plánování a rozvoje hl. m. Prahy.

5. BŘEZEN 2015 | PRAŽSKÁ ODYSEA - BUDOUCNOST MĚSTA JAKO SPOLEČNÝ ÚKOL I.

Participace jako nástroj tvorby města

Pojem participace je dnes v kurzu. Základní kámen rétoriky občanských sdružení stále častěji proniká také do slovníku pražských komunálních politiků. O přínosnosti zapojení veřejnosti do procesů správy města nahlas nikdo nepochybuje, když se však jedna či druhá strana pokusí některý z participačních procesů zorganizovat, není výjimkou, že výsledky takového pokusu o „součinnost“ zdaleka neodpovídají prvotním dobrým úmyslům. Jednou

z příčin takového výsledku může být to, že pod pojmem participace nerozumíme všichni to samé. Spoluúčast, spolupráce, spolurozhodování, veřejná diskuze, zapojování, spojení, komunikace atd. Co to však znamená v případě konkrétních procesů správy města? Existuje univerzální návod na „správnou“ participaci? Jaké formy participace známe a využíváme? Existují procesy v řízení města, ve kterých je naopak participace širší veřejnosti nepřínosná či dokonce škodlivá? Proč participujeme málo, ale hodně to vyžadujeme? Lze do správy města skutečně zapojit všechny jeho obyvatele a to včetně těch, kteří o to nestojí? O svých zkušenostech s pozitivními i negativními příklady participačních aktivit hovořili: Petr Návrat, vedoucí oddělení participace na Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy a hlavní tvůrce připravovaného pražského Manuálu participace; Radek Vondra, starosta městské části Praha 14, a Renata Chmelová, spoluzakladatelka občanské iniciativy Společně pro desítku a členka zastupitelstva Prahy 10. Moderovala Olga Škochová, odborná konzultantka v oblasti kulturní politiky a participativního kulturního plánování pro města v ČR.

23. DUBEN 2015 | MĚSTA PRO LIDI, LIDÉ PRO MĚSTA

Debata o ideálech a praxi občanské participace v samosprávě – diskutovat budou komunální politici, kteří se v Česku a Polsku o proměnu způsobu vedení měst a obcí pokouší či v nedávné minulosti pokoušeli.

Jak v Polsku, tak v Česku v posledních letech sílí hlasy po větším zapojení občanů do formování budoucnosti míst, v nichž žijeme. Jak využít tuto energii pozitivně? Jak hodnotit fungování nástrojů, jako je například participační tvorba městských rozpočtů? A jak vypadá konfrontace ideálů městských aktivistů s realitou komunální politiky? Zazněly příspěvky o participačním rozpočtu města Lodž od Grzegorza Justyńského (náměstek), primátor Gorzowa Wielkopolského Jacek Wójcicki přednesl příspěvek na

Debata s Respektem: Lidská práva - (ne)mysl české politiky?

Pražská odysea - Budoucnost města jako společný úkol I.

téma městských aktivistů a samosprávy, dále vystoupil primátor Karlových Varů Petr Kulhánek, starosta Městské části Praha 14 Radek Vondra, radní pro rozvoj Prahy 7 Lenka Burgerová nebo varšavský radní a zakladatel sdružení Miasto jest nasze Jan Śpiewak.

Seminář se uskutečnil u příležitosti 25. výročí samosprávné reformy v Polsku a Česku ve spolupráci s reSITE a Polským institutem v Praze.

30. DUBEN 2015 | PRAŽSKÁ ODYSEA – BUDOUCNOST MĚSTA JAKO SPOLEČNÝ ÚKOL II DEMOKRATIZACE DAT A VEŘEJNÝ VIRTUÁLNÍ PROSTOR

Žijeme v éře informací a jejich množství v našem světě neustále roste. Se zvětšujícím se objemem dat, která musíme denně zpracovávat, se zvyšuje naše poptávka po nástrojích, které nám tuto činnost usnadňují. Proto jsou naše telefony, počítače, tablety ale dokonce i celá města stále víc a víc „smart“.

Důležitou strategickou surovinou, která pohání vývoj těchto digitálních nástrojů, jsou zdarma sdílené bloky informací neboli tzv. otevřená data. Praha patří skrz Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy k průkopníkům otevřeného sdílení dat v ČR. Proč je to důležité? Jaký užitek mohou mít z otvírání dat obyvatelé města? A co všechno můžeme očekávat od digitalizace věcí veřejných? O těchto otázkách hovořili: Jiří Čtyroký, ředitel Sekce prostorových informací na IPR Praha, Ondřej Profant, zastupitel hl. m. Prahy a člen Pirátské strany, Jan Cibulka, specialista na datovou žurnalistiku, a Marek Antoš, novinář, podnikatel, právník, zakladatel serveru Lupa.cz Moderovala: Pavlína Kvapilová, novinářka se specializací na nová média.

28. KVĚTEN 2015 | PRAŽSKÁ ODYSEA – BUDOUCNOST MĚSTA JAKO SPOLEČNÝ ÚKOL III.

Jaký má Praha recept na budoucnost?

Z údajů Světové zdravotnická organizace vyplývá, že v současnosti žije polovina všech lidí ve městech. Tento počet bude nadále narůstat, a tak se očekává, že do roku 2050 bude podíl lidí ve městech tvořit už celé dvě třetiny veškeré populace. O jednadvacátém století se tak mluví jako o éře měst a podle nejedné předpovědi nahradí města časem svým významem národní státy, neboť budou schopna lépe čelit výzvam „horkého, zploštělého a přelidněného“ světa.

Jak jsou současná města na toto pomyslné „převzetí moci“ připravena? A jak se na svoji budoucnost připravuje Praha? Které výzvy se jí nejvíce dotýkají a v jaké oblasti má největší šanci uspět? Jaké jsou hlavní znaky urbánního životního stylu ve 21. století?

Hosté: Jan Šícha, ředitel Sekce strategií a politik na IPR Praha; Radka Denemarková, spisovatelka a překladatelka, Jan Kasl, architekt a bývalý primátor Prahy, a Filip Suchomel, historik umění a prorektor AMU pro rozvoj.

VÝZVY, PARADOXY HRY VÁCLAVA HAVLA

Pokračování cyklu komponovaných večerů věnovaných vzniku a inscenacím jednotlivých divadelních her Václava Havla (v roce 2013 se uskutečnila setkání věnovaná hrám *Largo desolato* a *Vyrozumění*, v roce 2014 pak večery přibližující hry *Zítřka to spustíme*, *Pokoušení*, postavu Ferdinanda Vaňka, pantomimu *Perpetuum mobile aneb 7 dní pana A* a méně známou „vaňkovku“ *Protest*). Večery odborně připravuje a uvádí Anna Freimanová.

11. ÚNOR 2015 | VIII. PRASE ANEB VÁCLAV HAVEL HUNT FOR A PIG

Text, který Václav Havel napsal ze dne na den, jen tak pro radost svou a svých hostů, kteří se sešli v červenci 1987

Výzvy, paradoxy, hry Václava Havla VIII.: Prase aneb Václav Havel hunt for a pig.

Výzvy, paradoxy, hry Václava Havla IX.: Chyba.

na Hrádečku, aby oslavili 54. narozeniny Olgy Havlové. Dialog, který autor ani nezařadil do svých sebraných spisů, udělal nakonec „díru do světa“ – nejenže „Prase“ mělo úspěch jako svérázná autorská inscenace Divadla na provázku, ale dostalo se až na divadelní prkna off-broadwayská. „Počátkem osmdesátých let jsem byl – podobně jako více mých přátel – ve vězení, venku byly pro nás podmínky kruté, a tak jako určitý způsob sebeobrany vznikla „Hrobka“, veselé společenství manželek zavřených disidentů, těch, co zůstali na svobodě, a jejich přátel. Já se vrátil z vězení v situaci, kdy „Hrobka“ chystala zabijačku, a zapojil jsem se (navzdory tomu, že mám k zabijačkám nevyjasněný vztah) do její přípravy. O tom je zevrubně referováno v rozhovoru „Prase“, napsal Václav Havel do programu brněnské inscenace. Součástí letního setkání na Hrádečku byla totiž pravá venkovská zabijačka se vším všudy a úkolem Václava Havla bylo opatřit živé prase, aby mohlo být zabito, zpracováno a snědono. Večer byl koláží vzpomínek, dobových filmových záběrů a původního textu onoho „zabijačkového“ fiktivního rozhovoru...

Scénické čtení: Jiří Ornest, Veronika Bednářová. Diskuse: Petr Olzlý, Anna Freimannová.

21. DUBEN 2015 | IX. CHYBA

Dějištěm divadelní mikrohry *Chyba* je vězeňská cela, jejími „hrdiny“ šest muklů, tématem jejich komunikace, respektive komunikace mezi lidmi jako taková. První divadelní text, který Václav Havel napsal po návratu ze čtyřletého vězení v roce 1983, zdánlivě odráží jeho nedávnou tvrdou zkušenost, čemuž nahrává i užití drsného vězeňského slangu. U příležitosti prvního uvedení však autor o hře napsal: „*Chyba* nechtěla být jen jakousi fotografií vězeňského prostředí, ale snažila se též svým skromným způsobem varovat před všudypřítomným nebezpečím samozvaného totalitářství, přítomným dnes v každém společenství na světě, ať velkém či malém.“

Tématem večera byly okolnosti vzniku této aktovky, její divadelní inscenace a vězení samotné. Havlovu miniaturu byla v rámci večera uvedena v podání divadelního spolku Kašpar v režii Jakuba Špalka. Zvláštním hostem večera byl Jan Litomiský, spoluvězeň Václava Havla.

3. LISTOPAD 2015 | X. GAUNEŘI Z HORNÍCH POČERNIC

Vlastní verzi hry *Žebrácká opera* napsal Václav Havel v roce 1972. Na českých profesionálních jevištích její uvedení nepřipadalo z politických důvodů v úvahu, a tak ji Andrej Krob nazkoušel se s Divadlem na tahu 1. listopadu 1975 zahrál v hospodském sále v Horních Počernicích svým a autorovým přátelům.

Atmosféru této zvláštní světové premiéry Havlovy hry připomněly vzpomínky pamětníků, ukázky ze záznamu představení, fotografie Bohdana Holomíčka, krátký dokumentární snímek Andreje Kroba a nová publikace z produkce KnVH *Gauneři z Horních Počernic*. Krobovu inscenaci *Žebrácké opery* z roku 1995 s vynikajícím Ladislavem Smoljajem v roli Macheatha připomněly fotografie Ondřeje Němce a filmové ukázky.

3. PROSINEC 2015 | XI. HORSKÝ HOTEL

Méně známá hra Václava Havla v podání souboru Buchty a loutky.

Buchty a loutky – nezávislé divadlo, hrající pro děti i dospělé – vnesly do příběhu vlastní výrazové prostředky, hravost a barevnost. Využily například autorovy puntíčkářské režijní poznámky, ale i elektrické vláčky a klávesy ze sedmdesátých let, které hrají dramatikem předepsanou melodii z *Doktora Živaga*.

17. PROSINEC 2015 | XII. VERNISÁŽ. STUDENTI DAMU HRAJÍ SLAVNOU DIVADELNÍ AKTOVKU

Nad krbem turecký kinžál, vedle zpovědnice – čisté baroko a ve výklenku gotická madona. Michal s Věrou pozvali

Vážení přátelé,
Srdečně Vás zveme na večer věnovaný Žebrácké operě Václava Havla

GAUNEŘI Z HORNÍCH POČERNIC

úterý 3. listopadu | 19.00 | Ostrovní 13

Vlastní verzi hry Žebrácká opera napsal Václav Havel v roce 1972. Na českých profesionálních jevištích její uvedení nepřipadalo z politických důvodů v úvahu, a tak ji Andrej Krob nazkoušel se s Divadlem na tahu 1. listopadu 1975 zahrál v hospodském sále v Horních Počernicích svým a autorovým přátelům.

Atmosféru této zvláštní světové premiéry Havlovy hry připomenu vzpomínky pamětníků, ukázky ze záznamu představení, fotografie Bohdana Holomíčka, krátký dokumentární snímek Andreje Kroba a nová publikace z produkce KnVH *Gauneři z Horních Počernic*. Krobovu inscenaci Žebrácké opery z roku 1995 s vynikajícím Ladislavem Smoljajem v roli Macheatha připomněly fotografie Ondřeje Němce a filmové ukázky.

Cyklus věnovaný divadelním hrám Václava Havla připravuje Anna Freimanová.

 Více informací
info@vavclavhavel-library.org

© Bohdan Holomíček, 1975

Výzvy, paradoxy, hry Václava Havla X.: Gauneři z Horních Počernic.

Abbé Libánský.

Karel Cudlín.

Ondřej Němec.

k sobě na návštěvu Bedřicha Vaňka, nejen proto, aby mu předvedli kvartýr, který má „ksicht“, ale hlavně, aby ho inspirovali „smysluplným“ životním stylem. Chtějí přáteli disidentovi svým příkladem pomoci, aby se mu to „už konečně taky nějak rozmotalo...“

Studenti 4. ročníku herectví DAMU si ke své klauzurní práci ze série tzv. vaňkovek vybrali jednoaktovku Václava Havla *Vernisáž* z roku 1975.

VÁCLAV HAVEL A PROMĚNY ČESKÉ SPOLEČNOSTI VE FOTOGRAFII

Cyklus *VH a proměny české společnosti ve fotografii* prezentuje tvorbu dokumentárních fotografů, kteří dlouhodobě ve svých fotografiích zachycovali osobnost Václava Havla.

3. BŘEZEN 2015 | I. ABBÉ LIBÁNSKÝ

Cyklus večerů zahájil fotograf a výtvarník Abbé J. Libánský projekcí fotografií z prostředí pražského undergroundu sedmdesátých let, civilní kroniky lidí, zahnaných na společenský okraj, kde se Václav Havel také pohyboval.

7. DUBEN 2015 | II. KAREL CUDLÍN

Druhý večer patřil Karlu Cudlínovi, jehož výstavu Knihovna VH spolupořádala v prosinci 2014 v Dačicích. Cudlín představil snímky Václava Havla od osmdesátých let do nedávné doby a zároveň fotografie zachycující společnost především ve střední a východní Evropě – fotografie uprchlíků, zahraničních dělníků, válečných veteránů, židovských a romských komunit.

5. KVĚTEN 2015 | III. ONDŘEJ NĚMEC

Třetí večer z cyklu věnovanému dokumentárním fotografům patřil Ondřeji Němcovi, který se zaměřil především na fotografie Václava Havla, jeho setkání s undergroundem v sedmdesátých letech, přes méně formální dobu začátku jeho prezidentství až po poslední léta Havlova života.

LITERÁRNÍ VEČERY

9. LEDEN 2015 | ČTENÍ BÁSNÍKŮ OPUSU

Nakladatelství Opus sídlící ve Zblově vydává od roku 1999 především poezii, ale také v českém prostředí méně známé prozaiky (Robert Walser, Arno Schmidt).

Vyšly tu překlady básní Vladislava Chodaseviče, Yvese Bonnefoya, Czesława Miłosze, Wallace Stevense, eseje Zbigniewa Herberta. Nedílnou součástí edičního plánu jsou sbírky českých básníků Petra Halmaye, Jiřího Červenky a Štěpána Noska. Během večera byly uvedeny knihy: Carl Seelig *Putování s Robertem Walserem*, Arno Schmidt *Brandovo blato*, Josef Hrdlička *Kočka v ohni*. Své verše v KnVH četli básníci Jiří Červenka, Justin Quinn, Štěpán Nosek, Josef Hrdlička a Petr Halmay.

13. LEDEN 2015 | MICHAL CHMELENSKÝ: ŽIDOVSKÉ KOMUNITY NA SUŠICKU

Představení knihy o dějinách zaniklých židovských památek a osobních příbězích členů židovských náboženských obcí a spolků v jihozápadním Pošumaví. Michal Chmelenský, který během večera představil výsledky svého terénního výzkumu z roku 2011, promluvil o způsobu dokumentace dějin venkovských židovských komunit a o možnostech a formách ožívání kolektivní paměti v českém příhraničí.

23. LEDEN 2015 | JIŘÍ PŘIBÁŇ: OBRANA ÚSTAVNOSTI, ANEBO ČESKÁ OTÁZKA V POSTNACIONÁLNÍ EVROPĚ

Uvedení knihy a diskuse: Petr Pithart (bývalý český premiér, později předseda Senátu), Zdeněk Kühn (soudce Nejvyššího správního soudu) a Jan Kysela (vedoucí katedry politikologie a sociologie PF UK). Moderoval: Tomáš Němeček. Jak může znít na počátku 21. století ona česká otázka, která po dvě staletí definovala náš politický i sociální vývoj a jejíž součástí vždy bylo i postavení naší země a národa

Jiří Přibáň: *Obrana ústavnosti, anebo česká otázka v postnacionální Evropě.*

Básnické spisy Egona Bondyho.

v Evropě? Namísto toho, abychom ji pochopili jako pragmatickou otázku budování ústavnosti a občansky silné demokratické společnosti, stále ji vnímáme jako existenciální otázku bytí a nebytí našeho národa. Napětí mezi demokracií jako životní formou a politickým systémem však nelze převést na problémy kulturní identity a existence. Obrana ústavnosti proto vždy vychází z principů občanských svobod a práv, omezené vlády, ústavního státu a zastupitelské demokracie, jejichž platnost a přesvědčivost byla, je a bude vždy v sázce i v naší postnacionální Evropě.

28. LEDEN 2015 | PATRIK LINHART: VIENNA CALLING

Uvedení knihy duchovského literáta Patrika Linharta, prozaické miniatury, divoké koláže viděného, přečteného, slyšeného, vyfantazírovaného. Linhartův text je přímo prorostlý odkazy, narážkami, zlomyslnými vtípkami, na první pokus skoro nečitelný, při dalších narůstá rozkoš z četby. V hlavní roli jazyk.

Četl Patrik Linhart a večerem provázelo duo Petr Minařík a Pavel Řehořík z nakladatelství Větrné mlýny, ve kterém kniha v roce 2014 vyšla.

5. ÚNOR 2015 | ALICE HORÁČKOVÁ: VLADIMÍRA ČEREPKOVÁ. BEATNICKÁ FEMME FATALE

Vzpomínkový večer věnovaný holce z pašáku, hvězdě z Violy a pařížské emigrantce, básnířce Vladimíře Čerepkové (1946–2013). Součástí večera byla projekce „ztraceného“ půlhodinového filmu o Vladimíře, který natočil Juraj Jakubisko v roce 1965. Hosté: dokumentarista Tomáš Škrdlant, režisér Juraj Jakubisko, spisovatel a novinář Ondřej Suchý, básnířčina velká láska Pierre Helzel, a autorka knihy o Vladimíře Čerepkové, Alice Horáčková.

17. ÚNOR 2015 | BÁSNICKÉ SPISY EGONA BONDYHO

Uvedení prvního dílu sebrané básnické tvorby gurua českého undergroundu, svérázného filozofa a básníka

Egona Bondyho. Knihu, která představuje Bondyho ranou poezii z let 1947–1963, vydalo nakladatelství Argo. Večerem provázel literární historik a editor publikace Martin Machovec.

2. BŘEZEN 2015 | VEČER S EDOU KRISEOVOU

Spisovatelka a bývalá poradkyně Václava Havla četla v Knihovně VH ze své poslední knihy *Duši, tělo opatruj*. Poté promluvila mimo jiné o tom, jak k ní přicházejí postavy jejích povídek, novel a románů. Závěrem připomněla též nejnovější vydání své knihy *Václav Havel*. Živá hudba: Vojtěch a Irena Havlovi.

9. BŘEZEN 2015 | MARIE RÚT KŘÍŽKOVÁ: SLYŠET A ODPOVÍDAT

Uvedení knihy paměti Marie Rút Křížkové, editorky díla Jiřího Orteny a mluvčí Charty 77. Večerem provázela Ester Janečková. Během setkání autorce mimo jiné pográtulovali Mireia Ryšková a ministr kultury Daniel Herman.

18. BŘEZEN 2015 | MAGNESIA LITERA I.

Autorské čtení tvůrců nominovaných v některé ze sedmi kategorií výročních knižních cen Magnesia Litera. Četli a besedovali tři autoři napříč kategoriemi. Uváděl Pavel Mandys z pořadajícího občanského sdružení Litera. Účinkovali:

Dan Jedlička: *Sbohem malé nic* (Litera za poezii)

Marka Míková: *Škvíry* (Litera za knihu pro děti a mládež)

Petr Pazdera Payne: *Předběžná ohledání* (Litera za prózu)

23. BŘEZEN 2015 | TCHAJ-WAN, OSTROV LITERATURY

Na Tchaj-wanu se od 60. let 20. století rozvíjí pozoruhodná literatura psaná čínsky, která se v posledních letech začíná dostávat i k českým čtenářům. Spisovatelka Pching Lu a spisovatel Wu Ming-i budou hovořit o literatuře, jazyce a společnosti na Tchaj-wanu i o svém vlastním díle.

Marie Rút Křížková: *Slyšet a odpovídat*.

Magnesia Litera 2014.

Během večera zazněly ukázky v čínském originále a v překladu českých překladatelek. Diskusi vedla přední sinoložka Olga Lomová (Univerzita Karlova).

25. BŘEZEN 2015 | MAGNESIA LITERA II.

Autorské čtení tvůrců nominovaných v některé ze sedmi kategorií výročních knižních cen Magnesia Litera. Četli a besedovali tři autoři napříč kategoriemi. Uváděl Pavel Mandys z pořádajícího občanského sdružení Litera.

Účinkovali:

Vratislav Maňák: *Muž z hodin* (Litera za knihu pro děti a mládež)

Petr Stančík: *Mlýn na mumie* (Litera za prózu)

Olga Stehlíková: *Týdny* (Litera za poezii)

1. DUBEN 2015 | MAGNESIA LITERA III.

Autorské čtení tvůrců nominovaných v některé ze sedmi kategorií výročních knižních cen Magnesia Litera. Četli a besedovali tři autoři napříč kategoriemi. Uváděl Pavel Mandys z pořádajícího občanského sdružení Litera.

Účinkovali: Ondřej Horák, Jiří Franta: *Proč obrazy nepotřebují názvy* (Litera za knihu pro děti a mládež);

Hana Lundiaková: *IMAGO. Ty trubko!* (Litera za prózu);

Michal Maršálek: *Černá bere* (Litera za poezii);

Martin Reiner: *Básník* (Litera za prózu).

8. DUBEN 2015 | MAGNESIA LITERA IV.

Autorské čtení tvůrců nominovaných v některé ze sedmi kategorií výročních knižních cen Magnesia Litera. Četli a besedovali tři autoři napříč kategoriemi. Uváděl Pavel Mandys z pořádajícího občanského sdružení Litera.

Účinkovali: Alice Horáčková: *Vladimíra Čerepková – Básnická femme fatale* (DILIA Litera pro objev roku);

Alžběta Michalová: *Zřetelně nevyprávíš* (DILIA Litera pro objev roku);

Milena Slavická: *Hagibor* (Litera za prózu).

13. DUBEN 2015 | KDYŽ PADAJÍ MANGA

Vojtěch Bílý strávil jeden rok jako učitel-dobrovolník ve Středoafričské republice v době, kdy zde vypukla občanská válka, která vyhnala z domovů více než milion obyvatel. Působil v karmelitánské misii, která se změnila v uprchlický tábor, monitoroval válečné zločiny, byl i svědkem odsunu muslimů, který mj. zpřetrhal kmenové a přátelské vazby.

Své zkušenosti zaznamenal v knize *Když padají manga*. Představil ji se spoluautorkou Alenou Scheinostovou.

14. DUBEN 2015 | PROCHÁZKA TURNOVÝM HÁJEM

Autorské čtení basistky a spisovatelky Evy Turnové z vybraných fejetonů, hořkohumorných glos k současnosti, nabitých sebeironií a hutným sarkasmem.

27. DUBEN 2015 | HAVEL, UN RÊVE FRANÇAIS: RENCONTRE AVEC AURÉLIE MOREL

Aurélie Morel est auteure de la pièce « Château hippie », qui se situe au moment de la venue de Franck Zappa à Prague, invité par le tout nouveau président Vaclav Havel, en janvier 1990.

D'abord journaliste, puis responsable d'action culturelle pour les bibliothèques, Aurélie Morel vit à Paris. Elle a habité Prague au début des années 1990. Passionnée par la langue tchèque, sa culture, sa scène rock underground et par les œuvres de Havel, elle a écrit « Château hippie » en hommage à cet homme politique hors normes que fut Vaclav Havel.

Lors de cette rencontre en français, Aurélie Morel lira des extraits de sa pièce et dialoguera avec le public, autour de la genèse de ce texte, de la vie politique et littéraire tchèque vue de France depuis 1989, de tout ce que cette Histoire récente tchèque peut apporter à la France.

Procházka Turnovým hájem.

Sněhurka, jakou svět neviděl!

4. KVĚTEN 2015 | PANÍ ZDENA A EDICE PETLICE

Edice Petlice, kterou v roce 1972 založil Ludvík Vaculík, patřila k nejvýznamnějším samizdatovým edicím. Zdena Erteltová Philipsová (1934–2007), jež pro ni opsala 120 titulů, psala i pro Edici Expedici, Kvart a Alex.

Ve filmovém rozhovoru s Petrem Kotykem paní Zdena vypráví, jak s Ludvíkem Vaculíkem, Ivanem Klímou, Petrem Kabešem, Jiřím Grušou a dalšími spisovateli vydávali samizdat. A také o tom, jaké metody vyvinula Státní bezpečnost, aby ji léta šikanovala a zastražovala.

Pozvání přijali Eda Kriseová, Jan Vodňanský a Ivan Klíma, který přečetl povídku *Jak Zdena stavěla dům*.

7. KVĚTEN 2015 | PETR BORKOVEC:

I TENTO DEN BUDE SOUČÁSTÍ PŘÍBĚHU

Autorské čtení z knihy povídek *Lido di Dante* a druhého, rozšířeného vydání sbírky *Milostné básně*.

„Plážové parkoviště bylo osvětlené až po rododendronový pás, v němž svit mizel. Trochu dál, už v černé vodě, se ozýval smích a opilá angličtina; viděl jsem je přes den: dvě Němky a tři Italové. Ty dvě tlusté a staré přesně tak, aby z nich malé množství neřesti (stačí trochu jinak protáhnout chodidlo, trochu výš zvednout nohy, dělit svou pozornost mezi dva a hlídat, aby porce byly vyrovnané) udělalo nádherné, prostě nádherné souložnice.“

12. KVĚTEN 2015 | SNĚHURKA, JAKOU SVĚT NEVIDĚL!

Autorské čtení básníka Vikiho Shocka, který po ložském „lehkém funerálním románu“ *Zahradníkův rok na hřbitově* představil novou knihu crazy povídek *Sněhurka, jakou svět neviděl!*, psychopatologicko-analytickou variaci na klasickou pohádku v hávu Freak Show. K poslechu zahrál na akustickou kytaru one-man-band *Ruce naší Dory*.

13. KVĚTEN 2015 | SEM LET V GULAGU

Křest knihy Františka Poláka *Sedm let v Gulagu. Vzpomínky pražského advokáta na sovětské pracovní tábory* (ÚSTR, 2015).

František Polák byl legionář v Rusku, ve dvacátých letech advokát dělníků a komunistických aktivistů, který v roce 1930 vystoupil z KSČ na protest proti ovládnutí strany radikálním křídlem Klementa Gottwalda. Jako uprchlík před nacismem se stal členem čs. zahraniční armády na východě, následně byl však zrazen jejími vedoucími činiteli a vydán sovětské tajné policii NKVD. V letech 1939–1947 byl vězněn v Gulagu. Po propuštění a návratu do Československa v březnu 1948 uprchl na Západ s cílem informovat svět a rodnou zemi o sovětské realitě, které sám dlouhá léta odmítal uvěřit. Večerem provázal Adam Hradilek.

4. ČERVEN 2015 | KAREL HVÍŽĎALA: OSMÝ DEN TÝDNE, 52 + 1 FEJETON

Uvedení knihy novináře a dramatika Karla Hvižďaly. Jedná se o výbor fejetonů, které vznikaly jako sobotní zamyšlení pro Český rozhlas Plus v letech 2013–2015. Začínají s koncem války a pokračují znárodněním, Prvními máji, školními lety, ilegálním skautingem, studiem na vysoké škole, exilem, 17. listopadem až do současnosti. Kromě vzpomínek na své mládí na pražské Malé Straně vzpomíná autor mj. na osobnosti, s nimiž se sešel a pracoval: na Karla Kryla, Bohumila Hrabala, Pavla Tigrida, Milana Kunderu či Václava Havla.

Večerem provázal Petr Fischer, knize popřáli dobrou cestu ke čtenářům Miroslav Barták, Jiří Lábus, Dáša Vokatá s Oldřichem Kaiserem a inspirátor rozhlasového cyklu Petr Dudek.

10. ČERVEN 2015 | SVÝM JAZYKEM PROMLOUVÁM

Již tradiční čtení básníků z celé Evropy, tentokrát českých, maďarských, rakouských, slovinských, slovenských

Svým jazykem promlouvám.

Kam mne vedeš, moje paní.

Michael Žantovský: Havel můj osud.

a srbských autorů v rámci osmého ročníku festivalu *Stranou – evropští básníci naživo*.

Hosté: Veronika Dianišková, Radek Fridrich, Stanka Hrasitelj, Marko Kravos, Ivan Matoušek, Marián Milčák, Duško Novaković, Ana Ristović, Dušan Savić, Ivo Svetina, István Vörös, Petra Žišť.

České překlady četla Vlad'ka Kužílková.

Hudba Půljablkoň (Marie Puttnerová & Michal Němec)

Večerem provázeli Lenka Kuhar Daňhelová a Peter Kuhar.

12. ČERVEN 2015 | FILIP TOPOL: ANGUS BURGE

Slavnostní uvedení alba perokreseb Filipa Topola z roku 1984 v rámci koncertu *Sbohem a řetěz 50*. „Rytířský komiks“ Angus Burge vydala Knihovna Václava Havla v limitovaném nákladu 300 kusů.

31. SRPEN 2015 | KAM MNE VEDEŠ, MOJE PANÍ

Poetický večer na počest Marty Smolíkové, odstupující ředitelky Knihovna Václava Havla. Své verše z mládí – v úctyhodném rámci strof o generaci starší „matky undergroundu“ básnířky Věry Jirousové (1944–2011) – četly čtyři undergroundové básnířky: Jana Hradilková Křišťanka (1959), Beatrice Landovská (1962), Lenka Marečková (1963), Michaela Němcová (1964). Večer připravila Beatrice Landovská.

8. ZÁŘÍ 2015 | MICHAEL ŽANTOVSKÝ:

HAVEL MŮJ OSUD

Setkání s novým ředitelem Knihovny Václava Havla. Michael Žantovský – diplomat, překladatel z angličtiny, tlumočník, psycholog, publicista, spisovatel, textař, politik a v neposlední řadě blízký přítel a spolupracovník Václava Havla – zahájil „klubovou“ sezónu 2015/2016 Knihovny VH čtením ze svého úspěšného životopisu *Havel*.

Rozhovor s autorem vedl psychiatr Cyril Höschl.

S hudebním komentářem doby vystoupil Vladimír Merta.

10. ZÁŘÍ 2015 | PIOTR MACIERZYŃSKI – POEZIE KONCENTRÁKU

Uvedení českého překladu a autorské čtení ze sbírky *Antologie esesáckých básní*. Polský básník Piotr Macierzyński se pustil na velmi tenký led a neutopil se. Odpovídá tak mimochodem na otázku, zda existují témata, která do poezie nepatří.

Moderní jazyk, staré téma, moderní poezie, stará bolest. Na holokaust se nesmí zapomínat ani po sedmdesáti letech a Macierzyňského poezie je vhodným připomenutím. Verše v češtině přednesl Petr Čulík.

Básně v překladu Ondřeje Zajace vydalo Nakladatelství Petr Štengl.

Roger Scruton: *Zápisky z podzemí*.

14. ZÁŘÍ 2015 | ROGER SCRUTON: ZÁPISKY Z PODZEMÍ

Autorský večer britského filozofa a spisovatele Rogera Scrutona, který se až do svého zadržení StB a vyhoštění z ČSSR v roce 1985 významně podílel na organizování tehdejší „podzemní univerzity“. Poté československému disentu pomáhal zejména prostřednictvím Nadace Jana Husa.

Román *Zápisky z podzemí* se odehrává mimo jiné v komunistické Praze v polovině osmdesátých let 20. století a je o lásce, nostalgii, disentu a hledání posvátna i smyslu v lidském životě, o náboženské víře, zradě a zklamání. Knihu uvedli Michael Žantovský a Pavel Bratinka.

16. ZÁŘÍ 2015 | JOSEF RAUVOLF: JIROUS A FUCHS – SPŘÍZNĚNOST PŘES HRANICE

Ač se to na první pohled zdá nemožné, oba básníci, jeden Čech, druhý (východní) Němec, toho měli společného více než by se čekalo. A to nejen pokud šlo o neochotu přistupovat na jakékoli kompromisy, ať již v době totality nebo po jejím pádu, či když šlo o jejich mravní integritu – Ivan M. Jirous i Jürgen Fuchs měli i podobnou poetiku.

Liao I-Wu: Broken Words.

Cchering Özer: Zápisky z Tibetu.

25. ZÁŘÍ 2015 | LIAO I-WU: BROKEN WORDS

Liao I-wu – významný čínský básník, hudebník, reportér, disident, politický vězeň a, jak sám říká, „nezávislý výzkumník nejnižších vrstev čínské společnosti“. Po roce 2012 přesídlil po dobrodružné pěší cestě přes vietnamské hranice do Berlína. Je držitelem několika významných literárních ocenění, naposledy Ceny sourozenců Schollových či Mírové ceny německých knihkupců. Cílem Broken words – společným projektem Liao I-wua, plzeňského básníka Ivo Hucla, skladatele a multiinstrumentalisty Tomáše Vtípila, hudebníka a básníka Pavla Zajíčka a filmařky Petry Bučkové – je překlenout hranice mezi rozdílnými kulturami, odlišnými jazyky, různými filozofickými koncepty i uměleckými žánry. Z čínštiny a do čínštiny tlumočila Zuzana Li.

6. ŘÍJEN 2015 | CCHERING ÖZER – ZÁPISKY Z TIBETU

Večer byl věnován tibetské básničce, esejistce a aktivistce Cchering Özer, která je v současnosti jedním z nejvýraznějších hlasů komentujících a dokumentujících současné dění v Tibetu.

Český překlad její „osudové“ knihy, sbírky esejí nazvané *Zápisky z Tibetu*, je pořízený přímo z čínského originálu. Jedná se o knihu, jež Özer v roce 2003 přivedla na dráhu disidentky a nezávislé spisovatelky, přičemž jde o velice subjektivní, poetické a mnohvrstevnaté dílo, zachycující tibetskou realitu druhé poloviny dvacátého století.

Večerem provázely sinoložky a překladatelky Olga Lomová a Kamila Hladíková.

8. ŘÍJEN 2015 | DÁLKOVÝ VÝSLECH

Václava Havla je nejosobitější a také neúspěšnější knihou našeho bývalého prezidenta. Tím, že tento rozhovor Karlu Hvizďalovi poskytl, ze sebe sejmul povinnost jednou napsat paměti.

Později spolu s ním připravil pokračování s názvem *Prosím stručně*. Knižní rozhovor vyšel poprvé česky v Londýně

v roce 1986 k Havlovým 50. narozeninám. Nové dvanácté české vydání připravilo nakladatelství LEDA po třiceti letech od chvíle, kdy Václav Havel začal na textu s Karlem Hvižďalou pracovat. Interview bylo přeloženo do více než dvaceti jazyků.

Večerem provázeli novinář Petr Fischer, Petr Pithart, Karel Hvižďala a nakladatel Rudolf Červenka. Z knihy četl herec Josef Somr, na kytaru hrál Jaroslav Hutka.

13. ŘÍJEN 2015 | DVĚ SOLIDARITY – ZAŽENEME DĚJIN KLISNY A TVRZ

Z dějin polského protikomunistického odporu. Polská opozice osmdesátých let měla různé podoby – nejznámějším hnutím byl nezávislý samosprávný odborový svaz solidarita, o němž ve svých pamětech *Zaženeme dějin klisny* píše historik Karol Modzelewski.

Druhým bylo hnutí solidarita bojující, jehož historii líčí kniha novináře Igora Jankeho *Tvrz*. O obou podobách polského odporu četla ze svých překladů překladatelka a publicistka Petruška Šustrová.

14. ŘÍJEN 2015 | VIA HRABAL

Multimediální prezentace připravená Sdružením Serpens ke 100. výročí narození Bohumila Hrabala. Projekt připravili Hrabalovi přátelé a spolupracovníci, kteří se odkazem jeho díla i života dlouhodobě zabývají. Výsledný tvar je moderní prezentací, která na principu živě snímané obrazové a zvukové koláže originálně, ale i srozumitelně a poutavě přibližuje poetickou rovinu Hrabalova života a díla.

Projekt byl letech 2014–2015 uveden ve spolupráci s Českými centry v Paříži, Amsterdamu, Varšavě, Mnichově, Benátkách, Stockholmu, Poznani, Krakově, Gdaňsku, Salzburgu, Budapešti, Pekingu, Kostnici, Bialsku-Białe. Autoři: Tomáš Mazal, Václav Špale a Jiří Rejthar, video a audio spolupráce – Jan Čapek.

Via Hrabal.

Ylljet Alicka - Mysleme, pracujme a žijme jako revolucionáři!

21. ŘÍJEN 2015 | VYPRÁVĚNÍ AMERYKÁNSKÝCH YNDŮV

Představení souboru povídek Víta Kremličky, autora z okruhu Revolver revue, nazvaný *Amazonské Medy*, opatřený podtitulem *Vyprávění amerických Yndův*. Poetickým večerem provázel Jiří Fiedor, šéf nakladatelství Pulchra, a výtvarník Otto Placht, hudební doprovod Jakub Mužík.

22. ŘÍJEN 2015 | YLLJET ALIČKA – MYSLEME, PRACUJME A ŽIJME JAKO REVOLUCIONÁŘI!

Autorské čtení albánského spisovatele. Aličkovy povídky podkřývají každodenní realitu života v Albánii v době komunismu a po jeho pádu.

Autor vychází z vlastních životních zkušeností, což dovoluje lépe pochopit syrovost, absurditu a krutost života v zemi, která prošla specifickým historickým vývojem nesrovnatelným s jinou evropskou zemí, kde jakákoliv odchylka od norem stanovených stranickými ideologi byla drakonicky postihována. Poslech zahraniční hudby nebo četba zakázané literatury neznamenal jen ztrátu zaměstnání či vyloučení ze studia, ale obvinění ještě v osmdesátých letech končili ve věznicích nebo pracovních táborech s mnohaletými tresty odnětí svobody... Knihu uvedl J. E. Riza Poda, velvyslanec Albánské republiky. Večerem provázela tlumočnice Hana Tomková. České texty četl Petr Čulík.

26. ŘÍJEN 2015 | EUGEN LIŠKA: MILOVANÍ

Uvedení románu polozapomenutého autora, solitéra Eugena Lišky, který nejen skrze své přátelství s Jakubem Demlem a Janem Čepem neodmyslitelně patří do české katolické prózy minulého století. Knihu, vydanou nakladatelstvím Cherm, představili redaktoři Jan Šulc a Anna Lišková.

27. ŘÍJEN 2015 | OLGA STANKOVIČOVÁ – POHÁDKA A HROBKA

Uvedení prvního knižního vydání pohádkového příběhu Olgy Stankovičové, jedné z nejbližších přítelkyň a posléze

také spolupracovnic Olgy Havlové, jehož rukopis byl objeven po autorčině smrti v roce 2011.

Pohádka *O Pracháčkovi* vznikla v rámci stolní debatní společnosti *Hrobka*. V rámci českého disentu zcela výjimečného, recesistického seskupení, které Olga Stankovičová založila v roce 1981 spolu se socioložkou Jarmilou Bělíkovou a Olgou Havlovou. Oběma byl také rukopis věnován.

2. LISTOPAD 2015 | MAKANNA

Festival Brikcius – Filmová premiéra a křest CD Projektce hudebního dokumentu MAKANNA k 115. výročí narození spisovatele Jiřího Weila se záznamem z koncertního provedení baletu skladatelky a varhanice Ireny Kosíkové pro recitaci (Jan Židlický), sólové violoncello (František Brikcius) a orchestr (Jan Talich & Talichův komorní orchestr), které se konalo v klášteře sv. Anežky České v Praze pod záštitou sira Toma Stopparda a Václava Havla.

5. LISTOPAD 2015 | ARMÉNI NA MOJŽÍŠOVĚ HOŘE – DNY NEŠTĚSTÍ ZASE POMINOU

V roce 2015 uplynulo sto let od genocidy Arménů, 125 let od narození Franze Werfela a 75 let od jeho smrti. Literární večer byl věnován Werfelově románu *Čtyřicet dní*. Hosté: překladatel Hanuš Karlach, germanista Milan Tvrdík, dramatik Jan Vedral a armenistka Milada Kiliánová. Diskusi moderoval novinář Petr Vizina.

10. LISTOPAD 2015 | LITERÁRNÍ HLASY STŘEDNÍ EVROPY

Eseje o střední Evropě, jako o výjimečném a svébytném geografickém i duchovním prostoru, psali význační intelektuálové 20. století: Václav Havel, Milan Kundera, Györgi Konrád, Czesław Miłosz...

Uplynula celá desetiletí a my můžeme zkoumat, zda byl původní koncept naplněn, či opuštěn.

Arméni na Mojžíšově hoře - Dny neštěstí zase pominou.

Kovlo Romano Jilo / Laskavé romské srdce.

Setkání se současnými autory z visehradských zemí – prozaikem Attilou Sirbikem (Maďarsko), prozaikem a básníkem Darekem Foksem (Polsko), básníkem Kamilem Bouškou (ČR) a prozaičkou a nakladatelkou Janou Bodnárovou (Slovensko) – moderovala Tereza Semotomová.

Pořadatelé: Institut umění – Divadelní ústav, Středoevropský diskusní klub, Villa Decius (koordinátor), Petőfi Irodalmi Múzeum a Literárne informačné centrum.

19. LISTOPAD 2015 | KOVLO ROMANO JILO / LASKAVÉ ROMSKÉ SRDCE

Oslava naplněného života romského spisovatele Andreje Gini (1936–2015). Přátelé, spolupracovníci a obdivovatelé Andreje Gini četli z jeho díla a vzpomínali na jeho činorodost a humor. Večerem, moderovaným Karolínou Ryvolovou a Helenou Sadílkovou, provázela živá hudba z Rokycan.

24. LISTOPAD 2015 | PODVEČER S BULHARSKOU DIABOLISTICKOU FANTASTIKOU

Uvedení knihy *Půlnoční historky* (Euroslavica 2014), výboru z próz bulharského diabolismu, který je svěbytnou odnoží evropského expresionismu. „Exotická“ bulharská literatura a společné tavící tyglíky: stín Franze Kafky, mysticismus Gustava Meyrinka, prokletí básníci, absurdní dramata Václava Havla...

O poetice textů promluvila Zlatina Jeřábková. Antologií je českému čtenáři vůbec poprvé představena literární tvorba čtveřice avantgardních literátů Svetoslava Minkova, Vladimira Poljanova, Čavdara Mutafova a Georgiho Rajčeva.

Večera se zúčastnili iniciátoři projektu a editoři publikace Ginka Bakārdžieva, Marcel Černý a Vladimír Kříž. Knihu uvedl velvyslanec Bulharské republiky Lačezar Petkov.

26. LISTOPAD 2015 | VEČER VĚZEŇSKÉ KORESPONDENCE Z DOB NORMALIZACE

Literárně-historický večer o fenoménu vězeňské korespondence politických vězňů 70. a 80. let, jež se nedobrovolně rozvíjela v normalizačním Československu, o cenzuře a nástrahách komunikace přes dráty a mříže a „literárním úkolu, jak něco napsat, i když člověk vlastně nic napsat nemůže.“

V průběhu večera byla představena nová publikace Knihovny Václava Havla *Perzekuce Václava Havla. Dopisy a dokumenty z let 1968–1989*. Editor knihy Jan Hron, historikové Jiří Suk a Tomáš Bursík a literární historička Daniela Iwashita nahlédli vězeňskou korespondenci perspektivou odborníků, zatímco přizvaní pamětníci – Petruška Šustrová a Jan Ruml – připomněli svou autentickou zkušenost pisatelů dopisů z/do vězení. Ukázky z dopisů četl František Kreuzmann. Pořadem provázel Tomáš Černý.

Akce se konala jako doprovodný program kolokvia *Možnosti a perspektivy interdisciplinárního zkoumání dějin vězeňství v Československu v 70. a 80. letech 20. století*.

Večer uspořádala Knihovna Václava Havla ve spolupráci s ÚSTRem, Ústavem pro českou literaturu AV ČR, v. v. i. a spolkem Političtí vězni.cz.

1. PROSINEC 2015 | PETR PITHART: PO DEVĚTAOSMDESÁTÉM

Petr Pithart uvedl svou novou knihu o aktivních letech v politice let devadesátých, o době mimo politiku až do současnosti, v jejich následcích a souvislostech, v krizích i „nadějných vyhlídkách“...

Rozhovoru o tom, jak politika žhne i vychládá, stává se dějinami a o dějinách samotných se účastnili Jiří Padevět, ředitel nakladatelství Academia, které Pithartovy reflexivní memoáry vydalo, a autor diskutovaných protektorátních „průvodců“; dále Petr Havlík, jeden z aktérů politiky

Podvečer s bulharskou diabolistickou fantastikou.

Knížecí kniha.

devadesátých let, dnes z odstupu mapující její následky; a historik Jan Rychlík, odborník na dějiny české, středo- a východoevropské, přibližující téma z časového nadhledu svého oboru.

Křížový rozhovor vedl Jan Vít, editor knihy *Po devětaosmdesátém*.

4. PROSINEC 2015 | SERHIJ LOJKO: AEROPORT

Román o rusko-ukrajinské válce, která neměla být, a o hr-dinech, kteří chtěli žít a umírali.

Uvedení knihy za účasti autora.

7. PROSINEC 2015 | PETR PLACÁK:

KDE SE STALA CHYBA?

Jan Ruml a Martin M. Šimečka – děti někdejších komu-nistů, kteří svou víru opustili a stali se z nich odpůrci režimu – diskutovali s autorem knihy *Gottwaldovo Česko-slovensko jako fašistický stát* Petrem Placákem, jehož otec Bedřich Placák prošel obdobným vývojem jako Jiří Ruml, Milan Šimečka nebo Jiřina Šiklová, která se debaty rovněž zúčastnila: od přesvědčeného komunisty přes reformní komunismus až po jeho odmítnutí.

9. PROSINEC 2015 | KNÍŽECÍ KNIHA

Publikace má tři hlavní části: esej o Karlu Schwarzenbergovi, rozhovor z doby, kdy žil ještě v Rakousku a výbor z interview, které Schwarzenberg poskytl v České republice a v zahraničí v letech 1990–2012. Souborné vydání uzavírá bilanční dialog z letošního roku.

Autorem eseje, exilového a bilančního rozhovoru je Karel Hviždála, který rovněž uspořádal a z němčiny přeložil texty z druhé části.

Knihy vyšla k 78. narozeninám Karla Schwarzenberga. Večerem provázel Petr Fischer, knížku pokřtil Michael Žantovský, hudební doprovod zajistili Dáša Vokatá a Oldřich Kaiser, který rovněž přečetl ukázky.

14. PROSINEC 2015 | GULAG V MEMOÁRECH ČESKÝCH AUTORŮ

Představení životních osudů českých a československých autorů lágrové literatury, vznikající ve třicátých až devadesátých letech 20. století, a jejich často strastiplného úsilí podat osobní svědectví o sovětských pracovních táborech.

V průběhu večera zazněly ukázky z publikované i nepublikované tvorby a byly též prezentovány nově získané materiály z archivů NKVD a StB.

Večer moderoval Adam Hradílek.

DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ

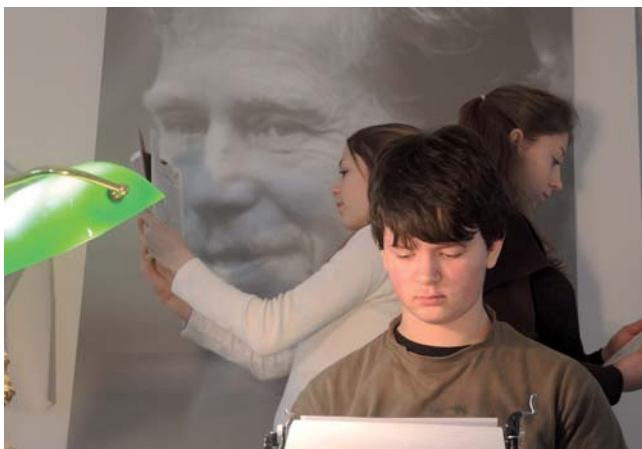
19. LEDEN 2015 | TVÁŘE VÁCLAVA HAVLA – DISIDENTSKÉ OBDOBÍ

Studenti ZUŠ Sedlčany spolu se svými pedagogy se pokusili nahlédnout předlistopadovou dobu v různých směrech, proudech a kontextech. Pásmo vzpomínek na Václava Havla vycházelo z dochovaných literárních a novinových zdrojů, básní, vzpomínek a dramatických děl Václava Havla, Ivana Martina Jirouse, Pavla Kosatíka a Martina C. Putny. Scénář byl vytvořen z úsměvných i méně úsměvných reálně prožitých situací v době před sametovou revolucí.

9. ČERVEN 2015 | BEATRICE LANDOVSKÁ: KOŤÁTKA

První uvedení textů Beatrice Landovské z původní divadelní hry *Koťátka* (2015) formou scénického čtení herečkami a herci divadelního souboru LaMy. Čtení připravily Vanda Zaplatílková Hutařová a Kristýna Čepková. Jedna ze dvou časových rovin hry se odehrává v letech 1987–1990 a tematizuje pocity tehdejších mladých lidí, jež se narodili do rodin společenské menšiny, dnes známé jako „kulturní a politický disent“.

„Siroťci“ po politických věznicích či exulantech, dilema, zda zůstat ve své rodné zemi nebo odejít, či zkušenost

Tváře Václava Havla.

Beatrice Landovská: Koťátka.

každodenní konfrontace se zradou v podobě tehdy všudy-přítomných agentů StB, jsou příznačné fenomény místa a doby.

Hru četli: Helena Karochová, Roman Teprť, Karel Riegel, Marie Hásková, William Valerián, Mária Holbová, Adéla Koutná, Tereza Kaucká, Viktorie Hásková a Jakub Koudela

Dramaturgická úprava: Kristýna Čepková

Režie: Vanda Zaplatílková Hutařová

11. LISTOPAD 2015 | TVÁŘE VÁCLAVA HAVLA – PREZIDENTSKÉ OBDOBÍ

Studenti ZUŠ Sedlčany se v představení TVÁŘe Václava Havla pokusili nahlédnout osobnost Václava Havla z různých úhlů pohledu.

Divadelní představení čerpalo z dochovaných literárních a novinových zdrojů, básní, vzpomínek a děl Ivana Martina Jirouse, Pavla Kosatíka, Martina C. Putny a Michaela Žantovského. Scénář byl vytvořen z reálně prožitých situací z doby prezidentského působení Václava Havla.

VZDĚLÁVÁNÍ

Vedle stálé expozice, která je veřejnosti přístupná denně mimo pondělí, stál vzdělávací program Knihovny v roce 2015 na třech pilířích. Nejstarším z nich, založeným v roce 2009, je soutěž pro studenty středních škol o Cenu Knihovny Václava Havla za nejlepší studentský esej. Druhý pilíř představovaly komentované prohlídky expozice a workshop Havel v kostce, který i v tomto roce vedla lektorka Nina Rutová. Třetí pilíř tvořily odborné tematické přednáškové cykly. Vedle toho lze do této oblasti zařadit četné přednášky z oblasti historie, lidských práv, kultury či politiky.

STÁLÁ EXPOZICE KNIHOVNY VÁCLAVA HAVLA

Expozice nazvaná *Havel v kostce* přibližuje návštěvníkům životní osudy Václava Havla kolážemi fotografií a citátů. Dotykové obrazovky prostřednictvím podrobnějších informací i zvukových záznamů vřazují jednotlivé kapitoly – rodina, divadlo, disent a prezidentství – do širších kulturněhistorických souvislostí. Velkoplošná interaktivní mapa umožňuje návštěvníkům učinit si plastickou představu o globální, světové „stopě“ Václava Havla.

SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ STUDENTSKÝ ESEJ 2015

Je v České republice místo pro lidi jiných kultur a náboženství?

Jedním z ústředních žánrů tvorby Václava Havla je žánr eseje – na témata literární, umělecká, společenská, politická i duchovní. Eseje Václava Havla, jako je *Moc bezmocných* či *Slovo o slovu*, se staly klasickými texty české literatury, byly přeloženy do desítek jazyků a patří k nemnoha skutečně světově proslulým výtvorům české kultury. I proto je zapotřebí dále pěstovat žánr eseje v českém jazyce – ne ve smyslu napodobování esejů Václava Havla, ale ve smyslu havlovské odvahy pojmenovávat nepříjemné problémy a hledat jejich nekonvenční řešení.

Téma 7. ročníku soutěže Knihovny o nejlepší studentský esej znělo: „Je v České republice místo pro lidi jiných kultur a náboženství?“ Odborná porota ve složení Jan Foll, Dominik Melichar, Alice Šimonová, Jan H. Vitvar a Krystyna Wanatowiczová z nich vybrala čtveřici nejlepších:

1. místo Josef Škrdlík, Gymnázium Jana Keplera, Praha
2. místo Veronika Gregorová, Gymnázium Bystřice pod Pernštejnem
2. místo Václav Pecka, Gymnázium Jana Keplera, Praha
3. místo Daniel Kolář, Gymnázium Ladislava Jaroše, Holešov

Slavnostní předání diplomů a odměn se uskutečnilo v Knihovně dne 16. 12. 2015.

WORKSHOP HAVEL V KOSTCE

Havel v kostce je interaktivní program pro studenty středních škol a pro žáky 9. tříd ZŠ.

Probíhá v Knihovně Václava Havla a trvá 120 minut.

Studenti sami nebo ve skupinkách čtou a zpracovávají Havlovy texty, sdílejí své názory na Havlovi blízká témata (např. disent, svědomí, absurdita) a propojují je s vlastní zkušeností.

Lektorka programu Nina Rutová má dlouholetou praxi mediální, ediční i lektorskou, mimo jiné ve vedení vzdělávacího programu pro učitele „Čtením a psaním ke kritickému myšlení“.

FENOMÉN UNDERGROUNDU

Cykly přednášek, které se uskutečnily v průběhu dvou semestrů, koncipoval historický sociolog Nicolas Maslowsky s podtitulem *Politika paměti mezi kontrolou společnosti a morálkou*. Navázal tak na přednáškové cykly z let 2013 (*Český underground a Paměť disentu*) a 2014 (*Český underground II., Paměť disentu II*). Prostřednictvím přednášek a následných diskusí se studenty pokračovala Knihovna v mapování paměti „neoficiální“ české společnosti druhé poloviny 20. století. Oba cykly uspořádala Knihovna Václava Havla ve spolupráci s katedrou historické sociologie Fakulty humanitních studií UK, přednášky byly vypsané v rámci řádného studia jako součást kreditovaných předmětů.

25. únor 2015 | Vít Kremlička

11. březen 2015 | Beatrice Landovská

25. březen 2015 | Jáchym Topol

8. duben 2015 | Abbé Libánský

15. duben 2015 | Dáša Vokatá

6. květen 2015 | Ivan Černega, Karel „Kocour“ Havelka a Miroslav „Skalák“ Skalický

VEČERY S MARKEM ORKO VÁCHOU

Marek Vácha, český římskokatolický kněz, teolog, přírodovědec, pedagog a spisovatel je farářem lechovické farnosti, kaplanem Římskokatolické akademické farnosti při kostele Nejsvětějšího Salvátora a přednostou Ústavu etiky na 3. lékařské fakultě Univerzity Karlovy. Specializuje se na otázky evoluční biologie a lékařské i environmentální etiky. Jeho přednáškový cyklus začal již v roce 2014 a setkal

se s mimořádným zájmem návštěvníků „klubu“, stejně jako těch, kteří jeho večery sledovali prostřednictvím YouTube kanálu Knihovny.

19. LEDEN 2015 | MÍSTO ČLOVĚKA NA ZEMI

Odpovědnost člověka za svět, ve kterém žije, zahrnuje nejen starost o lidská práva kdekoli na světě, nýbrž i odpovědnost za globální oikos, za stav celé planety. Zpráva, že světové populace savců, ptáků a veškerých obratlovců klesly za posledních 40 let o polovinu, se dočkala v našich sdělovacích prostředcích pouze nevelké pozornosti. Přesto je to jedna z nejzávažnějších zpráv posledních měsíců. Jaké je místo člověka v přírodě?

4. ÚNOR 2015 | MÍSTO ČLOVĚKA V PŘÍRODĚ

Pokračování večerů Marka Orko Váchy k tématu místa člověka v přírodě. Ve vztahu k přírodě osciluje současná Evropa mezi dvěma extrémami...

Bud' se ke krajině chováme zcela utilitaristicky, ve smyslu „vytěžit a prodat“, kde hodnotu země vnímáme jako hodnotu minerálů v ní obsažených, nebo přírodu naopak až panteisticky ztotožňujeme s „mother nature“ a přikládáme jí téměř božské atributy; oba přístupy se objevily např. ve filmu *Avatar*. Environmentální etika má k přírodě jistě diferencovanější přístup, biologie posledních několika let ovšem přidala nový a velmi závažný důvod, proč přírodu chránit: objevujeme, že jsme její součástí v mnohem silnějším smyslu, než jsme si kdy mysleli.

11. BŘEZEN 2015 | NOVÁ NADĚJE V POLITICE

Další z večerů Marka Orko Váchy, tentokrát s hosty Janem Čížinským (starosta městské části Praha 7), Matějem Hollanem (3. náměstek primátora města Brna) a Zdeňkem Papouškem (senátor za obvod Brno-město).

V posledních volbách se ukázalo, že není nutné vybírat jen mezi etablovanými stranami a politiky. Že když se lidé

s nadšením a pílí dají dohromady, tak mohou vynést na důležité posty ty, které osobně znají. Například Zdeněk Papoušek získal nejvíce preferenčních hlasů ze všech nově zvolených senátorů.

Může to být důkaz toho, že demokracie funguje a že ještě je naděje.

15. DUBEN 2015 | OD EUGENIKY 19. STOLETÍ PO PROJEKT LIDSKÉHO GENOMU

To, co příroda konala eóny věků slepě a náhodně, budeme nyní provádět rychle a cíleně. V roce 1859 publikoval Charles Darwin své nejslavnější dílo, ze kterého se po čase logicky inspirovala eugenika jako snaha o vylepšení lidského pokolení.

Pozitivní eugenika, snaha rozmnožit vhodné, se nikdy příliš nerozvinula. Negativní eugenika, snaha eliminovat nevhodné, se naneštěstí rozvinula se všemi děsivými následky, které sahají až k Osvětlení. V osmdesátých letech vznikla myšlenka přečist lidský genom – z obav před novodobou eugenikou byly 3 % ročního rozpočtu věnovány na etickou rozvahu celé věci. Vznikl tak nejdotovanější etický projekt v historii planety.

20. KVĚTEN 2015 | EVOLUCE ETIKY

V první části přednášky byla řeč o světě přírody a „dobrých skutcích“ v ní a jak je vysvětlit, o vlhách, krocanech a upírrech. Ve druhé části se pozornost zaměřila na člověka a na otázku, proč je výhodné a zda vůbec být na druhé laskavý.

3. ČERVEN 2015 | SVOBODA, ETIKA A ODPOVĚDNOST

Chvíle v evoluci našeho druhu, kde se objevila osobní svoboda, byla možná tou chvílí, kdy můžeme začít mluvit o člověku. Svoboda umožňuje vznik etiky, je chvílí, kdy se od jednoho daného instinktivní chování otevírá nekonečný oceán možností, kdy si uvědomujeme, že je možno jednat ještě i jinak.

Spolu se svobodou ovšem vzniká i její méně populární druhá strana, odpovědnost. Nejenže je možno jednat ještě i jinak, především přichází úzkost, že je možno jednat špatně. Svoboda není jen přepestrá paleta možností jako spíše závratná propast volby. Dějiny lidské svobody tak jsou, překvapivě, zároveň dějinami našich pokusů přenést svobodu na něco nebo někoho jiného. V novodobých dějinách se etika nachází mezi oběma extrémly, behaviorismem na jedné straně a genetickým determinismem na straně druhé.

9. ZÁŘÍ 2015 | J. G. MENDEL – GÉNIUS ZNÁMÝ VŠUDE, JEN NE U NÁS

Moderní biologie stojí na dvou jménech, Darwin a Mendel, či možná spíše Mendel a Darwin. V loňském roce jsme si připomněli 150 let od přednášek Johanna Gregora Mendela v Brně. Záhadou ovšem zůstává, proč je tento kněz, mnich, opat, botanik a matematik, nazývaný géniem genetiky, slavný po celém světě, s výjimkou České republiky.

11. LISTOPAD 2015 | OD KLONOVÁNÍ PŘES SYNTETICKOU BIOLOGII

Závěrečná přednáška z cyklu Marka Orko Váchy. Znovuzkřížení mamuta, vakovlka, dronteho nebo neandrtálce, CRISPRy, nebo syntetický život... Každý měsíc přichází v molekulární genetice objev považovaný za přelomový.

RUSKÁ KULTURA OČIMA TOMÁŠE GLANCE

Přednáškový cyklus Tomáše Glance (Universität Zürich), zabývající se současnou ruskou kulturou.

12. ÚNOR 2015 | I. AKTUÁLNÍ RUSKÁ KULTURA A JEJÍ ČESKÉ SOUVISLOSTI

Jak ruská kultura proniká do českého prostředí a co by měl vědět zájemce, který nemá přístup k primárním zdrojům, nýbrž je odkázaný na zprostředkující roli českých kritiků, překladatelů, kurátorů a distributorů?

Recepce cizí kultury je ukotvená v tradicích. V našem případě jde o několik období, která výrazně ovlivnila vnímání Ruska a v jejichž následcích žijeme dodnes. Kromě obrození šlo hlavně o Masaryka, recepci modernismu v jeho různých podobách na počátku 20. století a za první republiky. Dále následovalo kulturní zprostředkovatelství 60. let, korigující dovoz oficiální sovětské produkce obratem k dílům autorů avantgardy, emigrace a samizdatu. Během normalizace se vztah k ruské kultuře politizuje, cenzoruje, redukuje, ale pokračuje. Na co a jak navazují tendence, které pozorujeme v posledním čtvrtstoletí a v současnosti?

12. BŘEZEN 2015 | II. PSYCHEDELICKÁ POETIKA V RUSKU

Změněné stavy vědomí vnímali jako strhující už představitelé ruského symbolismu na přelomu 19. a 20. století, nepočítáme-li ještě dřívější významnou roli opia v duševním životě Anny Kareniny z románu Lva Tolstého. Také Michail Bulgakov se zařadil k literátům, kteří mistrovsky popsali, jak může se skutečností zatočit pravidelný příjem morfia.

V současné próze se psychedelická perspektiva stává jednou z významných vypravěčských strategií, jak o tom svědčí i dílo autorů známých z českých překladů: Vladimira Sorokina, Viktora Pelevina, Pavla Pepperštejna. Sorokinův poslední román *Telurie*, předpovídající separatistické lokální války na evropském území, se podle drogy proměňující realitu dokonce nazývá.

27. DUBEN 2015 | III. RUSKÁ PERFORMANCE MEZI PRAVOSLAVÍM A AKTIVISMEM

Performance a happening se v Rusku vyvíjely svérázně a autenticky. Co z avantgardních kulturních excesů padesátých a šedesátých let patří do dějin performance, zůstává otevřenou otázkou. Od té doby se ale umění mimo výstavní prostory stává kontinuálním a vlivným.

Paradoxně přitom za jeho prvními projevy stojí členové skupiny Dviženije (Pohyb), kteří svou subverzivní imaginaci dokázali propojit se zakázkami pro 50. výročí říjnové revoluce (1967).

V postsovětském období se často divoké performance stávají výkladní skříní současného umění a vrcholí akcemi skupiny Pussy Riot, která se dočkala celosvětové pozornosti. Může si performance zachovat svébytnost, nebo se stává rukojmím médií a politiky?

PŘÍLEŽITOSTNÉ PŘEDNÁŠKY A DISKUSE

18. ÚNOR 2015 | HAVEL POLSKÝMA OČIMA

Přednáška Libora Martínka z univerzity ve Vratislavi byla zaměřena na recepci osobnosti a díla Václava Havla v polských akademických kruzích.

Obraz Václava Havla jako intelektuála, dramatika, esejisty a státníka mezi polskou inteligencí. VH byl pro své postoje a myšlení a v širších souvislostech i díky své tvůrčí práci v Polsku nezpochybnitelnou intelektuální a mravní autoritou. Nejen jako symbol politických změn v Československu a ve střední Evropě, ale především jako myslitel, jemuž se v intelektuálních kruzích dostávalo podobného zájmu jako kdysi T. G. Masarykovi. Jak jsou myšlenky VH, zejména o Evropě a Rusku, ceněny nyní, v čase současných krizí?

20. DUBEN 2015 | TAJEMSTVÍ ARIZONSKÉHO KUFRU

Životní příběh J. A. Holmana (1901–1980). Začátkem tohoto roku doputoval do Knihovny VH z arizonské pouště těžký kufr s pozůstalostí J. A. H. Proč k tomu vůbec došlo? A kdo se za těmito iniciály skrývá? Josef Alfred nebo Jan Alfred Holman?

Patenty ověřené vynálezce? Šéfredaktor technického časopisu? Bonviván? Tvář z reklamy? Automobilový závodník? Filmový režisér? Blízký přítel Miloše Havla, zakladatele českého filmového průmyslu a strýce Václava Havla?

Nacistický kolaborant? Odbojář? Vysoce postavený úředník poválečného ministerstva hospodářství? Emigrant? Představitel československé exilové opozice? Redaktor Rádia Svobodná Evropa? Většinu těchto a podobných otázek v průběhu večera zodpověděl historik Petr Bednařík (ÚSD AV ČR, FSV UK). Večer uzavřela projekce kontroverzního snímku J. A. Holmana *Velká přehrada* (1942).

17. LISTOPAD 2015 | PLNÉ RUCHE REVOLUCE

Slezské divadlo Opava uvedlo premiéru divadelní hry *Plné ruce revoluce* režiséra Janka Lesáka a dramaturgyně Natálie Preslové. Představení je unikátním zobrazením někdejších událostí očima dětí revoluce – oba autoři se totiž narodili právě v listopadu 1989.

Vznik inscenace zachytili v krátkém časosběrném dokumentu studenti oboru Multimediální techniky Slezské univerzity, kteří také patří k těm, co se narodili už ve svobodných časech.

Knihovna Václava Havla uvedla v rámci Festivalu Svobody dokumentární film *Plné ruce revoluce* v jeho české premiéře. Součástí večera byla beseda s autory hry i dokumentu, historikem Jiřím Sukem a revolucionářem Alexandrem Vondrou. Programem provázal dokumentarista Petr Jančárek.

Hlavními hrdiny hry jsou tři skutečné osobnosti – Václav Havel, Jiří Křížan a Alexander Vondra, a režisér Lesák k jejímu vzniku prohlásil: „Často se říká, že nás, mladou generaci, už události z doby před pětadvaceti lety nezajímají a nic o nich nevíme. Že o nich nic nevíme, to klidně přiznáme, protože nejspíš nikdy nemůžeme pochopit i jen zlomek toho, co zažil účastník jedné státsíkové demonstrace, a cítit atmosféru takového místa. To, že nás nezajímá, ale není pravda. Jsme generace, které rodina a známí od malička vyprávěli, jaké to bylo v době, kdy jsme se narodili. Revoluce nás zajímá nejen proto, že významně ovlivnila svět, ve kterém jsme vyrůstali a ve kterém dnes žijeme,

Večery s Markem Orko Váchou: Nová naděje v politice.

ale také proto, že byla úzce spjata s prvními roky našeho života.“

22. ZÁŘÍ 2015 | REFLEXE UNDERGROUNDU

Říká se, že underground měl tolik podob, kolik bylo „androšů“. Navzdory perzekucím normalizačního režimu prokázalo podzemní hnutí nebývalou životaschopnost, zahrnující různorodé kulturní a politické aktivity.

Program konference:

1. panel: Topol, Rauvolf, Vladimír 518, Stárek
2. panel: Cholínský, Tomek, Blažek, Valenta
3. panel: Kudrna, Brožová, Topol
4. panel: Machovec, Placák, Vodrážka, Stárek

Nejen jim, ale i konkrétním osobnostem, každodennímu životu v undergroundu či nástupu mladších generací, byla věnována tato odborná konference.

OHLASY V MÉDIÍCH

Knihovna Václava Havla se v médiích monitorovaných firmou Newton Media prezentovala v 1012 článcích a relacích, největší pozornost vzbudily Cena za lidská práva (30), Evropské dialogy (20), Jurij Andruchovyč (13) a Kabinet Havel (10), Anne Applebaumová (9), dále informace o instalaci Lavičky Václava Havla v Izraeli, Pardubicích a Krásné Lípě (48) a změna ředitele (Marta Smolíková – 69 a Michael Žantovský – 133). Z knižní produkce zaujali Gauneři z Horních Počernic (11) a Perzekuce Václava Havla (7).

NÁVŠTĚVNOST

Během roku 2015 dosáhl celkový počet návštěvníků akcí Knihovny 12.580 osob. Z většiny akcí je pořizován videozáznam, který je posléze zveřejněn na YouTube kanálu Knihovny. Ten ke konci roku zaznamenal 126.469 zhlédnutí (v roce 2014 videa na tomto kanále zhlédlo 71.064 zájemců).

Knihovna byla též velmi aktivní na sociálních sítích. Na své facebookovém profilu měla ke konci roku 15.621 přátel (oproti 11.893 ze závěru roku 2014). Zprávy Knihovny zveřejňované na Twitteru sledovalo 2.574 followers (oproti 2.081 v roce 2014).

Na webových stránkách Knihovny lze nalézt měsíční programy, aktuality, informace o projektech Knihovny, video

a foto dokumentaci jednotlivých akcí, ale také vstup do elektronického archivu Dokumentačního centra. Měsíční návštěvnost stránek se pohybovala mezi 8.000 a 10.000 návštěvníky. Knihovna rozesílá každý týden elektronický newsletter s programem a příležitostně upoutávky na jednotlivé akce. K odběru se lze zaregistrovat na webových stránkách.

FINANČNÍ PŘEHLEDY

(v tisících Kč)

NÁKLADY 2015

Dokumentační centrum	4 775
Publikace	2 571
Vzdělávání a konference	375
Klub	3 807
Svět Václava Havla	1 126
Evropské dialogy VH	660
Cena VH za lidská práva	472
Administrativní a režijní náklady	3 583
CELKEM	17 369

PŘEHLED VÝVOJE CELKOVÝCH NÁKLADŮ

2010	7 553
2011	10 952
2012	14 423
2013	17 877
2014	17 881
2015	17 369

PŘÍJMY Z DARŮ A VLASTNÍ ČINNOSTI

VLASTNÍ VÝNOSY 2015

Příjmy z prodeje vlastních výrobků (knihy, pohlednice)	614
Příjmy z prodeje cizích výrobků	38
Prodej služeb vč. institucionální spolupráce	806
Změna stavu zásob	369
Úroky a kurzovní rozdíly	59
Ostatní výnosy	89
CELKEM	1 975

PŘIJATÉ FINANČNÍ A NEFINANČNÍ DARY

FINANČNÍ DARY

Fondation Zdenek et Michaela Bakala	13 500
Ostatní dárci	291

NEFINANČNÍ DARY

TechSoup	29
KPMG ČR	5
CELKEM	13 825

PŘÍJMY CELKEM **15 800**

FUNDRAISING

Hlavním zdrojem finančních prostředků v roce 2015 byla podpora programu a provozu ze strany Fondation Zdenek et Michaela Bakala, která je zajištěna prostřednictvím tříletého finančního rámce až do roku 2017.

Výnosy z vlastní činnosti se v roce 2015 vyšplhaly až k částce bezmála 2 mil. CZK. Velký úspěch v prodeji zaznamenal především titul *Perzekuce Václava Havla*, Opakovaně úspěšné byly prodeje knihy *Miloš Havel – český*

filmový magnát či všechny knihy z díla Pavla Juráčka. Úspěch slavil také titul z vlastní produkce *Gauneři z Horních Počernic*.

I v roce 2015 Knihovna získala nefinanční dar formou podpory nákupu software od firmy Microsoft prostřednictvím programu TechSoup zajišťovaným Sdružením VIA. Společnost KPMG ČR poskytla hardwareové vybavení. Nelze opominout ani finanční příspěvky drobných dárců, jejichž počet se trvale zvyšuje.

ZPRÁVA AUDITORA A ÚČETNÍ ZÁVĚRKA
K 31. PROSINCI 2015

ROZVAHA

ke dni . . . **31.12.** **2015**

(v tisících Kč)

IČ					
2	7	1	6	9	4 1 3

Název, sídlo a právní forma
účetní jednotky

Knihovna Václava Havla o.p.s.

Ostrovní 129/13

Praha 1

11000

AKTIVA

	Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A. Dlouhodobý majetek celkem	1	+1 046	+2 795
A. I. Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	2	+1 071	+2 140
A. I. 1. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	3		
A. I. 2. Software	4	+825	+825
A. I. 3. Ocenitelná práva	5		
A. I. 4. Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	6		
A. I. 5. Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	7	+246	+1 315
A. I. 6. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	8		
A. I. 7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	9		
A. II. Dlouhodobý hmotný majetek celkem	10	+1 706	+2 706
A. II. 1. Pozemky	11		
A. II. 2. Umělecká díla, předměty a sbírky	12	+277	+1 277
A. II. 3. Stavby	13		
A. II. 4. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	14	+1 429	+1 429
A. II. 5. Pěstitelské celky trvalých porostů	15		
A. II. 6. Základní stádo a tažná zvířata	16		
A. II. 7. Drobný dlouhodobý hmotný majetek	17		
A. II. 8. Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	18		
A. II. 9. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	19		
A. II. 10. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	20		
A. III. Dlouhodobý finanční majetek celkem	21		
A. III. 1. Podíly v ovládaných a řízených osobách	22		
A. III. 2. Podíly v osobách pod podstatným vlivem	23		
A. III. 3. Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	24		
A. III. 4. Půjčky organizačním složkám	25		
A. III. 5. Ostatní dlouhodobé půjčky	26		
A. III. 6. Ostatní dlouhodobý finanční majetek	27		
A. III. 7. Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	28		
A. IV. Oprávky k dlouhodobému majetku celkem	29	-1 731	-2 051
A. IV. 1. Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	30		
A. IV. 2. Oprávky k softwaru	31	-825	-825
A. IV. 3. Oprávky k ocenitelným právům	32		
A. IV. 4. Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	33		
A. IV. 5. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku	34	-39	-184
A. IV. 6. Oprávky ke stavbám	35		
A. IV. 7. Oprávky k samost. movitým věcem a souborům movitých věcí	36	-867	-1 042
A. IV. 8. Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	37		
A. IV. 9. Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	38		
A. IV. 10. Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	39	+0	
A. IV. 11. Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	40		

	Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
B. Krátkodobý majetek celkem	41	+11 701	+7 667
B. I. Zásoby celkem	42	+2 642	+2 793
B. I. 1. Materiál na skladě	43		
B. I. 2. Materiál na cestě	44		
B. I. 3. Nedokončená výroba	45	+484	+404
B. I. 4. Polotovary vlastní výroby	46		
B. I. 5. Výrobky	47	+2 010	+2 250
B. I. 6. Zvířata	48		
B. I. 7. Zboží na skladě a v prodejnách	49	+148	+139
B. I. 8. Zboží na cestě	50		
B. I. 9. Poskytnuté zálohy na zásoby	51		
B. II. Pohledávky celkem	52	+697	+892
B. II. 1. Odběratelé	53	+211	+269
B. II. 2. Směnky k inkasu	54		
B. II. 3. Pohledávky za eskontované cenné papíry	55		
B. II. 4. Poskytnuté provozní zálohy	56	+420	+623
B. II. 5. Ostatní pohledávky	57	+31	
B. II. 6. Pohledávky za zaměstnanci	58	+3	
B. II. 7. Pohledávky za institucemi soc. zabezp. a veřejného zdravotního pojištění	59		
B. II. 8. Daň z příjmů	60		
B. II. 9. Ostatní přímé daně	61		
B. II. 10. Daň z přidané hodnoty	62		
B. II. 11. Ostatní daně a poplatky	63		
B. II. 12. Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem	64		
B. II. 13. Nároky na dotace a ost. zúčtování s rozp. orgánů územ. sam. celků	65		
B. II. 14. Pohledávky za účastníky sdružení	66		
B. II. 15. Pohledávky z pevných termínovaných operací a opcí	67		
B. II. 16. Pohledávky z vydaných dluhopisů	68		
B. II. 17. Jiné pohledávky	69		
B. II. 18. Dohadné účty aktivní	70	+32	
B. II. 19. Opravná položka k pohledávkám	71		
B. III. Krátkodobý finanční majetek celkem	72	+8 067	+3 734
B. III. 1. Pokladna	73	+41	+75
B. III. 2. Ceniny	74		
B. III. 3. Účty v bankách	75	+8 026	+3 659
B. III. 4. Majetkové cenné papíry k obchodování	76		
B. III. 5. Dluhové cenné papíry k obchodování	77		
B. III. 6. Ostatní cenné papíry	78		
B. III. 7. Pořízovaný krátkodobý finanční majetek	79		
B. III. 8. Peníze na cestě	80		
B. IV. Jiná aktiva celkem	81	+295	+248
B. IV. 1. Náklady příštích období	82	+295	+248
B. IV. 2. Příjmy příštích období	83		
B. IV. 3. Kursové rozdíly aktivní	84		
AKTIVA CELKEM	85	+12 747	+10 462

PASIVA

	Číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k poslednímu dni účetního období
A. Vlastní zdroje celkem	86	+6 304	+4 531
A. I. Jmění celkem	87	+6 215	+4 415
A. I. 1. Vlastní jmění	88	+66	+66
A. I. 2. Fondy	89	+6 149	+4 349
A. I. 3. Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku a závazků	90		
A. II. Výsledek hospodaření celkem	91	+89	+116
A. II. 1. Účet výsledku hospodaření	92	XXXXXXXXXXXXXX	+27
A. II. 2. Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	93	+89	XXXXXXXXXXXXXX
A. II. 3. Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	94		+89
B. Cizí zdroje celkem	95	+6 443	+5 931
B. I. Rezervy celkem	96		
B. I. 1. Rezervy	97		
B. II. Dlouhodobé závazky celkem	98	+3 744	+3 744
B. II. 1. Dlouhodobé bankovní úvěry	99		
B. II. 2. Vydané dluhopisy	100		
B. II. 3. Závazky z pronájmu	101		
B. II. 4. Přijaté dlouhodobé zálohy	102		
B. II. 5. Dlouhodobé směňky k úhradě	103		
B. II. 6. Dohadné účty pasivní	104		
B. II. 7. Ostatní dlouhodobé závazky	105	+3 744	+3 744
B. III. Krátkodobé závazky celkem	106	+2 305	+1 880
B. III. 1. Dodavatelé	107	+593	+228
B. III. 2. Směnky k úhradě	108		
B. III. 3. Přijaté zálohy	109		
B. III. 4. Ostatní závazky	110		+1
B. III. 5. Zaměstnanci	111	+352	+383
B. III. 6. Ostatní závazky vůči zaměstnancům	112		
B. III. 7. Závazky k institucím soc. zabezpečení a veř. zdrav. pojištění	113	+202	+218
B. III. 8. Daň z příjmů	114	+8	
B. III. 9. Ostatní přímé daně	115	+104	+82
B. III. 10. Daň z přidané hodnoty	116		+22
B. III. 11. Ostatní daně a poplatky	117		
B. III. 12. Závazky ze vztahu k státnímu rozpočtu	118		
B. III. 13. Závazky ze vztahu k rozpočtu orgánů úz. samos. celků	119		
B. III. 14. Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	120		
B. III. 15. Závazky k účastníkům sdružení	121		
B. III. 16. Závazky z pevných termínových operací a opcí	122		
B. III. 17. Jiné závazky	123	+236	+220
B. III. 18. Krátkodobé bankovní úvěry	124		
B. III. 19. Eskontní úvěry	125		
B. III. 20. Vydané krátkodobé dluhopisy	126		
B. III. 21. Vlastní dluhopisy	127		
B. III. 22. Dohadné účty pasivní	128	+810	+726
B. III. 23. Ostatní krátkodobé finanční výpomoci	129		
B. IV. Jiná pasiva celkem	130	+394	+307
B. IV. 1. Výdaje příštích období	131	+394	+241
B. IV. 2. Výnosy příštích období	132		+66
B. IV. 3. Kursové rozdíly pasivní	133		
PASIVA CELKEM	134	+12 747	+10 462

Podpisový záznam statutárního orgánu:

Podpis osoby odpovědné za sestavení:

Razítko

Okamžik sestavení:

Předmět činnosti č. 1 :

Předmět činnosti č. 2 :

Knihovna Václava Havla, o.p.s.
 Ostrovní 129/13, 110 00 Praha 1
 tel.: 222 220 112
 IČ: 27169413 DIČ: CZ27169413
 www.vaclavhavel-library.org

Výkaz zisku a ztráty

ke dni 31 . 12 2015

(v tisících Kč)

IČ
2 7 1 6 9 4 1 3

Název, sídlo a právní forma

účetní jednotky

Knihovna Václava Havla o.p.s.

Ostrovní 129/13

Praha 1

11000

	Číslo řádku	Stav k rozvahovému dni		Celkem
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	
A. Náklady				
A. I. Spotřebované nákupy celkem	1	+281	+11	+292
A. I. 1. Spotřeba materiálu	2	+281		+281
A. I. 2. Spotřeba energie	3			
A. I. 3. Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	4			
A. I. 4. Prodané zboží	5		+11	+11
A. II. Služby celkem	6	+8 459		+8 459
A. II. 5. Opravy a udržování	7	+8		+8
A. II. 6. Cestovné	8	+99		+99
A. II. 7. Náklady na reprezentaci	9	+197		+197
A. II. 8. Ostatní služby	10	+8 155		+8 155
A. III. Osobní náklady celkem	11	+8 118		+8 118
A. III. 9. Mzdové náklady	12	+6 125		+6 125
A. III. 10. Zákonné sociální pojištění	13	+1 993		+1 993
A. III. 11. Ostatní sociální pojištění	14			
A. III. 12. Zákonné sociální náklady	15			
A. III. 13. Ostatní sociální náklady	16			
A. IV. Daně a poplatky celkem	17	+3		+3
A. IV. 14. Daň silniční	18			
A. IV. 15. Daň z nemovitosti	19			
A. IV. 16. Ostatní daně a poplatky	20	+3		+3
A. V. Ostatní náklady celkem	21	+177		+177
A. V. 17. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	22			
A. V. 18. Ostatní pokuty a penále	23			
A. V. 19. Odpis nedobytné pohledávky	24	+4		+4
A. V. 20. Úroky	25			
A. V. 21. Kursové ztráty	26	+37		+37
A. V. 22. Dary	27	+67		+67
A. V. 23. Manka a škody	28	+19		+19
A. V. 24. Jiné ostatní náklady	29	+50		+50
A. VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	30	+320		+320
A. VI. 25. Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	31	+320		+320
A. VI. 26. Zůstatková cena prodaného dlouhodob. nehmot. a hmot. majetku	32			
A. VI. 27. Prodané cenné papíry a podíly	33			
A. VI. 28. Prodaný materiál	34			
A. VI. 29. Tvorba rezerv	35			
A. VI. 30. Tvorba opravných položek	36			
A. VII. Poskytnuté příspěvky celkem	37			
A. VII. 31. Poskytnuté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami	38			
A. VII. 32. Poskytnuté členské příspěvky	39			
A. VIII. Daň z příjmů celkem	40			
A. VIII. 33. Dodatečné odvody daně z příjmů	41			
Náklady celkem	42	+17 358	+11	+17 369

	Číslo řádku	Stav k rozvahovému dni		
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Celkem
B. Výnosy				
B. I. Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	43	+1 420	+38	+1 458
B. I. 1. Tržby za vlastní výroby	44	+614		+614
B. I. 2. Tržby z prodeje služeb	45	+806		+806
B. I. 3. Tržby za prodané zboží	46		+38	+38
B. II. Změna stavu vnitroorganizačních zásob celkem	47	+370		+370
B. II. 4. Změna stavu zásob nedokončené výroby	48	+127		+127
B. II. 5. Změna stavu zásob polotovárů	49			
B. II. 6. Změna stavu zásob výrobků	50	+243		+243
B. II. 7. Změna stavu zvířat	51			
B. III. Aktivace celkem	52			
B. III. 8. Aktivace materiálu a zboží	53			
B. III. 9. Aktivace vnitroorganizačních služeb	54			
B. III. 10. Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	55			
B. III. 11. Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	56			
B. IV. Ostatní výnosy celkem	57	+15 568		+15 568
B. IV. 12. Smluvní pokuty a úroky z prodlení	58			
B. IV. 13. Ostatní pokuty a penále	59			
B. IV. 14. Platby za odepsané pohledávky	60			
B. IV. 15. Úroky	61	+7		+7
B. IV. 16. Kursové zisky	62	+51		+51
B. IV. 17. Zúčtování fondů	63	+15 421		+15 421
B. IV. 18. Jiné ostatní výnosy	64	+89		+89
B. V. Tržby z prodeje majetku, zúčt. rezerv a opravných položek	65			
B. V. 19. Tržby z prodeje dlouhodobého nehmot. a hmot. majetku	66			
B. V. 20. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	67			
B. V. 21. Tržby z prodeje materiálu	68			
B. V. 22. Výnosy z krátkodobého finančního majetku	69			
B. V. 23. Zúčtování rezerv	70			
B. V. 24. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	71			
B. V. 25. Zúčtování opravných položek	72			
B. VI. Přijaté příspěvky celkem	73			
B. VI. 26. Přijaté příspěvky zúčtované mezi org. složkami	74			
B. VI. 27. Přijaté příspěvky (dary)	75			
B. VI. 28. Přijaté členské příspěvky	76			
B. VII. Provozní dotace celkem	77			
B. VII. 29. Provozní dotace	78			
Výnosy celkem	79	+17 358	+38	+17 396
C. Výsledek hospodaření před zdaněním	80	+0	+27	+27
C. I. 34. Daň z příjmů	81			
D. Výsledek hospodaření po zdanění	82	+0	+27	+27

Okamžik sestavení:
Předmět činnosti č.1:
Předmět činnosti č.2:

Podpisový záznam statutárního orgánu:

Podpis osoby odpovědné za sestavení:

Razítko

Knihovna Václava Havla, o.p.s.
Ostrovni 129/13, 110 00 Praha 1
tel.: 222 220 112
IČ: 27169413 DIČ: CZ27169413
www.vaciavhavel-library.org

Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Příloha účetní závěrky

Rok končící 31. prosincem 2015 (v tisících Kč)

1. Charakteristika a hlavní aktivity

Založení a charakteristika společnosti

Knihovna Václava Havla, o.p.s. ("společnost") vznikla dne 26. července 2004.

Hlavním účelem zřízení společnosti jsou archivní, archivně badatelské, dokumentační a knihovnické činnosti zaměřené na dílo Václava Havla a dokumenty či věci s jeho působením související, jejich odborná analýza a s tím související vzdělávací a popularizační aktivity.

Sídlo společnosti

Knihovna Václava Havla, o.p.s.
Ostrovní 129/13, Nové Město
110 00 Praha 1
Česká republika

Identifikační číslo

271 69 413

Členové správní rady k 31. prosinci 2015

Gabriel Eichler (předseda)
Michaela Bakala (místopředseda)
Dagmar Havlová
Božena Jirků
Martin Palouš
Jacques Rupnik
Nina Smitová
Iva Brožová
Milan Šimečka

Členové správní rady k 31. prosinci 2014

Jan Macháček (předseda)
Dagmar Havlová
Michal Horáček
Mark Vydra
Bessel Kok
Michaela Bakala
Martin Palouš

Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Příloha účetní závěrky

Rok končící 31. prosincem 2015 (v tisících Kč)

Jacques Rupnik

Nina Smitová

Statutárním orgánem společnosti je ředitel společnosti pan Michael Žantovský.

Členové dozorčí rady k 31. prosinci 2015

Luděk Niedermayer

Mgr. Emil Holub

Ondřej Jonáš

Členové dozorčí rady k 31. prosinci 2014

Dita Stejskalová

Mgr. Emil Holub

Ondřej Jonáš

Zakladatelé společnosti

Dagmar Havlová

Miloslav Petrusek

Karel Schwarzenberg

Zakladatelé společnosti se při založení společnosti zavázali ke vkladům v celkové výši 3 tis. Kč. Tyto vklady jsou plně splaceny a nejsou zapsány v rejstříku obecně prospěšných společností.

Změny v rejstříku obecně prospěšných společností

S účinností od 30. března 2014 byla Dagmar Havlová znovu jmenována členkou správní rady. Tato skutečnost byla zapsána 23. ledna 2015 do rejstříku obecně prospěšných společností.

S účinností od 12. ledna 2015 byla Michaela Bakala znovujmenována členkou správní rady. Tato skutečnost byla zapsána 12. března 2015 do rejstříku obecně prospěšných společností.

K 26. lednu 2015 došlo k zániku členství a funkce předsedy správní rady Janu Macháčkovi. Dne 26. března 2015 byla zvolena Michaela Bakala místopředsedkyní správní rady. Tyto skutečnosti byly zapsány 25. května 2015 do rejstříku obecně prospěšných společností.

S účinností od 24. března 2015 byla Božena Jirků jmenována členkou správní rady. Tato skutečnost byla zapsána 12. června 2015 do rejstříku obecně prospěšných společností.

Do rejstříku obecně prospěšných společností byla k 25. květnu 2015 zapsána změna sídla společnosti z Kateřinská 487/18, Nové Město, 128 00 Praha 2 na Ostrovní 129/13, Nové Město, 110 00 Praha 1.

Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Příloha účetní závěrky

Rok končící 31. prosincem 2015 (v tisících Kč)

K 1. červenci 2015 došlo k zániku funkcí členům správní rady Marku Vydrovi, Michalovi Horáčkovi a Besselu Kokovi. S účinností od 1. července 2015 byli Gabriel Eichler, Iva Brožová a Milan Šimečka jmenováni a Nina Smitová, Martin Palouš a Jacques Rupnik znovu jmenováni členy správní rady. K 1. červenci 2015 došlo k zániku funkce člena dozorčí rady Dítě Stejskalové. S účinností od 1. července 2015 byl Luděk Niedermayer jmenován, Emil Holub a Ondřej Jonáš znovu jmenováni členy dozorčí rady. Tyto skutečnosti byly zapsány 25. listopadu 2015 do rejstříku obecně prospěšných společností.

K 31. srpnu 2015 odstoupila z funkce ředitele Marta Smolíková. S účinností od 1. září 2015 byl jmenován do funkce ředitele Michael Žantovský. Tyto skutečnosti byly zapsány 10. září 2015 do rejstříku obecně prospěšných společností.

Dne 15. září 2015 byl zvolen předsedou správní rady Gabriel Eichler. Tato skutečnost byla zapsána 14. dubna 2016 do rejstříku obecně prospěšných společností.

2. Zásadní účetní postupy používané společností

(a) Způsob zpracování účetních záznamů, způsob a místo jejich úschovy

Účetnictví je vedeno externí společností VGD, s.r.o. v systému Byznys VR. Účetní doklady jsou uloženy na adrese zmíněné účetní společnosti.

(b) Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je evidován v pořizovací ceně. Dlouhodobý hmotný majetek v pořizovací ceně do 40 tis. Kč a dlouhodobý nehmotný majetek do 60 tis. Kč není vykazován v rozvaze a je účtován do nákladů v roce jeho pořízení.

V následující tabulce jsou uvedeny metody a doby odpisování podle skupin majetku:

Majetek	Metoda	Doba odpisování
Kancelářské vybavení, nábytek	Lineární	3 roky
Software	Lineární	5 let

(c) Přepočty cizích měn

Společnost používá pro přepočet transakcí v cizí měně denní kurz ČNB. V průběhu roku účtuje společnost pouze o realizovaných kurzových ziscích a ztrátách.

Aktiva a pasiva v zahraniční měně jsou k rozvahovému dni přepočítávána podle kurzu devizového trhu vyhlášeného Českou národní bankou. Nerealizované kursové zisky a ztráty jsou zachyceny v rozvaze.

(d) Zásoby

Nedokončená výroba a hotové výrobky (knihy) zahrnují materiálové, mzdové a ostatní přímé náklady. Úbytek nedokončené výroby a hotových výrobků je oceňován metodou váženého aritmetického průměru.

Zboží je oceňováno v pořizovacích cenách. Pořizovací cena zahrnuje cenu pořízení a vedlejší pořizovací náklady (např. dopravu). Úbytek zásob je oceňován metodou váženého aritmetického průměru.

Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Příloha účetní závěrky

Rok končící 31. prosincem 2015 (v tisících Kč)

Knihy pořízené pro účely činnosti archivu knihovny jsou evidovány v podrozvahové evidenci a jsou účtovány do nákladů po dobu pěti let.

(e) Přijaté a poskytnuté dary

Společnost účtuje o finančních prostředcích přijatých na základě darovacích smluv na účet Fondy, ze kterého jsou tyto přijaté finanční prostředky zúčtovány dle charakteru jejich použití následujícími způsoby:

- do výkazu zisku a ztráty ve prospěch účtu Zúčtování fondů do výše nákladů vynaložených na jednotlivé projekty (střediska) nebo provozní činnost v daném účetním období;

- proti bankovnímu účtu v případě poskytnutí finančních prostředků na projekty třetích stran, které byly vybrány v rámci jednotlivých projektů společnosti.

Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Příloha účetní závěrky

Rok končící 31. prosincem 2015 (v tisících Kč)

3. Dlouhodobý majetek

(a) Dlouhodobý nehmotný majetek

	Software	Ostatní nehmotný majetek	Celkem
Pořizovací cena			
Zůstatek k 1.1.2015	825	246	1 071
Přírůstky	--	1 069	1 069
Úbytky	--	--	--
Přeúčtování	--	--	--
Zůstatek k 31.12.2015	825	1 315	2 140
Oprávký			
Zůstatek k 1.1.2015	825	39	864
Odpisy	--	145	145
Oprávký k úbytkům	--	--	--
Přeúčtování	--	--	--
Zůstatek k 31.12. 2015	825	184	1 009
Zůstatková hodnota 1.1.2015	--	207	207
Zůstatková hodnota 31.12.2015	--	1 131	1 131

(b) Dlouhodobý hmotný majetek

	Kancelářské vybavení, nábytek	Umělecká díla, předměty a sbírky	Celkem
Pořizovací cena			
Zůstatek k 1.1.2015	1 429	277	1 706
Přírůstky	--	1 000	1 000
Úbytky	--	--	--
Přeúčtování	--	--	--
Zůstatek k 31.12.2015	1 429	1 277	2 706
Oprávký			
Zůstatek k 1.1.2015	867	--	867
Odpisy	175	--	175
Oprávký k úbytkům	--	--	--
Přeúčtování	--	--	--
Zůstatek k 31.12.2015	1 042	--	1 042
Zůstatková hodnota 1.1.2015	562	277	839
Zůstatková hodnota 31.12.2015	387	1 277	1 664

Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Příloha účetní závěrky

Rok končící 31. prosincem 2015 (v tisících Kč)

4. Účty v bankách

Finanční prostředky jsou vedeny na běžných účtech denominovaných v CZK, USD a EUR. Zůstatek na bankovních účtech k 31. prosinci 2015 činí 3 659 tis. Kč (2014 – 8 026 tis. Kč).

5. Pohledávky a závazky

(a) Pohledávky

Pohledávky činí celkem 892 tis. Kč (2014 – 697 tis. Kč), ze kterých 53 tis. Kč (2014 – 14 tis. Kč) představují pohledávky po lhůtě splatnosti. Poskytnuté provozní zálohy představují zálohy na služby spojené s nájmem ve výši 351 tis. Kč (2014 – 0 tis. Kč) a jistinu k nájmu ve výši 271 tis. Kč (2014 – 271 tis. Kč).

(b) Závazky

Krátkodobé závazky činí celkem 1 880 tis. Kč (2014 – 2 305 tis. Kč), ze kterých 48 tis. Kč (2014 – 312 tis. Kč) představují závazky po lhůtě splatnosti.

Dlouhodobým závazkem společnosti k 31. prosinci 2015 je bezúročná půjčka poskytnutá společnosti v lednu 2011 ve výši 3 744 tis. Kč (2014 – 3 744 tis. Kč) na zajištění provozu, která je splatná 10. ledna 2018.

6. Náklady příštích období

Náklady příštích období činí celkem 248 tis. Kč (2014 – 295 tis. Kč) a představují zejména časové rozlišení nákladů na nakoupené knihy do archivu a časové rozlišení nákladů na výrobu filmu.

7. Zásoby

Zásoba hotových výrobků k 31. prosinci 2015 činí celkem 2 250 tis. Kč (2014 – 2 010 tis. Kč) a představuje zásobu knih vlastní produkce knihovny.

Zásoba zboží k 31. prosinci 2015 činí celkem 139 tis. Kč (2014 – 148 tis. Kč) a představuje zásobu knih a DVD určených pro prodej v rámci expozice „Václav Havel v kostce“.

Nedokončená výroba k 31. prosinci 2015 činí celkem 404 tis. Kč (2014 – 484 tis. Kč) a představuje nedokončené knihy vlastní produkce.

K 31. prosinci 2015 činil celkový objem zásob nevykázaných v rozvaze 1 139 tis. Kč (2014 – 1 763 tis. Kč), z toho cizí knihy v komisním prodeji činily 129 tis. Kč (2014 – 132 tis. Kč), vypůjčené knihy 460 tis. Kč (2014 – 1 081 tis. Kč) a knihy evidované v archivu činily 550 tis. Kč (2014 – 550 tis. Kč).

Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Příloha účetní závěrky

Rok končící 31. prosincem 2015 (v tisících Kč)

8. Vlastní zdroje

	Vlastní jmění	Fondy	Nerozděl. zisk	Výsledek hospodaření	Celkem
Zůstatek k 1.1.2015	66	6 149	--	89	6 304
Převod výsledku hospodaření	--	--	89	-89	--
Přijaté dary	--	13 825	--	--	13 825
Poskytnuté příspěvky	--	-204	--	--	-204
Zúčtování fondů	--	-15 421	--	--	-15 421
Zisk roku 2015	--	--	--	27	27
Zůstatek k 31.12.2015	66	4 349	89	27	4 531

9. Zaměstnanci a vedoucí pracovníci

Průměrný počet zaměstnanců a osobní náklady za rok 2015 a 2014:

2015	Prům. počet zaměstnanců	Mzdové náklady	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	Sociální náklady
Zaměstnanci	11	6 125	1 993	--

2014	Prům. počet zaměstnanců	Mzdové náklady	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	Sociální náklady
Zaměstnanci	11	5 755	1 883	--

10. Odměny a půjčky statutárním, kontrolním nebo jiným orgánům

Od 1. září 2015 byly společností vyplaceny odměny statutárnímu orgánu společnosti z titulu funkce ve výši 328 tis. Kč, tyto náklady jsou zahrnuty ve mzdových nákladech. V průběhu let 2015 a 2014 nebyly společností vyplaceny ani poskytnuty žádné odměny a půjčky členům správní a dozorčí rady. V průběhu roku 2015 nebyly uzavřeny žádné smlouvy, které by společnost zavazovaly k vyplácení jakýchkoli požitků v případě ukončení činnosti jednotlivých členů správní a dozorčí rady.

11. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění činí 218 tis. Kč (2014 – 202 tis. Kč), ze kterých 152 tis. Kč (2014 – 141 tis. Kč) představují závazky ze sociálního zabezpečení a 66 tis. Kč (2014 – 61 tis. Kč) představují závazky ze zdravotního pojištění. Žádné z těchto závazků nejsou po lhůtě splatnosti.

Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Příloha účetní závěrky

Rok končící 31. prosincem 2015 (v tisících Kč)

12. Ostatní přímé daně a dotace

Ostatní přímé daně z titulu záloh na daň z příjmů fyzických osob činí 82 tis. Kč (2014 – 104 tis. Kč). Žádné z těchto závazků nejsou po lhůtě splatnosti.

V roce 2015 neobdržela společnost dotaci ze státního rozpočtu (2014 – 200 tis. Kč).

13. Informace o projektech společnosti

Obdobně jako v předchozím období společnost v průběhu roku 2015 organizovala veřejná a klubová setkání. Veřejnosti je přístupná expozice „Václav Havel v kostce“ v sídle společnosti v Ostrovní ulici na Starém městě v Praze.

Všechny aktivity společnosti budou detailně popsány ve výroční zprávě. Zároveň jsou ve výroční zprávě uvedeny přijaté a poskytnuté dary.

14. Daň z příjmů

Společnost vykázala z činností podléhajících dani z příjmů právnických osob splatnou daň ve výši 0 tis. Kč k 31. prosinci 2015 (2014 – 8 tis. Kč).

Ostatní příjmy nepodléhají dani z příjmů podle ustanovení § 18 zákona o daních z příjmů 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, neboť jsou získávány z činností vyplývajících z poslání obecně prospěšné společnosti.

15. Správní náklady

Správní náklady společnosti za rok 2015 činí celkem 3 583 tis. Kč (2014 – 4 897 tis. Kč). Jejich struktura je následující:

2015	Náklady celkem	Z toho správní náklady
Spotřebované nákupy	292	104
Služby	8 459	924
Osobní náklady	8 118	2 413
Daně a poplatky	3	3
Ostatní náklady	177	81
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	320	58
Daň z příjmů	--	--
Celkem	17 369	3 583

Knihovna Václava Havla, o.p.s.

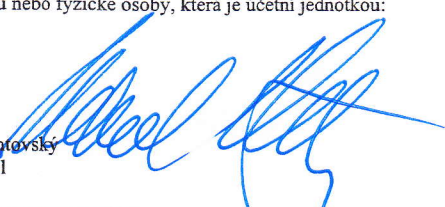
Příloha účetní závěrky

Rok končící 31. prosincem 2015 (v tisících Kč)

2014	Náklady celkem	Z toho správní náklady
Spotřebované nákupy	600	32
Služby	9 216	1 855
Osobní náklady	7 638	2 800
Daně a poplatky		
Ostatní náklady	148	46
Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	271	156
Daň z příjmů	8	8
Celkem	17 881	4 897

16. Významná následná událost

K datu sestavení účetní závěrky nejsou známy žádné významné následné události, které by ovlivnily účetní závěrku k 31. prosinci 2015.

Datum: 17. června 2016	Podpis statutárního orgánu nebo fyzické osoby, která je účetní jednotkou: Michael Žantovský ředitel
---------------------------	---

Knihovna Václava Havla, o.p.s.
Ostrovní 129/13, 110 00 Praha 1
tel.: 222 220 112
IČ: 27169413 DIČ: CZ27169413
www.vaclavhavel-library.org

KPMG Česká republika Audit, s.r.o.

Pobřežní 648/1a
186 00 Praha 8
Česká republika
+420 222 123 111
www.kpmg.cz

Zpráva nezávislého auditora pro správní radu společnosti Knihovna Václava Havla, o.p.s.

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky společnosti Knihovna Václava Havla, o.p.s. sestavené na základě českých účetních předpisů, tj. rozvahy k 31. prosinci 2015, výkazu zisku a ztráty a přílohy této účetní závěrky, včetně popisu použitých významných účetních metod a dalších vysvětlujících informací. Údaje o společnosti Knihovna Václava Havla, o.p.s. jsou uvedeny v bodě 1 přílohy této účetní závěrky.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Statutární orgán společnosti Knihovna Václava Havla, o.p.s. je odpovědný za sestavení účetní závěrky, která podává věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora

Naší odpovědností je vyjádřit na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické požadavky a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně vyhodnocení rizik, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při vyhodnocování těchto rizik auditor posoudí vnitřní kontrolní systém, který je relevantní pro sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz. Cílem tohoto posouzení je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřního kontrolního systému účetní jednotky. Audit též zahrnuje posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Jsme přesvědčeni, že získané důkazní informace poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv společnosti Knihovna Václava Havla, o.p.s. k 31. prosinci 2015 a nákladů, výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok 2015 v souladu s českými účetními předpisy.

Ostatní informace

Za ostatní informace se považují informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá statutární orgán společnosti.

Náš výrok k účetní závěrce společnosti Knihovna Václava Havla, o.p.s. k 31. prosinci 2015 se k ostatním informacím nevztahuje, ani k nim nevydáváme žádný zvláštní výrok. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a zvážení, zda ostatní informace uvedené ve výroční zprávě nejsou ve významném nesouladu s účetní závěrkou či našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně nesprávné. Pokud na základě provedených prací zjistíme, že tomu tak není, jsme povinni zjištěné skutečnosti uvést v naší zprávě.

V rámci uvedených postupů jsme v obdržených ostatních informacích nic takového nezjistili.

V Praze, dne 17. června 2016

KPMG Česká republika Audit
KPMG Česká republika Audit, s.r.o.
Evidenční číslo 71

Petr Škoda
Ing. Petr Škoda
Partner
Evidenční číslo 1842